REGD. NO. A-18 ఏడ్రి పతి 0-20 న. పై. 30-8-63 శుక్రవారం

జమీన్‌రైతు

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 35] సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి [సంచిక 35

డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి

డాక్టరు కె. ఎల్. శ్రీమాలి

కామరాజు పథకం పేరుతో...

మంత్రుల రాజీనామాల ఆమోదంపై వూహాగానాలు:

కాకతాళీయమైనా కమ్యూనిస్టుల కోర్కె నెరవేరింది!

శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి

శ్రీ మొరార్జీ దేశాయ్

శ్రీ జగజీవన్ రాం

శ్రీ ఎస్. కె. పాటిల్

కామరాజు పథకం మూలంగా ఇచ్చిన రాజీనామాలలో ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ పన్నెండుమందివి ఆమోదించారు. ఇందులో ఆర్గురు కేంద్ర మంత్రులు; ఆర్గురు ముఖ్యమంత్రులు.

కేంద్ర మంత్రులు: హోంమంత్రి శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి; ఆర్థికమంత్రి శ్రీ మొరార్జీదేశాయ్; రవాణా, తంతి తపాలా శాఖ మంత్రి శ్రీ జగజీవన్‌రాం; ఆహార మంత్రి శ్రీ ఎస్. కె. పాటిల్; రేడియో సమాచారమంత్రి డాక్టరు బెజవాడ గోపాల రెడ్డి; విద్యామంత్రి డాక్టరు కె. ఎల్. శ్రీమాలి.

ముఖ్యమంత్రులు: కాశ్మీరుప్రధాని శ్రీ బక్షీగులాం మహమ్మద్; ఉత్తరప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ చంద్రభానుగుప్త; బీహారు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వినోదానంద ఝా; ఒరిస్సా ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బిజయానంద పట్నాయక్; మధ్యప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బి. ఎ. మాండ్లాయ్; అసలు సూత్రధారుడు, మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కామరాజు.

ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ కాంగ్రెస్ కార్యవర్గానికి సమర్పించిన నివేదికనుబట్టి ఇదే అంతిమ జాబితాగాదు; మరికొంతమంది రాజీనామాలను ఆమోదిస్తూ కొంతకాలం తర్వాత శ్రీ నెహ్రూ నిర్ణయించినుకోవచ్చు. ఇందులో ఎవరెవరుంటారో తెలియకుదుగాని; ఆంధ్రముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డి, పంజాబు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ప్రతాపసింగ్ కైరాజీగారల పేర్లు అందులో రావచ్చునని కొన్నిపత్రికల వూహాగానం. ప్రస్తుత జాబితాలో శ్రీ సంజీవరెడ్డిపేరు రాకుండుటను గూర్చి హైదరాబాదులో శ్రీ కామరాజు, విజయవాడలో శ్రీ సంజీవరెడ్డి చెప్పిన కారణాన్నిబట్టి, రెండవ జాబితాలోనూ ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రి పేరుంటుందని వూహించలేము.

కామరాజు పథకం ఉద్దేశ్యంపట్ల అనుమానాలు

ప్రధాని తన మంత్రుల రాజీనామాల నామోదించినతీరుజూస్తే, కామరాజుపథకం పుద్దేశ్యమేమిటాఅనే అనుమానాలను రాజకీయవర్గాలు వ్యక్తీకరిస్తున్నవి. ఇది కేవలం కాంగ్రెస్ పునర్నిర్మాణానికి, పునరుజ్జీవనానికి వుద్దేశింపబడిందేగాదని, అంతకంటే లోతైనలక్ష్యం అందులో యిమిడివుండ వచ్చునని అనుమానించేవారు లేకపోలేదు. అసలు యిది కామరాజు స్వతహాగా ప్రతిపాదించిన పథకమా, లేక ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ ఆదేశంపై కామరాజుపేరుతో వచ్చిన ప్రతిపాదనా అని సందేహించేవారూవున్నారు. ఇది కేవలం కాంగ్రెస్‌ను పటిష్ఠం చేయుటకు మంత్రులుగా వున్న అనుభవజ్ఞులైన నాయకులను కొందరిని సంస్థకు మార్చుచేయుటమేగాక; తనఅభిమానానికి, విశ్వాసానికి పూర్తిగా పాత్రులుగాని వారిని, వివాదాస్పదులైనవారిని కొందరిని మంత్రివర్గాలనుండి వైదొలగించుటకు శ్రీ నెహ్రూ ఈ అవకాశాన్ని బహు చాకచక్యంగా వినియోగించుకున్నారని కొందరి అభిప్రాయం. అంతేగాదు, మంత్రివర్గంలో కాంగ్రెస్ వామపక్షీయుల క్రింద పరిగణింపబడుతుండిన కృష్ణమీనన్, మాళవ్యాలు వైదొలగిన తర్వాత, మంత్రివర్గంలో మితవాదుల పలుకుబడి హెచ్చుతుండగా, సమష్టి సూత్రాన్ననుసరించుటకు శ్రీ నెహ్రూ మితవాదులనుకొనే మొరార్జీ, పాటిల్‌లను బయటకు పంపుటకు ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకున్నారని అభిప్రాయపడేవారుగూడా వున్నారు.

శ్రీ బక్షీ గులాం మహమ్మద్

అనుమానాలకు ఆస్కారం కల్గించిన అంశాలు

అసలు, రాజీనామా లామోదించుటలో శ్రీ నెహ్రూ పుద్దేశ్యాలు ఉభయంగా అవా

—కొరవ 7 వ పేజీలో

రుచులకు, రీతులకు, క్రొత్తత్రోవల జూపు

హోటల్

** మంజు **

(మిలిటరీ భోజన హోటల్)

నెల్లూరు, జొన్నలగడ్డవారివీధిలో (ఇండియన్‌బ్యాంకువీధి)

గురువారం 5-9-63 తేది మధ్యాహ్నం 12-22 గంIIకు

నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్ అధ్యక్షులు,

మాన్యశ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు

ప్రారంభోత్సవము గావింతురు.

ఈ హోటల్ అధునాతనపై - నూతన రుచులతో మండలీయులకు తృప్తిని - ప్రీతిని గూర్చగలదు - ఆదరణ కోరుకోరిక.

రుచికితోడు శుభ్రతను నిలబెట్టుటే మా ఆదర్శము.

HOTEL MANJU

A Non—Vegetarian Hotel -
First of its Kind in a Moffussil

జమీన్ రైతు

శ్రీ శోభకృత్ భాద్రపద శుద్ధ ఏకాదశి

శుక్రవారం 30-8-1963

కాంగ్రెస్ సంస్కరణ

కామరాజ్ పథకంలోని ప్రథమాధ్యాయం ప్రారంభమైంది. ఆర్గురు కేంద్రమంత్రులు, ఆర్గురు రాష్ట్రమంత్రుల రాజీనామాలను ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ ఆమోదించారు. కామరాజు పథకం కాంగ్రెస్ పునర్నిర్మాణానికి ఉద్దేశింపబడింది. దీనికి ప్రథమ చర్యగా ప్రభుత్వంలోని పెద్దలు గద్దెదిగి సంస్థ వ్యవహారాలకు తమపూర్తికాలాన్ని వినియోగించాలనేది కామరాజు పథకం ఆశయం. కాని దీనివల్లనే కాంగ్రెస్ సంస్థ పునరుజ్జీవనం పొందుతుందా అనే సందేహం కలుగుతున్నది. ఇది వ్యాధికి తగిన చికిత్సా అనే అనుమానంగూడా కలుగకపోవడం లేదు.

అధికార స్వీకారానంతరం కాంగ్రెస్ స్వరూపమే మారిపోయింది. దేశ సమస్యలకు, సంస్థ విషయాలకు సంబంధించి విధానాలు నిర్దేశించి, కార్యక్రమాన్ని నిర్ణయించి, దాని నమలుజరుపుటకు పూర్తి బాధ్యత వహిస్తుండిన కాంగ్రెస్ సంస్థ, స్వాతంత్ర్యానంతరం ప్రభుత్వంచేసే నిర్ణయాలకు ఆమోదం తెలిపే అప్రధాన స్థితికి దిగజారింది. కాంగ్రెస్ వాదుల నాయకత్వానికి సంస్థపైవుడూచే పరిస్థితిపోయి, అధికారంలోవున్న వారిచుట్టూ పరిభ్రమించే పైస్థితి ఏర్పడింది. 'రాష్ట్రపతి' అనిపించుకున్న మహోన్నతమైన కాంగ్రెస్ అధ్యక్షపదవి, ఏ.ఐ.సి.సి. కార్యాలయంలో పెద్ద గుమాస్తాగిరిగా తయారైనది. అధికారంలో వున్నవారికి, వారిమాటవినేవారికి, సంస్థను నిర్వహించే వారికి పూర్తిగా విలువపోయింది. అధికారానికి అలంబనంగా రాష్ట్రకాంగ్రెస్‌ను తమ అధికార వలయంలో స్వాధీనం చేసుకోవడం, అది వారి అడుగులకు మడుగులొత్తడం తప్ప, వ్యక్తిత్వాన్ని నిలబెట్టుకోవడంగాని, కాంగ్రెస్ వాదులవల్ల, ప్రజలవల్ల తమబాధ్యతలు నిర్వర్తించడం లేదు. ఎన్నికల సమయంలో తప్ప, ప్రజలమధ్యకు రావడం మరచిపోయి గూడా చాలకాలమైనది.

కాంగ్రెస్ సంస్థ ఈ నిస్సహాయ స్థితివల్ల, కాంగ్రెస్ వాదులు ఏ విధంగా ప్రభుత్వంపైను, ప్రభుత్వాధిపతులపైను చూస్తున్నారో, ప్రజలుగూడా ప్రభుత్వ నిర్ణయాలకు, పాలనా వ్యవహారాలకు, అధికారంలో వున్నవారికి ప్రాధాన్యం యిస్తున్నారు. కాంగ్రెస్ వాదులలోగూడా అధికారంలోవున్నవారి అనుచరులకున్న పలుకుబడి, అధికారేతర కాంగ్రెస్ వాదులకులేదు. అధికారులుసైతం అధికార కాంగ్రెస్ వాదులను అనుసరించి పోతున్నారుగాని, కాంగ్రెస్ వాదులందరికి సమానమైన గౌరవ ప్రతిపత్తులివ్వడం లేదు. నేడు ప్రభుత్వాన్నిబట్టి కాంగ్రెస్‌గాని, కాంగ్రెస్‌ను బట్టి ప్రభుత్వంగాదు. అందువల్ల ప్రభుత్వ విధానాలనుబట్టి పరిపాలన సమలబట్టి, పాలకుల నీతి నిజాయితీలను బట్టి కాంగ్రెస్‌కు మంచిపేరుగాని, చెడ్డ పేరుగాని వస్తున్నది. అందువల్ల కాంగ్రెస్ సంస్కరణఅంటే, అధికారంలో వున్నవారి సంస్కరణ, విధానాల సంస్కరణ జరుగవలసి వుంటుంది.

కాంగ్రెస్ పునరుజ్జీవనమంటే అధికార కాంగ్రెస్‌వాదులను అదుపులో పెట్టగల అధికారము, చిత్తస్థైర్యము, బలము సంస్థకు, సంఘ అధ్యక్షునివహించే వారికి వుండడం అవసరం. అధికార పదవులలోవున్న కాంగ్రెస్ పెద్దలు సంస్థ వ్యవహారాలకు బదిలీ అయినంతవల్ల కాంగ్రెస్‌కు ఈ అధికారము, బలము, శక్తి ఏర్పడగలవా? ప్రస్తుతం గూడా కాంగ్రెస్ పార్లమెంటరీ బోర్డులోవుండేది ఈ మహానాయకులే. రాష్ట్రాలలో ఉత్పన్నమయ్యే వివాదాలను పరిష్కరిస్తున్నదిగూడా వీరే. ఇప్పుడు పరిస్థితులను అదుపులో పెట్టలేని వీరు, మంత్రిత్వాల త్యాగం ఏమ్మట చేయగలిగిం దేమిటో మరూహ్యం. కేవలం అధికార బాధ్యతలనుండి విముక్తులైనందువల్ల లభించే కాలంతోనే సంస్థను చక్కబరచే వీలుకలుగుతుందని ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ, కామరాజువంటి నాయకులు ఆశిస్తున్నారేమో తెలియదు. కాని మాకుమాత్రం, నాయకులకు దొరికే ఈ తీరుబడివల్లనే కాంగ్రెస్ సంస్కరణ సాధ్యమనే ఆశ కలుగడంలేదు.

కాంగ్రెస్ నేడు పదవులకొరకు, అధికారం కొరకే రెండుగా చీలలేదు. ఆదర్శాలు, విధానాలకు సంబంధించిగూడా అందులో ఏకీభావంలేదు. కాంగ్రెస్, సోషలిస్టు సిద్ధాంతాన్ని ఆమోదించినదన్నా, తత్సంబంధమైన విధానాలను అనుసరిస్తున్నదన్నా, అవి కేవలం ప్రభుత్వంలోని కొందరి విశ్వాసాలుగా, కొందరి విధానాలుగా వుంటున్నవేగాని; తమ లక్ష్యమూ అదేనని, ఆ లక్ష్యసాధనలో గురుతరమైన తమపాత్ర వున్నదని సామాన్య కాంగ్రెస్‌వాదేగాదు, బాధ్యతగల కాంగ్రెస్ వాదులలో సైతం పెక్కుమంది భావించడంలేదు. సోషలిస్టు సరళి సమాజ సిద్ధాంతం ఆమోదింపబడిన ఎనిమిదేళ్ల పిమ్మటగూడా ఆశయపరంగా కాంగ్రెస్ పంచకూళ్ల కషాయంగా వున్నదేగాని, ఏకదృష్టితో సమైక్యంగా లేదు. ప్రభుత్వ లక్ష్యంవల్ల, విధానాలవల్ల, వాటిని అమలు జరుపవలసిన కాంగ్రెస్‌వాదులలోనే విశ్వాసం లేనందువల్ల, చిత్తశుద్ధి లేనందువల్ల ప్రజలలో వాటివల్ల నమ్మకం కలుగలేదు, ప్రజలలో అవి వ్రేళ్లు పాతుకొనలేదు. అందువల్లనే వాటిని అమలు జరుపడం పాలకులకు దుష్కరమవుతున్నది; కొన్ని సందర్భాలలో పూర్తిగా విఫలమవుతున్నవిగూడా. ఇటీవల ఈ అఘాతం మరింత పెరిగింది. బహిరంగంగా వ్యక్తపడే స్థితివచ్చింది. వీటి దుష్ఫలితాలు ఇటీవలి ఉపఎన్నికలలో అపజయాల రూపంగా కాంగ్రెస్ అనుభవించింది.

సోషలిస్టు ఆశయం సంగతి అటుంచి; నిత్య పాలనకు,సమస్యలకు సంబంధించిగూడా ప్రభుత్వాల విధానాలు పైనుండి కాసింప బడుతున్నవేగాని, ప్రత్యక్షానుభవంతో క్రిందనుండి రూపొందడంలేదు. అంటే ప్రజాభిప్రాయాలు, ప్రజలవారి ఒకటిగా; ప్రభుత్వవిధానాలు, ప్రభుత్వ పాలన మరొకటిగాను నడుస్తున్నవన్నమాట. ఈ పరిస్థితి ప్రతి కాంగ్రెస్‌వాదికి తెలుసు. అది మారడం అవసరమని అతను భావిస్తాడు. కాని, తన ఈ అభిప్రాయాన్ని ప్రభుత్వాధిపతులతోగాని,శాసనసభలలోగాని, కడకు సంస్థ సమావేశాలలోగూడా నిర్భయంగా, దృఢంగా చెప్పలేడు. పార్టీలో అంతరంగికంగానైనా వ్యతిరేకించలేడు, ఆందోళన చేయలేడు. ఇలాంటి భావదాస్యం ఇటీవల కాంగ్రెస్ వాదులలో, క్రిందనుండి పైవరకు, గాఢంగా వ్యాపించిపోయింది.తమ నమ్మకాలేమైనా, తాము ఏ విధంగా వ్యవహరించినా, అధికారంలో వున్నవారి అనంతృప్తికి గురికాకుండా, వారిననుసరించి పోవాలనే అవకాశవాదాన్ని అలవరచుకున్నారు. దానితో ప్రజావాణి కాంగ్రెస్‌లో వినిపించక, ప్రజాభిప్రాయాలు అందులో ప్రతిబింబించక, ఒక కృత్రిమ వాతావరణంలో, అధికారులంతో అది కొట్టుకపోతున్నది. ఈ పరిస్థితికి ప్రధాన కారకుడు ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూయే. వారి అభిమానాన్ని పొందనిదే అధికారానికి రాలేమని, నిల్వలేమనే వుద్దేశ్యంతో కాంగ్రెస్‌వాదులు ఈ విధమైన అవకాశవాదానికి లోనైనారు. ప్రజాహృదయం గల ప్రధానిని ఈవిధంగా వాస్తవపరిస్థితులకుదూరంచేయడమేగాక,తాము అవాస్తవిక వాదులుగా ఆత్మవంచకులుగా తయారైనారు. కాంగ్రెస్ బాగుపడాలంటే ఈ పరిస్థితిమారాలి.కాంగ్రెస్‌వాదులుప్రజలకు సన్నిహితులుకావాలి; ప్రజావాణిని సంస్థలో నిర్భయంగా ప్రతిధ్వనింపచేయాలి; ప్రజాసమస్యలకొరకు పార్టీలో పోరాడాలి; ప్రభుత్వవిధానాలు ప్రజలకు దగ్గరగా వుండాలి. కాంగ్రెస్ ప్రజావిశ్వాసాన్ని పూర్వంవలె చూరగొనుటకు ఇది ముఖ్యం.

ఇక క్రమశిక్షణ, పదవులలో వున్నవారిలో నీతి నిజాయితీలు అత్యంత ప్రధానమైనవే.సర్దార్‌పటేల్‌వలె ఇనుపచేతులతో శాసించే వ్యక్తిత్వమైన కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగాని; శక్తి స్వేచ్ఛ, అధికారంగల పార్లమెంటరీబోర్డువంటి సంఘంగాని అవసరం. అన్నిటికంటే ముఖ్యమైనది కాంగ్రెస్‌వాదుల మనస్తత్వాలలో మార్పు. అదిజరగకుండా పాతమంత్రులు కొందరు గద్దె దిగినంతమాత్రాన కాంగ్రెస్‌లో ఆశ్చర్యకరమైన మార్పులు సంభవమని ఆశించడం కేవలం భ్రమే కాగలదు.

ఇదీ లోకవృత్తం

(3వ పేజీ కొరకు)

కాంగోలో గోవర్ధనగిరి యెత్తినంతపని చేసిన బరాన కార్యకర్తలకు ఈ ఆటంకాలు ఒక లెక్కలోనివికావు.

జయమలేషియా ప్రదర్శనాలు కొన్ని జరిగినవి. ఇంకోవైపున 'మలేషియా వద్దు' అనే ప్రదర్శనాలు జరిగినవి. వీటిని ఇండోనిషియాఏజంట్లు ప్రోత్సహించారని బ్రిటిష్ వారి అనుమానం.

బరాన కార్యక్రమ పరిశీలకులుగా బ్రిటిష్‌వారు నల్గురినిపంపినారు. ముప్పయిమందిని పంపుతానని ఇండోనిషియా అన్నది. 'బ్రిటిషు మరీనల్గురినిపంపి మనం యింతయెక్కువగా పరిశీలకులను పంపితే లోకమేమంటుంది? ఐనా ఈ బ్రిటిష్‌వారు మనలనడగకుండా యింత స్వల్పసంఖ్యలో పరిశీలకులనుపంపి మన ముందరికాళ్లకు బంధాలువేయడమెందుకు?' అని చెప్పి, ఫిలిపైన్సు కింకర్తవ్యతావిమూఢత్వాన్ని నటించింది. ఏమితోచక, ఇండోనిషియా నవ్వుకున్నది. కొందరు పరిశీలకులతోనే కానసాగిద్దామనుకున్నది.

జనవాక్యంకోసం సాక్ష్యంయివ్వడానికి బోర్నియో, సారవాక్‌సీమలలో కొందరు సమయంకావలెనన్నారు. పరిశీలకులపేచీ వలన, దీనివలన, బరానబృందాలు తమ కార్యక్రమాన్ని తాత్కాలికంగాఅపుచేసినవి.

మళ్ళీ అది ఆరంభమై, జనవాక్యం మలేషియాకు అనుకూలమైతే, బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వము ఉత్తరబోర్నియో, సారవాక్‌సీమలు అందులో కలియడానికి సంపూర్ణంగా అంగీకరిస్తుంది. దానిపెత్తనం అక్కడ యేమీ మిగిలివుండదు.

• • •

మాస్కో ఒప్పందం కాగానే దానికి పార్టీలైన త్రిమూర్తులలో ఇద్దరిపని ఏమంత సులువుగాలేదు.

క్రూషేవ్ 'దిగజారుడును' వెంటనే ఖండించిన ఎర్రచైనా తన విమర్శ ఉధృతమున్న కొనసాగిస్తూనే వున్నది. కెన్నడీ అమెరికా భద్రతకు అనుకూలమైన పని చేసినాడనే పేలంచేదని పైగా జన్ బాంబుల సంరంభ ప్రారంభాచార్యులనదగిన డాక్టర్ టెల్లర్ ఆక్షేపించాడు.

టెల్లర్ అమెరికన్ 'రాజ్యసభ' కమిటీ ఎదుట మాస్కో ఒప్పందాన్నిగూర్చి సాక్ష్యంయిస్తూ, దానివలన కలిగే అపాయాలను ఈ విధంగా వివరించాడు: '1961-62లో రష్యన్లు గావించిన ప్రయోగాల వలన మిస్సైలెస్ విసురుళ్ళకు విరోధంగా సంరక్షక కార్యక్రమాన్ని నెరవేర్చుకునేవిద్యను నేర్చినారు. మనం నేర్వలేదు. అంతరిక్షమందు వారు గావించిన ప్రయోగాలచేతం మిస్సైలెస్ విరుద్ధ రక్షక కార్యక్రమాలేదనుకోండి. అమెరికా కొంత కాలం అంతరిక్షాన చేసిన ప్రయోగాల వలన ఇందువిషయమై తెలిసిన దానికంటే అత్యధికంగా రష్యన్లకు తెలుసనని విదితమైనదిగదా! ఇందువిషయమై పరిశ్రమించి నేర్చుకోడానికి వారికి మనకంటే పదిరెట్లు ఎక్కువ అవకాశాలు దొరికినవి. నా అభిప్రాయంలో వారు సంపూర్ణంగా కాకున్నా మిస్సైలెస్ విరుద్ధ రక్షకోపాయాన్ని చాలవరకు పకడ్బందైన రీతిని కనిపెట్టివుండవచ్చును'.

టెల్లర్ ఆక్షేపణ అమెరికాలో జనాన్ని పలుకుబడిగలవారి ననేకమందిని కలవరపరచింది. దానికి జవాబుగా, మాస్కో ఒప్పందం ఒకవేళ భగ్నమైతే, జరగవలసిన తక్షణచర్యకు సిద్ధంగావుండే నిమిత్తం ఈ క్రింది కార్యక్రమాన్ని అమెరికా ప్రభుత్వం చేబట్టినట్లు కెన్నడీ వివరించాడు. (1) అణుశక్తి పరిశోధనాలయాల కృషి నిర్విరామంగా సాగుతుంది. (2)ఒప్పందం భగ్నమైతే, వెంటనేప్రయోగాలు మనవైపు నుంచి ఆరంభంకావడానికి పథకం సిద్ధంగా వుంచాము. (3) భూగర్భ ప్రయోగాలెక్కువగాచేస్తాం. (4) అణుశస్త్ర ప్రయోగాలను కనిపెట్టే మార్గాలను ఇంకా సాధిస్తాం.

కెన్నడీ యిచ్చిన మరికొన్ని వివరాలు: (అ) గత రెండేండ్లలో97 భూగర్భ ప్రయోగాలుచేశాం. (ఆ)టెల్లర్ అనుమానం నిరాధారం. రాజకీయ కారణాలవలన అంతరిక్ష ప్రయోగాలను మనం తక్కువ చేయలేదు.(ఇ)28అంతరిక్షప్రయోగాలుచేశాము. ఆరునెలల్కితం అనుకున్న దానికంటె ఇవి చాలఎక్కువ. ఈ) టెల్లర్‌తోసమానమైన అనుభవంగల సైంటిస్టులనేకులు మాస్కో ఒప్పందం మనకు బలాన్ని సంపాదించిందన్నారు.

• • •

టిబెలన్ ఎర్రచైనాసేన చైనా-రష్యాలకుగల 1500 మైళ్ళ సరిహద్దుపొడవునా వుంచబడినదని తాజాగా తెలిసిన వృత్తాంతము. పూర్వం టైబెట్‌వైపుకు పంపబడినవి. ఇప్పుడు సింకియాంగ్‌వైపుకు పంపబడుతున్నవి.

1954 వరకు రష్యా కంట్రోల్‌లోనే టైరెకా వుండెను. ఆ టైరెకా సమీపంలో పోర్ట్ ఆర్థర్, డోర్నిజా నగరాలున్నవి. పోర్ట్‌ఆర్థర్‌లో రష్యా అనేక కర్మాగారాలనుకట్టింది. ఉత్తరమంచూరియాలో (అదీ ఆ ప్రాంతమే) ఒక అటమిక్‌రియాక్టర్ (మనం అమెరికన్లసాయంతో మహారాష్ట్రలో తారాపూర్ అనేచోటున నిర్మించే అణుశక్తి సృజనకేంద్రంవంటిది) కూడా రష్యన్లచే కట్టబడినది. ఈ ప్రాంతమంతా చైనా-రష్యాలకు తకరార్ అనాదిగా వున్న ప్రదేశమే.

ఇప్పుడు సింకియాంగ్‌వైపుకు దళాలను ఎర్రచైనా పంపడానికి కారణంవున్నది. ఈ ప్రాంతపు అధికారి, దళవాయి, పాలకుడుఅయిన వాంగ్ ఎన్-మావో ఎర్రచైనా కేమరుతిరిగి, ఎనిమిది వేలమందిని తరలించుకుని కొండల్లోకివెళ్ళి, స్వతంత్రసింకియాంగ్ కావలెనని బావుటాయెత్తినాడు. సోవియట్‌రష్యావలన యితనికి కొంత సాయంలభించిందని వినికిడి. వాంగ్ తీసిన దెబ్బకు ఎర్రచైనా కేంద్రబలగాలకు చాలనష్టం కలిగించినీ, తరువాత అత్యధికబలంతోవచ్చి, పరిస్థితిని అదుపులోకి ఎర్రచైనా తెగల్గిందనీ అంటున్నారు.

ఎర్రచైనా భయమేమిటంటే తిరుగుబాటుదార్లకు రష్యాసాయపడి, ఐక్యరాజ్యసమితికి తగాదాను తెచ్చి, స్వయంనిర్ణయాధికారాన్ని సింకియాంగ్‌సీమకు యివ్వవలసిందని కోరవచ్చును. అందువలన, పెండలకడపే మేల్కొని, ఆత్మ మిత్రా, 'స్వాధీనంలోవుండడం దట్టరీత్యా అనేక పాళ్ళు హక్కును స్థిరపరుస్తుంది' అనే లెక్కప్రకారం ఆసీమ తనకే దక్కుతుందని ఎర్రచైనా అభిప్రాయంకాబోలు!

ఇల్లు యాలం

నెల్లూరు టౌను, రంగనాయకులపేట, అనకట్టరోడ్డులో నెల్లూరు కో-ఆపరేటివ్ అర్బన్‌బ్యాంకుకు చెందిన, ఈక్రింద కనుపరచిన యింటిని 18-9-63 తేది బుధవారము వుదయము 10 గంటలకు నెల్లూరు కో ఆపరేటివ్ అర్బన్‌బ్యాంకు ఆవరణంలో బహిరంగముగా యాలము వేయబడును. పాటలో పాల్గొనువారు రూ. 100/- లు. దరావతు బ్యాంకిలో ఆ రోజు 9 గంటల లోపల చెల్లించవలయును. బ్యాంకువారు సరియైన పాటయని, వేలమును ఖాయపరచిన యెడల, పాటపాడినవారు వెంటనే పాడినమొత్తంలో నాల్గవవంతు బ్యాంకిలో చెల్లించవలయును. మిగత మొత్తమును 10 రోజులలోపల చెల్లించవలెను. లేనిచో ధరావతును కోల్పోవుదురు. యితరులకు ధరావతు మొత్తములను ఆ రోజు సాయంత్రము బ్యాంకు పనిచేయుకాలంలో వాపసు చేయబడును. విక్రయమునకు అయ్యే రిజిస్ట్రేషన్ వగైరాఖర్చులు కొన్నవారు భరించుకొనవలయును. యితర వివరములను బ్యాంకులో తెలుసుకొనవచ్చును.

మున్సిపల్ డోర్ పాత నె. 35/W-6.

,, క్రొత్త నె. 36/W-8.

విస్తీర్ణం షుమారు 22 అంకణములలో పెంకుటిల్లు షుమారు 11 అంకణములు.

—వి. గోవిందరాజులు—సెక్రటరీ.

ఆంధ్రప్రదేశ్

పబ్లిక్ వర్క్సు శాఖ - నెల్లూరు.

ప్రకటన – సవరణ

ఈ పత్రికలోనే 5-వ పేజీలో ప్రకటింపబడిన పై డిపార్టుమెంటువారి బిల్ టెండరు నోటీసులో 'కె. టు. ఫారములో సీల్డు టెండర్లు తీసుకొనబడును' అనుదానికి బదులుగా 'కె. టు. ఫారములో ఏ క్లాసు కంట్రాక్టర్ల వద్దనుండి మాత్రమే సీల్డుటెండర్లు తీసికొనబడును'అని చదువుకొనవలెను.

—సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీరు.

చెర్వు చేపలు యాలం

పరాణా నక్కీరాజా పాటమీద అత్మకూరు తాలూకా, మహిమలూరు చెరువు చేపలు కంట్రాక్టు 5-9-63 తేదికి యాలముపాటకు తేది నిర్ణయింపబడినది. ఆరోజు పాటదార్లు రావచ్చును. పాట పెట్టుకోవచ్చును,

సుత్తా వెంకటసుబ్బయ్యనాయుడు,

వింజమూరు.

పార్వతీపురం డి॥ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 222 of 1963.

కరమస్స్వార్థే చౌడాగారు —వాది.

మండలి రాధాకృష్ణమూర్తి —ప్రతివాది.

తండ్రి వెంకటరామయ్య, మండలి రాధాకృష్ణమూర్తి, కంట్రాక్టరుకు వాదిఅనేవాకు ప్లెయింటు పరిహారం నిమిత్తం నీమీద వ్యాజ్యం తెచ్చినందువల్ల నదరు దావాకు ప్రత్యుత్తరం చెప్పగలందులకు 13-9-63 తేదిన పగలు 11 గంటలకు స్వతహాగా ఈ కోర్టులో హాజరయ్యేటట్లు యిందువల్ల నీకు ఆజ్ఞాపించడమైనది.

—వి. సీతారామమూర్తి, అడ్వకేటు.

★ దక్షిణవీత్‌నాం బౌద్ధ-క్రైస్తవ ఘర్షణ
★ మలేషియా రాజ్యాలలో జనవాక్యం
★ మాస్కో ఒప్పందం: అమెరికాలో విమర్శ
★ రష్యా సరిహద్దున ఒకలక్ష ఎర్రచైనా సేన

దక్షిణవీత్‌నాంలో బౌద్ధ - క్రైస్తవ సంఘర్షణ మితిమీరింది. క్రైస్తవరాజ్యం బౌద్ధులను హింసిస్తున్నదని అంటున్నారు. ఈ విషయపరిశీలనకై బౌద్ధదేశాలనరకను సింహళం సమావేశపరుస్తున్నది. ఇంలోగా బౌద్ధుల నిరోధోద్యమాన్ని మిలిటరీదళం ద్వారా అణచడానికి ద. వీత్‌నాం సీమను పాలించే కాథలిక్ క్రైస్తవదాయిమ్ పూనుకున్నాడు. ప్రపంచంలో హాహాకారాలు అధికంకాగలవు. అనేకమంది భిక్షుకులు ఆత్మార్పణచేసి, బౌద్ధుల నిరోధోద్యమానికి గొప్ప నైతికప్రోత్సాహాన్ని కల్గజేశారు.

బౌద్ధదేవాలయాలను మిలిటరీ ఆక్రమించబోతే, దానిని ఎదిరించిన బౌద్ధుల దరతింపజేశారు. బౌద్ధుల ప్రదర్శనాలను అమితమైన దౌర్జన్యంతో అణచివేస్తున్నారు. ద. వీత్‌నాంలో క్రైస్తవసంఖ్య స్వల్పం. అత్యధికసంఖ్యాకులు బౌద్ధులు.

ఏ దేశంలోనైనా అధికసంఖ్యాకుల పెత్తనంవలన అల్పసంఖ్యాకులకు బాధ కలగడం, అట్టి బాధానివారణకు అల్పసంఖ్యాకులు పాటుపడడం సహజం. ఇక్కడ అల్పసంఖ్యాకులకు చెందినవారి హస్తగతమై రాజ్యంవుండడం, అందువలన అధికసంఖ్యాకులు బాధపడడం జరుగుతున్నది.

ఈపాటికి అమెరికాఅధ్యక్షుని ప్రతినిధి హెన్రీ కాబట్ లాడ్జ్ వచ్చి, దాయిమ్‌తో సంప్రదించి, కెన్నెడీకి రిపోర్టుచేసి వుంటాడు. అమెరికాసాయంపొందే ఆగ్నేయాసియాసీమలో యుద్ధ దారుణం జరగడం అమెరికన్లకు తలగొట్టినట్లుగావుంది. వీత్‌కాంగ్ అనే ఎర్రటి గొరిల్లాదళాలను తరిమికొట్టడానికి అమెరికా ఈసీమకు మిలిటరీ సాయం చేసిందిగాని, దేశంలోవుండే జనాన్ని చంపుకతినడానికిగాదు.

జనంతా దాయిమ్ వదినగారైన ఒక స్త్రీబుద్ధి ప్రళయాంతకమైనందున జరిగిందంటారు. ప్రపంచ కాథలిక్కోద్యమానికి పీఠాధిపతులైన పోపులు అన్ని మతాల వారిని ఆదరించేసందేశం యిస్తూవుండగా, ఈమహిళ యీ ప్రళయం వికారంగా వున్నది.

ఈగొడవ ఐక్యరాజ్యసమితి కార్యదర్శి వద్దకు ఈపాటికి పోయేవుంటుంది. కంబోడియా, థాయ్‌లాండ్‌సీమల సరిహద్దునగల కొన్ని ప్రార్థనామందిరాల తకరార్ తీర్చడానికి ఐరాస కార్యదర్శియొక్క ప్రధాన మంత్రి మన సి. వి. నరసింహం అప్రాంతానికివెళ్ళినాడు. ఆయనకిక ఈగొడవను గూడా అప్పగిస్తారేమో?

సిరియా - ఇజ్రాయిల్‌సీమలకు రెంటికీ ఐరాసకార్యదర్శి థాంట్ హెచ్చరిక చేసినాడు: 'మర్యాదలను పెంచకండి, కొంటెని వెలికొల్పండి'.

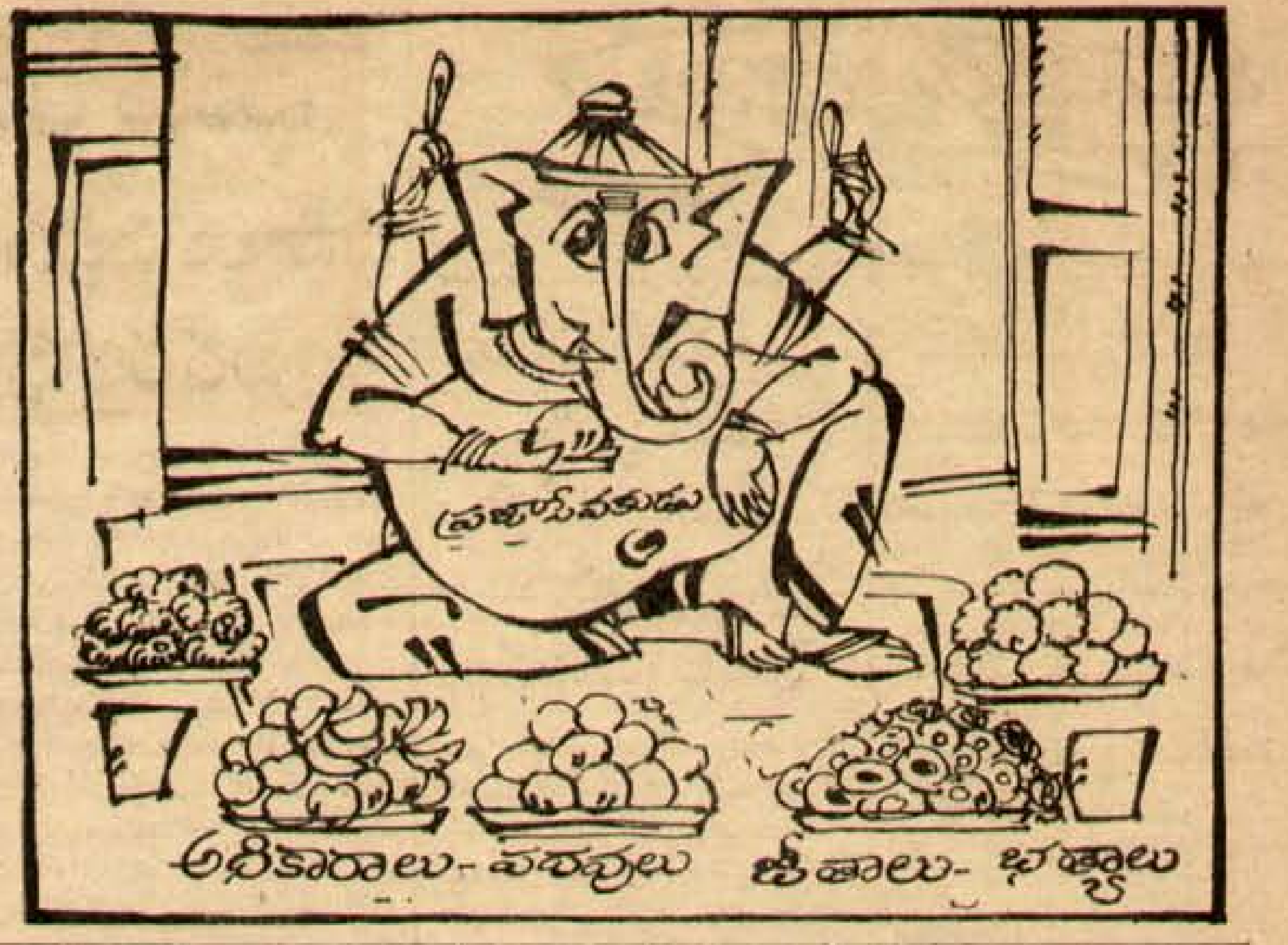
కాంగోకాండ మొదలైనది లగాయతు, ఐరాస ఒక్క నిముషం విరామంగాలేదు. పెద్దతగాదాలకు, చిన్నవాటికీ యీసంస్థ కార్యదర్శి పరిష్కారసహాయాన్ని అర్థిస్తున్నారు.

* * *

మలేషియానిర్మాణం సందర్భమై బ్రిటిష్ పెత్తనం క్రిందవుండే ఉత్తర బోర్నియో, సారావాక్‌సీమలలో జనవాక్యనిర్ణయం జరుపవచ్చిన ఐరాసబృందాలకు స్వాగతంపల్కేవారు కొందరైతే, అటంకాలు కల్పించేవారు కొందరైనారు. ఐతే యేమి?

—కొరవ 11వ పేజీలో

—కొరవ 11వ పేజీలో

వారం.. వారం

దేశద్రిమ్మరి

అవిశ్వాసతీర్మానం: ప్రతిపక్షనాయకులు

కొందరికి గుసగుసలు ఎవరికి రాష్ట ఎంత కర్కశంగావున్నా, చెప్పదలచుకున్నది చెల్లవలసిందే. అదీ లోహియా తత్వం. 15 ఏండ్లకాలం ఓపికతోవుండి పార్లమెంటులో దొరలది, నవాబో—పదవి మైత్రి అనే రకంగా, ప్రధానమంత్రియైన నెహ్రూను ముఖాముఖిన ఆయన ఖండించగలిగినాడు. ఆయన ఆవేశం క్రొత్తదిగాదు. ఆవేశం, కాఠిన్యం, వాగ్ధోరణ్యం పుట్టి ఆయన పుట్టినాడు. కాని కల్మషమెరుగని తీవ్ర దాక్షిణ్యమూ ఎరగడు. ఈయనతో వేగడం చాలాకష్టం. ఆయన పలుకులు కొందరికి దుర్భరమైనవి, మరికొందరికి అసహ్యమయినవి. కాని, అవి సత్యదూరమైనవని అంటే అది కేవలం పాక్షిక ప్రకటనమాత్రమే అవుతుంది.

విశ్వాసరాహిత్య ప్రసంగాలన్నిటిలోకి ప్రభుత్వనీతికి అతి సమీపంగా వున్నది ఆయన ఉపన్యాసమే. అతిముఖ్యమైన అవిశ్వాసం సంగతి చూడండి. దానిని లోహియా ఖండించలేదు. ఐదూ-ఆరూ మొగ్గే మంత్రులతో గారడీచేసే ప్రధాన మంత్రివర్గాన్ని ఆక్షేపించాడు. ఈవిధంగా అవిశ్వాసావలంబనలో నైతిక విజయం నెహ్రూకు సంప్రాప్తించింది. ఈ విషయంలో డాక్టర్ లోహియా నర్తకిచేసేటు గొప్పవిలువున్నది.

ప్రజాసోషలిస్ట్‌పార్టీ వారిపూర్వం సోషలిస్టుపార్టీ మద్రాసులో వార్షికసమావేశం జరిపి, అందులో కార్యవర్గంకూడి, అవిశ్వాసం కొత్త పదమరకు మొగ్గేట్లు చేసింది. అనకను లోహియా హాజర్ కాజాలకపోయెను. కాని, ఈ సంఘటన విని వచ్చాకనే యుద్ధపూర్వంగా నీతిని సవరించెదరా లేక తమ్ము పార్టీ పిడమంటారో? అని కేకలువేసేవరకి, ఆయనకు దాసోహంచేసి పార్టీ తన 'తప్పును' దిద్దుకున్నది. అందువలన, లోహియా స్వచ్ఛమైన అవిశ్వాస విధానవాది.

కాగా, ప్లానింగును ఆయన ఖండించలేదు. కాని, ప్లానింగు సక్రమంగా జరుపక, సరుపేదకు—అన్యాయార్జన పరునికి

తీవ్రమైన ప్రతిపాదకుడు
కృపాలానీ

గల వివరీతమైన భేదాన్ని చూపింది, 'ఇదేనా జన్మేంద్ర పరిపాలన ఫలితం' అని అడిగినాడు. లోహియా సూచించిన అంకెలనే హైదరాబాద్‌లో, ఇంకా అనేక ప్రదేశాలలో మాజీకాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు (సోషలిజం తన హయాంలోనే కాంగ్రెస్ సంస్థయొక్క బహిరంగనీతిగా చాటబడినది.) ప్రజలకు ఎత్తిచూపి, ఈ అంతరం ఇలాగే వుంటే గొప్ప సంక్షోభం తప్పదని హెచ్చరించారు. అప్పుడుగనగల జనం ఆదాయం పెరిగేటందుకు సత్వరకృషి అవసరమని ఆయన స్పష్టీకరించాడు. లోహియా-ఫ్రేంక్ ఆంథొనీ గారల ప్రకటనలలో భేదం, నడుమల తాత్పర్యంలోలేదు, అవి వుండకూడని వచ్చిన హేతువులో వున్నది. ప్రధానమంత్రి నేతృత్వాన్ని, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వపు అవకతవకనూ ఖండించడానికి లోహియా పూనుకున్నాడు. తన మహాసంస్థకు ఈవి వ్యక్తి గొప్పదికావాలని కాంక్ష, తొందరయుం కొద్ది ఫ్రేంక్‌ఆంథొనీ విమర్శించాడు.

లోహియా ఖండన-మండన విధానాన్నిగూర్చి అభిప్రాయాలు భేదించినా, ఆయనపూనిక ప్రశంసనీయమైనది.హిందూతనానికి పేరుమోసిన జయప్రకాశ్‌నారాయణ్ గనక యింతటి పట్టుదల వుండి వుంటే, నేడు నెహ్రూ పిమ్మట మరెవరు అనే ప్రశ్న ఉదయించకపోను! రంగంలో వుండిన అశోకమెహతా ఆకారం పెద్దదై సంకుచితమైన ఒక పార్టీలో ఇముడలేక సైడుకి వచ్చివడింది. ఐనప్పటికీ, మన రాజకీయాలలో ఆయన ప్రముఖపాత్రను వహించక పూరుకోలేదు గనక, ఆయన ప్రజ్ఞదేశానికి వివిధవిధంగా ఉపకరిస్తుందనే పూసిల కాస్త కలుగుతున్నది.

ఆచార్య కృపలానీ సంగతి అర్థదిద్దమై పోయింది. సర్వతంత్ర స్వతంత్రుడైన ఈ త్యాగసంపన్నుడు, సేవా తత్పరుడుగావించిన ప్రసంగపు సారాంశం వినుడగా: 'ఇది మతిలేని ప్రభుత్వం. భేదగాని వరిపాలన సాగించడమెందుకు? నేరిశ్లజనుపక్కా పకడ్‌బందీ చేయలేని పాలకులు వుంటేనేమి, పోతేనేమి, దిగిరండి. ఎన్నికలలో మళ్ళీ ఒక పార్టీ అధికబలంతో రాకుంటే, రెండు మూడు పార్టీలుకలిసి ప్రభుత్వాన్ని నడుపుతవి. యూరప్‌లో అనేకదేశాలిట్లా చేయడంలేదా?' మూడు దశాబ్దాలుగా తనకు సాహచర్యం గలవారి ప్రభుత్వాన్ని పడద్రోయడం సంతోషం కాదు కాని తన స్వధర్మపరిపాలనలో అది తప్పదంటేనని ఆచార్యజీ చెప్పినాడు.

మసానీ పూర్వస్మృతి అకస్మాత్తుగా కలిగినాపోలు తనకు వైయక్తిక-సార్వజనిక మిత్రమవిశ్వాసం అర్థికంగా వచ్చినా, సోషలిజంవల్ల ప్రజలస్థితిగతులు బాగుపడితే సంతోషిస్తానన్నాడు. మధ్యతరగతి నాశనమైపోతూ, ధనవంతులు కొందరు-రాజకీయవేత్తలతోసహా - మరింత భాగ్యవంతులవుతూవుండడం శోచనీయమన్నాడాయన. అట్టి దృశ్యం చూడడానికి దుర్భరమనిపూడా అన్నాడాయన. తన గుజరాతీ వలె సోషలిజం అనే విధానమే కల్తీతిప్పని మసానీ అనలేదు. భారత సోషలిస్టుద్యమ ప్రముఖులలో ఈయన ఒకడుగదా! మసానీ వంటివారు సోషలిజమును అపేక్షించక పోవడం భారతప్రభుత్వం అవలంబించే ముఖ్యమైన దేశీయనీతికి సన్మానపత్రం దొరికిందన్నమాటే!

మిగిలిన ప్రతిపక్షీయు లెవరూకూడా భారత ప్రభుత్వపు 'అవకతవకలను', 'అసామర్థ్యాన్ని' అపహాస్యం చేశారేగాని, గట్టిగా ప్రభుత్వపు దేశీయ-విదేశీయ నీతిని ఖండించలేదు. చరిత్రగమనం మన ప్రజాసిని, భారతప్రభుత్వాన్ని సమర్థించి, కాచి, రక్షించింది. అంత బ్రహ్మాండంగా పరిపాలకవర్గానికి కలిసివస్తుంటే, దానిని ముఖ్యాంశాలలో చిందిరేపాడకడానికి ఏ ప్రతిపక్షనికైనాగాని ఎంతటి ప్రతిపక్షాల కలయికకైనాగాని సాధ్యంకాదు.

కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఇతర ప్రతిపక్షాలతో కలియకుండానే 'దేశంలో మీ పరిపాలన

—కొరవ 12-వ పేజీలో

మీ కొలతలలో కోరిన దుస్తులు
ఫోన్ నె 444 రు.
సిటీడ్రస్ హోమ్
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.
షరా:- మీరు గుడ్డలు తెచ్చినా మేము కుట్టించి యిస్తాము. లేక మీరు ఆర్డరు యిచ్చినా కోరిన గుడ్డలు కుట్టియిస్తాము.

ఇతర జిల్లాలు

★ వెనుకబడిన జాతులకు శ్రీ సంజీవరెడ్డి అన్యాయంజేసారని హైదరాబాదుసభ
★ గుంటూరుజిల్లా కిసాన్‌సమ్మేళనం
★ విజయవాడ మునిసిపాలిటీ భవనం : సన్మానానికి దూరమైన మంత్రులు
★ సభలు - నాటకాల పోటీల ప్రకటనలు

సంజీవయ్య ఉత్తర్వులను అమలు జరపాలి

20 తేది శ్రీ గౌతు లచ్చన్న అధ్యక్షతన హైదరాబాదులో జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్ర వెనుకబడిన జాతుల నాయకుల సమావేశం, వెనుకబడిన జాతుల ఉద్యోగాలలో, విద్యా విషయంలో శ్రీ సంజీవయ్య ప్రభుత్వం కల్గించిన సౌకర్యాలను రద్దుచేసిన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారి చర్యలను నిశితంగా విమర్శిస్తూ—

ప్రభుత్వం వెంటనే 1962 జూలై 12, సెప్టెంబరు 29; 1963 జూలై 19 తేది చేసిన ఉత్తరువులను రద్దుచేసి, శ్రీ సంజీవయ్య మంత్రివర్గం జారీచేసిన 559 (4-5-1961), 4056 జి. ఓ. లను యథాతథంగా అమలుపరచాలని; ఉద్యోగాలలో అమలుజరుపుతున్నసూత్రి 17, 38 పాళ్ళ రిజర్వేషన్ సూత్రాన్ని, ఆ కులాలవారికి విద్యాసంస్థలలోగూడా వర్తింప చేయవలసిందని; విద్యార్థులకు కేటాయించబడే 30 శాతం సీట్లకు గూడా రిజర్వేషన్ సూత్రాన్ని వర్తింపజేసి, వాటిని వెనుకబడిన జాతుల విద్యార్థులకు కేటాయించాలని; ఆంధ్రప్రాంతంలో అమలులోవున్న అర్హతా పద్ధతిని తెలంగాణాకుగూడా అన్వయింపజేయవలసిందని; హరిజన క్రైస్తవులనుగూడా ఇతర వెనుకబడిన జాతుల జాబితాలో చేర్చవలసిందని; హాస్టళ్ళ బోర్డింగు గ్రాంటును రూ 15 ల నుండి రూ 30 లకు పెంచాలని; స్కూల్ ఫైనల్ వరకు అన్నికులాలవారికి ఉచిత విద్యాసౌకర్యం కల్గించాలని; ఇతర వెనుకబడిన జాతులకు గృహనిర్మాణ పథకాల క్రింద హెచ్చు మొత్తాలు కేటాయించాలని వగైరా తీర్మానములు గావించబడినవి. రాజ్యాంగానికి తలపెట్టబడిన 17-వ సవరణను వ్యతిరేకిస్తూగూడా మరొక తీర్మానం చేయబడింది.

శ్రీయుతులు ఎల్. యాగంటి, ఎల్. వీరాచారి, కె.నారాయణరావుగారలు ఉపాధ్యక్షులుగా; పోలం వీరయ్య, అల్లం మాణిక్యాలరావు, యస్.వి. వీరంరెడ్డిగారలు ప్రధాన కార్యదర్శులుగా; కోడా అప్పారావు, జె. వి. యల్. రావు, ఆర్. రామచంద్రగౌడ్‌గారలు కార్యదర్శులుగా, జిల్లాలవారిగా ముఖ్యులు సభ్యులుగా,

—రెండవ 10-వ పేజీలో

మేవారు మహోన్నతస్థితి

దీపాలుపెట్టేదిక్కులేని భీమసింగ్ - పద్మిని వీరరక్తపుటేరులుపారిన చిత్తూరుకోట

వీరభూమి రాజస్థాన్
- 2 -
శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

రాజస్థానపు ఇప్పటి నగరాలన్నిటిలో జయపూర్ పెద్దది. వి. టి. కృష్ణమాచారి వంటి అనుభవజ్ఞులగు దివానులు పాలించి నందువల్ల, మొదటి ఢిల్లీతోటి సంబంధాలు, రాజమర్యాదలు హెచ్చుగా వుండినందువల్ల, విదేశాల ఉన్నతవిద్య నభ్యసించిన రాజులు ఏలినందువల్ల, పౌరుషాన్ని వంశ ప్రతిష్ఠను కాపాడుకొనుటకు జోహారు సంఘాత మరణాలకు, పర్వతగుహలలోని అజ్ఞాతవాసాలకు, కఠోరమైన ఆకలిదప్పులకు నిరంతరం బలియైన మేవారు రాజాల కన్న మార్వారురాజులే హెచ్చుసౌఖ్యాలు, ఐశ్వర్యాలు అనుభవించగలిగారు. రైలు, మోటారు, ఆంగ్ల విద్యాభ్యాసము, ఓటు, శాసనసభలు మేవారు రాజాలను చరిత్ర గర్భములోని మారుమూలలకు త్రోసివేసినవి. పద్మిని భీమసింగుల వీరరక్తపు టేరులను పారించిన చిత్తూరు కొండమసింహాముల కోటలో నేడు దీపాలు పెట్టేవారే లేరు. పరాయి ప్రభువులను కన్నెత్తియైన చూడనొల్లని ఉదయపూరు రాణాను పలుకరించే వారేలేరు అమృతసరములోని, జలియన్‌వాలాబాగు (1918 లో డయ్యరు సేనాని వందలకొలది దేశభక్తులను తుపాకి గుండ్లు అయిపొయ్యేవరకు కాల్చిం చిన దొడ్డి), ఢిల్లీలోని రాజఘాటు (1948 లో మహాత్ముని భౌతిక శేషములను దహనము చేసిన యమునానదీ తటము) స్మారక చిహ్నాలు ఇంకను పూర్తికాక కునికిపాట్లు పడుతూనే ఉన్నవి.

అనిశ్చితమైన 'రేపు' రుజువుకు నిలిచిన నిన్నటిని, కండ్లకు కట్టినట్టు కనుపడుతున్న నేటిని మరిపించుచుండుటే ఈనాటి భారతీయ వైపరీత్యము. ఇతరుల గతాన్ని మాపుచేసినగాని తమవర్తమానము వర్ధిల్లి ప్రజ్వరిల్లదనే భయము ప్రజలనాకర్షించి ఆవరించుచున్నది. క్రొత్తగావచ్చువారికి నహితము ప్రాత చిన్నెల్ని నెమరుకు తెచ్చుకోవడం అంత చేదుగా ఉండకపోవచ్చు. నేటి క్రొత్త రేపు ప్రాతయేకదా! మొదట మేవారు రాజాల మహోన్నత స్థితిని స్మరణకు తెచ్చుకుందాము.

చిత్తూరు దుర్గము

చిత్తూరు దుర్గము అక్షరాల దుర్గమమైన పర్వత శిఖరము. ఇది మొదటినుండి సిసోడియా రాణాల రాజ్యపీఠం. చుట్టుప్రక్కల ఎటుచూచినా యోజనమైళ్ళవరకు సారవంతమైన సమప్రదేశములో 6 మైళ్ళ పొడవు, 3 మైళ్ళ వెడల్పు, అరమైలుఎత్తు ఉపరిభాగానగల ఈ పర్వతాన్ని రాణాలకొరకై పరమేశ్వరుడు సృష్టించినట్లు కనుపడుచుండి. కొండకు మెట్లు అన్నీ ఒకవైపుననే. మధ్య మధ్య శత్రుసేనలను అడ్డగించుటకు 7 బురుజులు; బురుజులకు కుడి ప్రక్క ఎక్కరాని పర్వతపార్శ్వము, ఎడమప్రక్క అగాధమైన కొండచెరియ. చిత్తూరు రాణాలకు, ఢిల్లీనేలిన పఠానులు, మొగలు చక్రవర్తులకు ఎడతెరిపిలేకుండ నడిచిన యుద్ధాలలో అనేకవేలమంది వీర పురుషుల రక్తస్రవంతులతో పలుమార్లు ఈ బురుజులు (హనుమాన్‌పోల్, పత్తాపోల్, సూరజ్‌పోల్, పుదయుపోల్) అభిషిక్తమై పునీతమైనవి. రేపు, భయము అన్న వేదాన్ని పాటించక శివిర సంరక్షకులై అనువులుబాసిన పురుషపుంగవుల అధికమైనను బలాలకు తాళలేక ఓడిపోతున్నామని తెలిసిన వెనువెంటనే మ్లేచ్ఛుల బారిలో బడనొల్లక చితులను పేర్చుకొని పసుపుబట్టలతోను, కుంకుమ బొట్లతోను జోహారునర్పి భస్మీభూతమైన సంఘాత మరణాన్ని కౌగిలించుకొన్న వీరవనితల విస్మరింపరాని చారిత్రక ఖండములు, అడుగడుగుకు, మెట్టుమెట్టుకు, బురుజా బురుజుకు అంటుకొని, కవులచేత గాయకుల చేత అనుదినము స్మరింపబడుచున్నవి.

మేవారు రాణాల ప్రథమస్థావరము చిత్తూరు దుర్గము. ఇక్కడికే బప్పారావల్ ప్రచి వీరాజా మరణానంతరము వలస వచ్చినది.

ఇక్కడనే పరాక్రమవంతుడైన భీమసింగు, అతిరూపవతియైన ఆయన సతి పద్మినిదేవి 13-వ శతాబ్దములో రాజ్యాన్ని ఏలుచుండినది.

అప్పటి ఢిల్లీ చక్రవర్తి ఖిల్జీవంశస్థుడైన (పఠాను) అల్లాయుద్దీను. ఇతడే వేలమంది బౌద్ధవిద్యార్థి సన్యాసులను పోషించుచుండిన పాలకరులవంటి నలందా విశ్వవిద్యాలయాన్ని (పాట్నాకు 40 మైళ్ళ దూరము) తగులబెట్టించింది. హైందవ దేవాలయాలను శిథిలపరచి కళాఖండములను గొడ్డళ్ళతో నరికించినది.

అల్లాయుద్దీను చిత్తూరు కోటను చాల రోజులు ముట్టడించి దుర్గములో ప్రాయ్యి రాజకుంటునట్లు చేసినాడు. రాజపుత్రులు లొంగలేదు. పద్మినిదేవిని అపహరించవలెనని అతని ఉద్దేశము. ఆమెను ఒక్కసారి చూడగలిగితే తనివితీరి ముట్టడిని ఎత్తివేయగలనని కబురుపంపాడు. జనసష్టాన్ని భరించలేని భీమసింగు ప్రతిబింబాన్ని చూపించుటకుమాత్రమే సమ్మతించాడు. ఒంటరిగానే కోటలోకి ప్రవేశించాడు అల్లాయుద్దీను. మేడపైన నిలువబడిన పట్టపు రాణి ఛాయ దిగువనున్న అద్దములో ప్రతిబింబితమైనది. తురక సమ్మోహితుడైనాడు. సింహమును మోసగించుటకు నిశ్చయించి బయలు మర్యాదగా రాణాను ఆహ్వానించాడు. అతడు నమ్మి వెంబడించాడు. తర్వాత ఖైదుచేయించాడు. చిత్తూరుకోటలో విస్మయ, విషాదములు మిన్నుముట్టినవి. భర్తను వదలినయెడల పాదుషాను చేపట్టగలనని పద్మినిదేవి చెప్పిపంపెను. అందుకు అతడు అంగీకరించెను. వంశమర్యాదల ననుసరించి 3000 మంది చెలికత్తెలతో రాణి తరలివచ్చుటకు ప్రారంభించెను. తురక సైనికులు సంబరముగా లభించిన విజయానికి మైమరచిన సంతోషముతో తప్పత్రాగి సొక్కిసోలసాగారు. ఇంతలో రాణి పరివారము తురకల శిబిరాన్ని కనుచీకటిలో సమీపించింది. మర్యాద లాంఛనాల సంరంభములో స్త్రీ వేషధారులైన రాజపుత్రులు అప్రమత్తులైన తురకలను సంహరించి రాజును రాణిని తప్పించుకొని చిత్తూరు చేరారు. ఖిల్జీ ప్రాణాలు బిగబట్టుకొని ఢిల్లీ చేరుకున్నాడు.

రాణా ప్రతాప్

అక్బరుపాదుషా కాలానికి మేవారు రాణాలతప్ప మిగిలిన రాజస్థానపు రాజులందరు మొగలుదర్బారుకులోబడి, వారి వారి అంతస్థులనుబట్టి పంచహజారులకు, అంతకన్న హెచ్చుసైన్యాలకు అధిపతులుగా నౌకరీలకు దిగిపోయినారు. ఆసేతుహిమాచలముభారతావని ఢిల్లీకి లొంగిపోయినది. లోబడ్డ రాజపుత్రులను వాత్సల్యముతోను, మతాంతరులను సహనముతోను పాలించుచుండిన అక్బరుకు అర్థంఅవులేకుండెను. హైందవులైన రాజా తోడరుమల్లు ఆర్థిక మంత్రిగాను, మానసింగు రక్షణమంత్రిగాను పాదుషాకు తోడ్పడుచుండిరి.

సిసోడియావంశస్థులు లొంగిపోలేదన్న కొరత అక్బరును బాధించుచుండెను. హైందవ పక్షపాతియైన ప్రధానమంత్రి అబుల్ ఫైజల్ యీ కోరికను పుట్టించెను. ఇరుసుకు కందెనవలె న్యాయాన్ని నమర్థించుచుండెను. అంతేకాక పర్షియా, సంస్కృత భాషలలో పుటయపొందిక్యాన్ని కూడ అతడు కలిగియుండెను.

కట్టకడకు రాణాప్రతాపుతో యుద్ధము తప్పదయ్యెను. మొగలుసేనాధిపతి మానసింగు ఏనుగపైన, ప్రతాపు 'చేతక్' అను పేరుగల వున్నత హయముపైన తమతమ సైన్యాన్ని నడిపించుచుండిరి. యుద్ధము ముమ్మరంగా జరుగుచుండిన సమయంలో, తాను బావిద్రోహిగా పరిగణించుచుండిన మానసింగు కంటపడగానే ప్రతాపు ఓర్పు కోల్పోయి గుఱ్ఱాన్ని ఏనుగపైకి నడిపించెను. చేతక్ ముందుకాళ్ళను కుంభస్థలముపైన పెట్టి, యజమానులవైపోటుకు మావటిసింగు వక్షస్థలాన్ని గురిచేయుచుండునమయంలో ఖడ్గహస్తుడైనఏనుగు చేతక్ కుడికాలిని

—రెండవ 9 వ పేజీలో

కావలి సబుజడ్జి కోర్టులో

E. P. No. 103 of 1963. O. S. No. 7 of 1959.

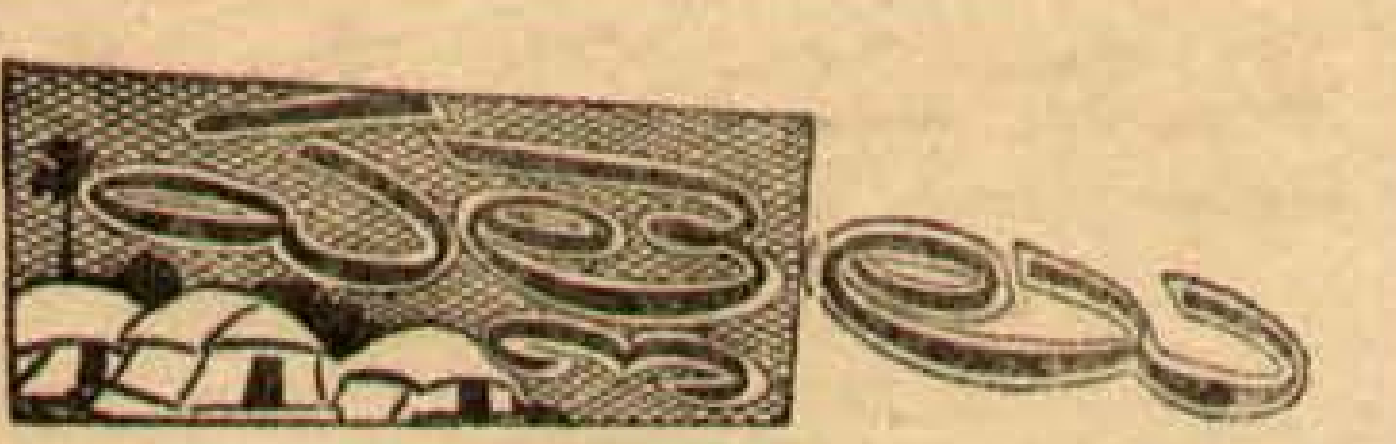
పుప్పాలపల్లి పోలారెడ్డి ... —వాది.
తల్లపనేని పోలులునాయుడు వగయిరాలు —ప్రతివాదులు.

ఈ క్రింది పెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్థిని పై కోర్టువద్ద 16-9-63 తేది పగలు 11 గంటకు యాలము వేయబడును.
ఉదయగిరి తాలూకా, నందవరం గ్రామములో ప్రతివాదులు తాలూకు:-

నెంబరు	మెట్ట, మాగాణి, తోట	పట్టా	సర్వే	పూర్తి విస్తీర్ణం	అనుభవ విస్తీర్ణం	శిస్తు	సర్కారు పాట
(1)	మెట్టతోట	196	263/1-1	0—77	0—77	4—12—0	రూ. 385/-
(2)	,,	42	263/1-4	0—38	0—38	0—14—0	రూ. 190/-
(3)	,,	73	263/1-5	0—26	0—26	0— 9—0	రూ. 130/-
(4)	,,	4	263/1-6	0—70	0—70	1— 9—0	రూ. 350/-
(5)	,,	8	263/1-7	0 - 27	0 - 27	0—10—0	రూ. 135/-
(6)	,,	448	263/1-8	0 - 25	0 - 25	0—9—0	రూ. 125/-
(7)	,,	12	264/3-3	0—74	0—74	1—11—0	రూ. 370/-
(8)	,,	276	262/2	0 13	0—13	0— 5—0	రూ. 65/-
(9)	,,	56	262/4	0—17	0—17	0— 6—0	రూ. 85/-
(10)	,,	73	262/5	0—73	0—73	1—10—0	రూ. 365/-
(11)	,,	3	264/1-1	0—56	0—56	1— 4—0	రూ. 280/-
(12)	,,	43	264/1-2	0 25	0—25	0— 9—0	రూ. 125/-
(13)	మాగాణి	43	306/2	0—66	0—66	5— 8—0	రూ. 1320/-
(14)	,,	447	306/3	0—30	0—30	2— 8—0	రూ. 600/-
(15)	,,	,,	300/2	0—95	0—95	6— 3—0	రూ. 1900/-
(16)	\ మెట్ట	43	348	3 - 60	3—60	4— 8—0	రూ 1800/-
(17)	,,	,,	342	3—42	3—42	4— 4—0	రూ. 1710/-
(18)	,,	,,	171	5—24	5—24	6— 9—0	రూ. 2620/-
(19)	తోట	446	262/3	0—97 లో [ఉత్తరం]	0—47	1— 1—0	రూ. 235/-

—మొత్తం:- య 19—83 సెంట్లు. దీనిలో వున్న కపిలబావితోసహా యున్న, 19-వ అయిటముకు హద్దులు:- [తూ—ఉ] తల్లపనేని చెన్నపనాయుడు భూమి [ప] బొగ్గేరు కు పాయ్యే దారి [ద] యీ నెంబరు కొరవ భూమి.

—శ్రీరామగిరి రామమూర్తి, బి.ఏ., బి. యల్., వాదిఅడ్వకేటు.

* కొండంభట్లు పోలిస్ కాల్పులు–
పరారైనవారిలో ఇరువురి అరెస్టు
* సర్వాయపాళెంస్త్రీ ముక్కు కోతకేసులో
ముద్దాయికి 18 నెలల శిక్ష
* పొట్టెంపాడులో ఎండ్రిణ్‌చావు
* పాలేరుఛానల్–జువ్వలగుంట అక్రమం

సూళ్లూరుపేట వార్తలు

కొండంభట్లులో ప్రొహిబిషన్ పోలిస్‌పై దాడిచేయడం, ప్రాణరక్షణకు సబ్‌ఇన్‌స్పెక్టరు రివాల్వరు ప్రేల్చిన సంఘటనకు సంబంధించి, పరారీలో వుండినవారిలో ఆ గ్రామ పంచాయతీ సభ్యుడు మల్లి ఎర్రబెంగయ్య, బూరగ మునెలయ్యలను పోలిస్ అరెస్టుజేసినట్లు తెలుస్తున్నది. తక్కినవారికొరకు అన్వేషణ సాగుతున్నది.

* * *

శ్రీహరికోట దీవికి పోవుటకు వ్యవసాయమంత్రి శ్రీ అద్దూరు బలరామరెడ్డిగారు 23 తేది రాత్రి తడకు వచ్చారు. గాలి, వానవలన వాతావరణం బాగు లేనందున శ్రీహరికోట ప్రయాణం చాలించుకొని 24 తేది వుదయం మద్రాసుకు పోయారు. తడలో శ్రీ బలరామరెడ్డిగారికి శాసన సభ్యుడు శ్రీ పసుపులేటి సిద్దయ్య నాయుడు, ఈశ్వరవాక వేణుగోపాలరెడ్డి, తాసిల్దారు, బి. డి. ఓ. తదితర అధికార బృందము స్వాగతమిచ్చారు. అనారోగ్య కారణంవల్ల సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వై. రామకృష్ణారెడ్డి పోలేకపోయారు.

* * *

జిల్లా మెడికల్ ఆఫీసరు డాక్టరు రామకృష్ణారెడ్డి, బి. డి. ఓ. వగైరాలు 24 తేది తొగరాముడికిపోయి ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్ర ఏర్పాటును పరిశీలించి వచ్చారు.

—యాగంటి రామలింగం

అన్నారెడ్డిపాళెం
ఒకే కాన్పులో ముగ్గురు బిడ్డలు!

కోవూరు తాలూకా అన్నారెడ్డిపాళెంలో హరిజన స్త్రీ గోళ్ళ సుబ్బమ్మ ఒకేకాన్పుకు ముగ్గురు ఆడపిల్లలను ప్రసవించింది. అందులో ఒక బాలిక అప్పుడే మరణించింది. తల్లి, తక్కిన యిరువురు బాలికలు సుఖంగావున్నారు.

సాంఘిక సేవాసమాజం మెటర్నిటీ అసిస్టెంటు పి. మాణిక్యమ్మ ఈ కాన్పుజేసింది.

—ఎం. రామానుజులు

కావలి కబుర్లు

సర్వాయపాళెంలో 5–1–63 తేది రాత్రి రాపూరి రమణమ్మ ముక్కు కోసినాడని, కడనూతల వాసి తలకాయల పురుషోత్తమ దగ్గర మాటి పాపయ్యపై మోపబడిన నేరాన్ని అడిషనల్ జిల్లామునిసిప్ మేజస్ట్రేటు శ్రీ ఎం. రాజశేఖరరెడ్డిగారు విచారించి, ముద్దాయికి 18 మాసాల కఠిన శిక్ష విధిస్తూ తీర్పుచెప్పారు.

నాగేండ్లక్రితం భర్తకు విడాకులిచ్చిన రాపూరురమణమ్మతో అక్రమసంబంధంగల పాపయ్య, ఆమెను తన వూరిలో తనతో వుండుకున్నాడని, పాపయ్య భార్యకు రమణమ్మకు ఒకసారి ఘర్షణజరిగి, సర్వాయ పాలంగా రమణమ్మ సర్వాయపాళెంలోని తనతల్లిగారింటికి చేరుకున్నదని, 5–1–63 రాత్రి 9 గంటలప్పుడు పాపయ్య రమణమ్మ యింటికిపోగా ఆమె అతనిని తిరస్కరించి నిద్రపోయిందని, పేకుపన కత్తితో ఆమె ముక్కునుకోసి పాపయ్య పారిపొయ్యాడనేది కేసు సారాంశం.

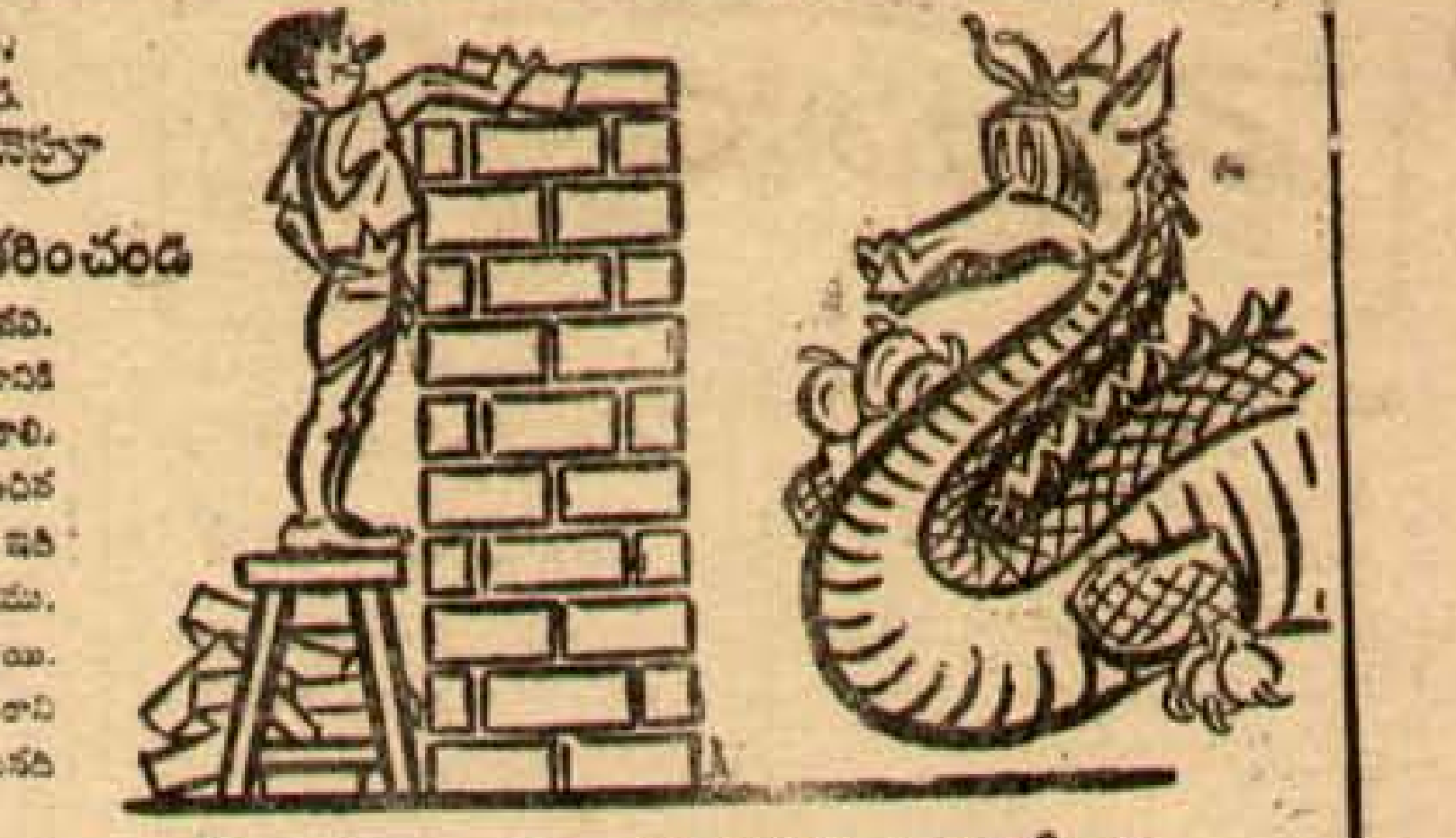
ముద్దాయితాను నిర్దోషినని, రమణమ్మ, ఆమెతల్లి సాక్ష్యాలు నిరాధారాలని వాదిం

—కొరవ 11–వ పేజీలో

స్వాతంత్ర్యానికి అవధ వాటిల్లినప్పు,
మీ సర్వశక్తులా దానిని కాపాడండి.
— జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ

దేశసంపదలను సమీకరించండి

భారతదేశ సంపదలు అమూల్యమైనవి. దేశమును శక్తివంతముగా చేయుటానికి వీటిని పూర్తిగా వినియోగించుకోవాలి. మన స్వాతంత్ర్యానికి సంభవించిన ఉపద్రవాన్ని ఎదుర్కొనడానికి ఇది ఒక్కటే మార్గం. అమితవ్యయము. ఉదారా కేటాడి పోనిచేస్తాయి. స్వాతంత్ర్యం విలువమైనది. దాని మూల్యాన్ని పూర్తిగా చెల్లించవలసినది మనమే.

మీ సర్వశక్తులా స్వాతంత్ర్యాన్ని పరిరక్షించుకోండి

DA 63/77

★ స్వతంత్ర దినోత్సవం ★
పల్లెపల్లెన సభలు, వేడుకలు

ఆగస్టు 15 తేది, భారత స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ 16వ వార్షికోత్సవం పెక్కు గ్రామాలలో వైభవోపేతంగా జరిగింది. ఈ వార్తలను గతవారం కొన్ని యిచ్చాము. మరికొన్ని దిగువయిస్తున్నాము–

వాకాడు: ఉదయం అన్నిపాఠశాలలలో పతాకావిష్కరణ, గ్రామోత్సవము; సాయంకాలం బేసిక్ ట్రెయినింగుస్కూలు హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఎజ్. జనార్దనరెడ్డి అధ్యక్షతన సభజరిగింది. శ్రీ మార్కండేయ బ్రహ్మచారి దేశభక్తిని గూర్చి ప్రబోధాత్మకమైన వుపన్యాసం గావించారు. బాలురహాస్టలు విద్యార్థులు విచిత్ర వేషధారణ వినోద కార్యక్రమాలతో సభ్యులకు కన్నులపండువు జేసారు. ఈ కార్యక్రమాన్ని విజయవంతంగా నిర్వహించిన తొమ్మిది, పది తరగతుల విద్యార్థులు అభినందనీయులు.

—ఎజ్. జాజా

మారెళ్ల: హైస్కూలులో శాసన సభ్యుడు శ్రీ దిరిశాల వెంకటరమణారెడ్డిగారు జెండా నెగురవేశారు. తర్వాత జరిగిన సభలో శ్రీ రమణారెడ్డిగారు వుపన్యసిస్తూ, మహనీయుల సేవాత్యాగఫలితముగ లభించిన స్వాతంత్ర్యాన్ని, నేడు చైనావారినుండి నిల్పుకోవడం ప్రతి ఒక్కరి కర్తవ్యమని, విద్యార్థులు క్రమశిక్షణ నలవరచుకోవాలని వుపన్యసించారు. తాలూకా సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ జి. శ్రీరాములు, శ్రీ జి. శిరోమణి గారలుగూడా వుపన్యసించారు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ కె. వి. శేషయ్య కృతజ్ఞత చెప్పారు.

—వి. వి. ఎస్. ప్రకాశరావు

కొల్లపనాయుడుపల్లె: పిల్లల పార్కులో హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఆర్. వి. సుబ్బారావు అధ్వర్యంలో జండా ప్రతిష్ఠాపన జరిగింది. మధ్యాహ్నం పంచాయతీ అధ్యక్షుని అధ్వర్యమున ఆటల పోటీలు, సభ నిర్వహించబడినవి. శ్రీ ఎస్. వి. నారపరెడ్డి బహుమతులు పంచారు. అసిస్టెంటు కలెక్టరు శ్రీ వేణుగోపాల్ పంపిన స్వీట్లు పంపకం గావించబడినవి. ఈ కార్యక్రమం వెనుక జిల్లాబోర్డుమాజీ, నిరాడంబర ప్రజాసేవా త్యాగశీలైనగ్రామసేవకుడు శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ ప్రోత్సాహము, కృషివుండినవి.

స్వతంత్ర దినోత్సవ సాంప్రదాయిక వేషంలో వున్న కలెక్టరు
శ్రీ ఎం. వి. రాజగోపాల్

మహమ్మదాపురం: శ్రీ దొడ్ల శేషారెడ్డి జిల్లాపరిషత్తు హైస్కూలులో, హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఆర్. హనుమంతరావు పర్యవేక్షణలో, స్వతంత్ర దినోత్సవం ఒక వేడుకగా జరిగింది. జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ వి. స్వామిదాస్ జండా నెగురవేసి, ఎ. సి. సి. విద్యార్థుల విన్యాసాన్ని తిలకించి, వందనాన్ని స్వీకరించారు. యువకులందరూ యుద్ధభూమికరిగి ప్రాణత్యాగము చేసియైనను కష్టార్జితమైన స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుకోవాలని శ్రీ స్వామిదాస్ క్యాడెట్లనుద్దేశించి వుత్తేజకరంగా ప్రసంగించారు. తర్వాత పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ వి. వెంకటకృష్ణారెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలోగూడా శ్రీ స్వామిదాస్ మాట్లాడుతూ, మహమ్మదాపురం పాఠశాల భవ

—కొరవ 12 వ పేజీలో

ఎరువులకు కఱవులేదు!
కొర్దుపద్ధతిరద్దుజేసామని మంత్రి బలరామరెడ్డి

వ్యవసాయ అటవీశాఖామాత్యులు 23 తేది రాత్రి మద్రాసునుండి తడకువచ్చారు. రాష్ట్ర అటవీశాఖాధికారి శ్రీ పి. ఎస్. రావు, కాకినాడ ప్రాంతీయ ఫారెస్టు అధికారి శ్రీ జె. ఆర్. రెడ్డి, కర్నూలు సర్కిల్ కన్సర్వేటర్ శ్రీ ముంతాజ్ అలీసాహెబు, నెల్లూరు జిల్లా అటవీశాఖాధికారి మంత్రిగార్ని రాకకు ముందే తడకు చేరివుండినారు.

శ్రీహరికోట పునరుద్ధరణ సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ ఈశ్వరవాక వేణుగోపాలరెడ్డి మంత్రికి ఒక నివేదిక సమర్పిస్తూ, తడను ఆనుకొని మద్రాసురాష్ట్రానికి చెందిన పంచెట్టి గ్రామంలో ఆ ప్రభుత్వం సవరు త్రిల్లులు సరఫరాజేసి, గొట్టపు (ట్యూబ్) బావులు త్రవ్విస్తున్నదని; అదేరంగానే ఆంధ్ర ప్రభుత్వంగూడా మెట్ట ప్రాంతమైన

సూళ్ళూరుపేట, సత్యవేడు తాలూకాలలో గూడా గొట్టపుబావులు త్రవ్వించవలసిందని విజ్ఞప్తిజేస్తూ, ఒక నివేదిక సమర్పించారు. వాటికయ్యేఖర్చును రైతులు ఎకరాల దామాషాన భరించుటకొగలరనిగూడా నివేదికలో వివరించారు.

దీనికి మంత్రి శ్రీ బలరామరెడ్డి జవాబు చెప్తూ, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో ఈ స్కీము ప్రారంభించబడి, 150 అడుగుల వరకు ట్యూబ్ వెల్స్ త్రవ్వబడినవని, ప్రభుత్వానికి దీనివలన ధాలజర్చయినదని; వీటిని రైతులే త్రవ్వించుకొనేటట్లయితే వారికి ప్రభుత్వం ఋణములయిచ్చి, సవర్ త్రిల్లు సరఫరా చేయగలదని హామీయిచ్చారు.

ఇంతవరకు అమ్మోనియం సల్ఫేటు కార్డు పద్ధతిపై పంపకం చేస్తూవచ్చామని, రైతులకు దీనివలన కలుగుతుండిన అసౌకర్యా

—కొరవ 10–వ పేజీలో

Your Financial Interests Are Best Served By The
CORPORATION BANK

* Janata Deposit Account
* Current Account
* Savings Bank Account
* Cumulative Deposit Account
* Fixed Deposit Account
* 5 Year Diamond Jubilee Deposit Account
* Safe Deposit Lockers.

For details please contact your nearest Branch Agent.
THE CANARA BANKING CORPORATION LTD.
Regd. office: UDIPI. Admn. office: MANGALORE-1.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్‌వర్క్సు శాఖ – నెల్లూరు
ఆనకట్ట కట్టుటకు టెండరు నోటీసు

పని పేరు– (1) వలగల మండవినకు అడ్డముగా ఆనకట్ట నిర్మించుట – చిత్తూరుజిల్లా.
(2) స్వర్ణముఖి నదికి, పొలుమూరు కాలువ తూముపద్ద ఆనకట్ట నిర్మించుట – చిత్తూరుజిల్లా.

సూపరింటెండింగు ఇంజనీరువారి ఆఫీసులో 19–9–1963 తేదిన పై పనులకు కె. టి. ఫారములో సీల్డు టెండర్లు తీసుకొనబడును.

టెండరు డాక్యుమెంట్ల ఖరీదు — రూ. 10–20 న. పై.
టెండరు డాక్యుమెంట్లు కొనుటకు ఆఖరు తేది 10–9–1963.
టెండరు ధరావతుసొమ్ము (1) రు. 22,000/- లు (2) రు 22,250/- లు.

జె. రాజారావు,
సూపరింటెండింగు యింజనీరు, నెల్లూరుసర్కిల్ – నెల్లూరు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

టవున్ ప్లానింగు కమిటీ

శ్రీ మహబూబ్ ఖాన్ మరణానంతరం ఖాళీపడివుండిన మునిసిపల్ స్పెషల్ ప్లానింగు కమిటీ అధ్యక్షుడుగా వైస్‌చేర్మన్ శ్రీ పి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడినారు.

29 తేది చేర్మన్ శ్రీ పేనూరు లక్ష్మణ గుప్తగారి అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ టవున్ ప్లానింగుకమిటీ సభ్యుల సమావేశంలో, శ్రీ పి. వి. పేరును శ్రీ గాదం రోశయ్య ప్రతిపాదించగా, శ్రీ పత్తి నరసింహులు శెట్టిగారు బలపరచారు.

ఈ కమిటీకి అధ్యక్షుడుగా మునిసిపల్ చేర్మన్ ఎన్నుకోబడడం శ్రీ పి. సి. నాటి నుండి వస్తున్న సాంప్రదాయం. ఈసారి మాత్రం సాంప్రదాయవిరుద్ధంగా జరిగింది. పోటీలేకుంటే తానుండగలనని శ్రీ లక్ష్మణ గుప్తగారు చెప్పారట. అయితే మీరు విరమించుకోండి, శ్రీ పి.వి. సుబ్బారెడ్డిగారిని ఎన్నుకుంటాం అని సభ్యులు చెప్పారట. అట్లనే గుప్త విరమించుకున్నారు; రెడ్డి ఎన్నికైనారు. అభ్యర్థి ఎవరైనా శ్రీ గుప్తగారు అభిలషించినట్లు ఎన్నిక ఏకగ్రీవంగానే జరిగిపోయింది. ఏకగ్రీవతకు అవకాశ మిచ్చిన శ్రీ లక్ష్మణగుప్తను, నిస్పోటీగా ఎన్నికైన శ్రీ పి. వి. ని అభినందిస్తున్నాము.

చేర్మను - వైస్‌చేర్మన్ల మధ్య యింకా సహృద్భావం కుదిరినట్లులేదు. గుప్తగారు తాను చేర్మనుగదా అని స్వతంత్రించకుండా, వైస్‌చేర్మన్‌తో, వారి వర్గంతో తానుండవలదానని ఒక్కమాట ముందు చెప్పివుంటే, ఈ ప్రెసిడెంటు ఎన్నికగూడా సాంప్రదాయకంగానే జరిగిపోయివుండే దంటారు కొందరు కౌన్సిలర్లు.

శ్రీ పి. వి. సుబ్బారెడ్డి ఎంత మేధావో అంత మొగమాటి. టవున్ ప్లానింగు విషయంలో, పట్టణశోభను, పౌరసౌకర్యాన్ని ఇనుమడింపజేసేవిధంగా తన అధ్యక్ష బాధ్యతలను ప్రశంసనీయంగా నిర్వహించగలరని ఆశిస్తాము.

చతుర్వేదుల రామచంద్రయ్య మృతి

శ్రీ చతుర్వేదుల రామచంద్రయ్య 29 తేది రాత్రి హృదయుచలనమాగిపోయి హఠాత్తుగా మరణించారు. వారి వయస్సు 76 సంవత్సరాలు.

శ్రీ రామచంద్రయ్య కాంగ్రెస్ అభిమాని. వ్యవహారి. ఆంధ్రసభలో గీతామందిరం కట్టించినట్టి ఆస్తికుడు. స్వతంత్రపార్కులో గాంధీ మందిరానికి రెండువేలు విరాళమిచ్చారు. విద్యాసంస్థలకు వార్షికవిరాళాలిచ్చేవారు. సాహిత్య ప్రియుడు.

సిరాఅంగళ్ల ఆదాయం

మొన్న 18, 19 తేదులలో నెల్లూరులో జరిగిన సిరాఅంగళ్ల వేలంద్వారా ప్రభుత్వానికివచ్చే నెలసరిఆదాయాన్ని తాలూకాలవారీగా దిగువనిస్తున్నాము.

తాలూకా	అంగళ్ళ సంఖ్య	ఆదాయం (నెలకు)
సూళ్ళూరుపేట	18	రూ. 2075
గూడూరు	27	5915
రాపూరు	30	1062
వెంకటగిరి	9	645
నెల్లూరు	57	4746
కోవూరు	38	5148
ఆత్మకూరు	26	912
కావలి	31	5493
ఉదయగిరి	15	568
కందుకూరు	15	1575
కనిగిరి	22	546
పొదిలి	14	418
దర్శి	7	32

దర్శి 4, పొదిలి 1, కనిగిరి 2 అంగళ్ళకు 16-9-63 తేది తిరిగి వేలం జరుగుతుంది.

క్షయాసుపత్రి

జాగా లేగి దేమో, గంటలపర్యంతం తెస్సుందినరోగులను నిలువ తీతంలో వుంచడం చూచిన ఒక యువకుడు యిదేమి అన్యాయమని అడిగినందుకు, క్షయాసుపత్రిలోని ఒక చిన్న వుద్యోగి, అతనిని అమర్యాదకరంగా, దురుసుగా మాట్లాడాడట. విద్యావంతుడు, నోరుగలిగినవారివల్లనే ఈవిధంగావ్యవహరించిన అవుద్యోగి, నిస్సహాయులైన రోగుల పట్ల మరెంత నిర్దాక్షిణ్యంగా ప్రవర్తిస్తాడో చెప్పనిలేదు. అయితే హాస్పిటల్ సూపరింటెండెంటు డాక్టరు రామచంద్రారెడ్డి అప్పటికి తగినవాత వేశారులెండి!

తమ డాక్టరు రామచంద్రారెడ్డిగారి నిరుపమానమైన సేవను; రోగులపట్ల, అందులో పేదవారిపట్ల వారుచూపే దయార్ద్రహృదయాన్ని చూచియైనా క్రింది వుద్యోగులు సేవాభావాన్ని, మర్యాదను అలవరచుకోగూడదా!

దర్శి స్త్రీ హత్య

దర్శితాలూకా రామచంద్రాపురం వాసి రాజారపు పిరయ్య తన అన్న భార్య అక్కమ్మతో 25 తేది కొండకు గడ్డికి పోయినట్లు, వికారణంవల్లనో అక్కమ్మను అక్కడ హత్యచేసి పరారైనట్లు తెలుస్తున్నది.

ఫిల్ము ప్రదర్శనం

భారత-అమెరికా మిత్రమండలి నెల్లూరు శాఖ అధ్వర్యాన 4-9-63 తేది సా. 6-30 గంటకు టవున్‌హాలులో చలనచిత్ర ప్రదర్శనం జరుగునని; ఈ చిత్రాలు అమెరికా అభివృద్ధికి రూజ్‌వెల్టు కాలం నుండి జరుగుతున్న 30 ఏండ్ల కృషి, నాటినేటి అమెరికా అధ్యక్షుని అధికార నివాసము; భారతదేశానికి పి. ఎల్. 480 క్రింద జరుగుతున్న సహాయ కార్యక్రమాలకు సంబంధించి వుంటాయని; ఈ సందర్భంలో అమెరికా నమాచార కార్యాలయానికి చెందిన యూనివర్సిటీ ప్రోగ్రాం ఆఫీసరు శ్రీ ఫ్రాన్సిస్ పి. కవర్డ్ వుపన్యసిస్తారని, అందరూ రావలసిందని, కార్యదర్శి శ్రీ పత్తి సుబ్బారావుగారు కోరుతున్నారు.

శ్రీ మోడెం నరహరిరెడ్డి

ఎం. ఎస్‌సి. (అగ్రి)

ఉస్మానియ విశ్వవిద్యాలయంలో ప్రథముడుగా ఎం. ఎస్‌సి. (అగ్రికల్చర్) డిగ్రీపొందిన శ్రీ నరహరిరెడ్డి, నిజాం సమాజు ధర్మసంస్థచే మూడేళ్ల వున్నత విద్యకై స్కాలర్‌షిప్పు యివ్వబడి, అమెరికాలోని కేన్సాస్ విశ్వవిద్యాలయంలో అగ్రికల్చరల్ బయో కెమిస్ట్రీలో పి. హెచ్‌డి. చదువుటకు సెప్టెంబరులో 4 తేది బయలుదేరిపోతున్నారు.

వీరు కోవూరుతాలూకా దామరమడుగు వాసి శ్రీ మోడెం రమణారెడ్డిగారి కుమారుడు.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు		
నెల్లూరులో	పుట్టి 1-క	385-00
పల్లెలలో	390 మొదలు	400-00
తెల్లకేసర్లు		295-00
ఎర్రకేసర్లు		280-00
ఉలవలు	పోము 1-క	18-00
పచ్చపెసలు		28-00
నల్లపెసలు		30-00
మినుములు		40-00
కందులు		29-00
నువ్వులు		38-00

దేవస్థానము రిపేర్లకు - యింటి రిపేర్లకు -
దేవస్థానము ధ్వజస్థంభము క్రొత్తగా తయారుచేయుటకు

** టెండర్లు **

నెల్లూరు మూలప్పేట శ్రీ వేణుగోపాల స్వామివారి
తాలూకు మూలప్పేటలో వుండు

(1) వార్డు నె. 20 కు, డోర్ నె. 285, 286 లు గల యిండ్లు - వెనుక ముందు వరండాలు రిపేరుకుగాను రూ. 1800/- లు యిష్టిమేటు తయారు కాబడినది. ఇందుకు పూర్తిపనికిగాను రూ. 248/- లు తగ్గింపుతో రూ. 1552/-లున్నూ.

(2) శ్రీ స్వామివారి పెద్ద వన్నారి, ముఖమంటపము పై భాగము రిపేరుకుగాను రూ. 850/- లు యిష్టిమేటు తయారు కాబడినది. యిందుకు పూర్తి పనికిగాను రూ. 119/- లు తగ్గింపుతో రూ. 731/- లున్నూ.

(3) శ్రీ స్వామివారి దేవస్థానములో క్రొత్తగా ధ్వజస్థంభము తయారుచేయుటకు రూ. 3400/- లు యిష్టిమేటు తయారు కాబడినది. యిందుకు పూర్తి పనికిగాను రూ. 459/- లు తగ్గింపుతో రూ. 2941/- లున్నూ, హిందూ రిలిజియస్ & చారిటబుల్ ఎండోమెంట్సు డిప్యూటీ కమీషనర్ (కర్నూలు) వారిచే శాంక్షను కాబడినది.

ఈ పనులకు అసగా పై వివరాలైన 1, 2 అయిటములకు కలిపి ఒక టెండరున్నూ, 3-వ అయిటమునకు ఒక టెండరున్నూ వేరువేరుగా 15-9-63 తేదిన పగలు 10 గంటలకు దేవస్థానము ఆఫీసులో టెండర్లు దాఖలు చేయవచ్చును. టెండర్లు దాఖలు చేయువారు డిపాజిట్టు రూ. 5% లు కట్టవలెను. టెండర్లు ఆ దినమే పగలు 10 గంటలకు విప్పబడును. యిష్టిమేటు వివరములు దేవస్థానము ఆఫీసులో చూచుకొనవచ్చును.

—ఆనం వెంకటరెడ్డి - మేనేజింగ్‌ట్రస్టి.

ఏ. సి. ఎన్నికపై తేబడిన దావా త్రోసివేత

వాది వైఖరిపై ట్రిబ్యూనల్ తీవ్ర విమర్శ

రాపూరు నియోజకవర్గంనుండి శాసనసభకు శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారి ఎన్నిక చెల్లనేరదని కోడూరు సుబ్బరామయ్య అను ఓటరు దాఖలు చేసిన ఎన్నికదావాను, ట్రిబ్యూనల్ శ్రీ పి. శ్రీనివాసచారి హైదరాబాదులో విచారించి, త్రోసివేస్తూ తీర్పు చెప్పారు.

దావాఅయితే త్రోసివేశారుగాని, ఈదావా తీర్పులో వాదివైఖరిపై న్యాయమూర్తి వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలునిశితంగా వున్నాయి.

ఎన్నికదావాలు జరుపుటను పార్టీల చిత్త చాంచల్యానికి వదలిపెట్టగూడదని; పౌరుల రాజకీయ హక్కులను కాపాడుటకు ఎన్నికల నిర్వహణలలో అవినీతి, కల్మషమున్నట్లయితే వాటిని కడిగిపారవేయుటకు కోర్టులు ప్రయత్నించవలెనని, కాని ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టంలోవున్న లోపాలవల్ల ట్రిబ్యూనల్ నిస్సహాయ స్థితిలో వున్నదని శ్రీ శ్రీనివాసచారి వెలిబుచ్చారు.

ఎన్నో అవినీతికార్యాలు చేసినందున శ్రీ సుబ్బారెడ్డి ఎన్నిక చెల్లనేరదని వాదివవాల్‌చేసాడని ట్రిబ్యూనల్ పేర్కొన్నది. దావాలోని అనేక విషయాలను చర్చించిన పిమ్మట, ఈదావా విషయంలో పట్టుదల చూపకుండడం సదుద్దేశ్యపూర్వకంగాదనే నిర్ణయానికి రాకతప్పదని ట్రిబ్యూనల్ వెలిబుచ్చింది. దీనినిబట్టి వాది, ప్రతివాదిగూడా ఈదావా న్యాయంగా విచారింపబడాలని కోరడం లేదనేది స్పష్టమని; న్యాయంగా, సరళంగా వ్యాజ్యం జరుపుకోవడంగూడా చిరికిష్టంలేదని, ఇదంతా అనుమానానికి అతీతంగాలేదనిగూడా వారు వెలిబుచ్చారు.

వివిధదశలలో విచారణ విషయాలను వివరిస్తూ, న్యాయమూర్తి తీర్పులో ఈ విధంగా వ్రాసారు:— ఎన్నికదావాను దాఖలుచేసినప్పుడు వాదికి దీనిని పట్టుదలగా జరపాలనే వుద్దేశ్యమున్నట్లు కనపడింది. ఒకసారి అతనిన్యాయవాది తనకు వాదినుండి ఎలాంటిఆదేశాలులేవని రిపోర్టు చేశాడు. తర్వాత పార్టీకి నోటీసు యివ్వగా మరొకన్యాయవాదివచ్చి, తాను తనకక్షిదారు లే విచారించాలన్నాడు. వాదికి తెలిసినంతవరకు దావాలోని విషయాలు యదార్థమైనవని దాఖలైన పత్రంలో తెలుపబడివుండగా; విచారణలో దావాలోనిఆరోపణలు తనకు తెలియవనో, తనకు జ్ఞాపకంలేదనోమాత్రం చెప్పాడు. వాస్తవ విషయాలు తనకుతెలియదని వాది వాదించాడు. తన అఫిడవిట్‌లో, అప్లికేషన్లలో పేర్కొన్న వివిధఆరోపణలను అతను కాదనలేకపోయాడు. పిటిషన్నిబట్టి, ఎన్నిక దావా దాఖలు చేసినతర్వాత, మధ్యలో ఏదో జరిగినట్లు, దాని పర్యవసానంగా వాదికి ఈ దావాకు సంబంధించి ఎలాంటి ఆసక్తి లేకుండా పోయినట్లు తేలుతుంది. కోర్టుకు హాజరు కాకుండుటకు అతడు ప్రయత్నించాడు; కోర్టుకు హాజరు అవ్వట్లు చేసినపుడు, తాను అంతకుముందు ప్రమాణం చేసి చెప్పిన విషయాలే తనకు తెలియవనే వైఖరిని అవలంబించాడు.— అని ట్రిబ్యూనల్ తీర్పులో వివరించింది.

ఇలాంటి సందర్భాలలో చర్యతీసుకొనే అధికారం ఈ కోర్టుకులేదని న్యాయమూర్తి వెలిబుచ్చారు.

శ్రీ ఏ. చంద్రమోహన్‌రెడ్డి

బి. ఏ., ఎం. బి. ఏ.

శ్రీ చంద్రమోహన్‌రెడ్డి మాస్టర్ ఆఫ్ బిజినెస్ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌పరీక్షలో ఆంధ్రయూనివర్సిటీలో ప్రథమశ్రేణిలో వుత్తీర్ణులైన ఇరువురిలో ఒకరుగా వచ్చారు. విశ్వవిద్యాలయంలో ఈ కోర్సు ప్రారంభించిన ఈ ఆరేండ్లలో ఇన్నిమార్కులు ఇప్పటికి ఎవ్వరికి రాలేదట. యూనివర్సిటీ కామర్సు కాలేజి విద్యార్థి సంఘ అధ్యక్షుడుగా వుండడమేగాక, సంగీత సాహిత్యపోటీలలో అనేక బహుమతులను పొందాడు.

శ్రీ చంద్రమోహన్‌రెడ్డి ప్రముఖ గూడూరు మైకామైనరు శ్రీ అల్లారెడ్డి శ్యామసుందరరెడ్డిగారి సోదరుడు.

ENQUIRIES SOLICITED

Damodar Factory Envalopes, Files & Stationary of Superior Variety and other Stationery.

Machinery Paints & Chemicals Ltd., (M. P. C Brand)

Chanda Paints (P. C C Brand)

Armstrong Smith Ltd., — Engineering Materials.

District Agents:

S. V. TRADERS.

17/195, Trunk Road (Up Stairs) Near Pogathota Post Office.

NELLORE.

గెలవండి! దక్కని గొప్ప అవకాశము!!

* బారాబతి రాఫిల్ *

తా॥ : 20-10-1963

రు. 1,10,000/- లు మొ॥ కనీసం రు. 20/- ల వరకు ప్రైజులు గలవు.

దండా టిక్కెట్టు	18 టిక్కెట్లు (పారం)	72 టిక్కెట్లు (4 ఫారములు
రూ. 1/-	రూ. 12/- లు.	రూ. 40/- లు.

ఆథరైజుడు డిస్ట్రిబ్యూటర్సు: } N. V. ఆచారి "శ్రీనివాస్‌ట్రస్ట్" (టౌను హాల్ ఎదుట) ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.

☞ 25-8-63 తేది జరిగిన "బి. సి. రాఫిల్" ఫలితములు కోరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును.

★★ రామగురుని తత్వాలు ★★

=: నారపరెడ్డి :=

నిర్మలంబగు మనస్వతంత్రం
ఎర్రబురదల బోరివర్ష ది
ఎంతగుంజిన బురదవదలదు
రామగురుడా సీతారాం.

భారతీయ కుటుంబజీవన
మంతరించే రోజులొచ్చెను
మార్క్సుమతమే ప్రబలవచ్చెను
రామగురుడా సీతారాం.

కాంగ్రెసింట్లో ఎర్రఎర్రని
పందికొక్కులు చేరుకున్నవి
పునాదులంటా త్రవ్వుచున్నవి
రామగురుడా సీతారాం.

కూలిపోయే కాంగ్రెసింటిని
పెద్దలందరు చేరి నిలవగ
గుద్దులాడుచునుండిరయ్యో
రామగురుడా సీతారాం.

కామరాజు చికిత్స పేరిట
కమ్యూనిస్టుల కన్నుతగిలే
గాంధియిస్టుల బయటికంపిరి
రామగురుడా సీతారాం.

మద్యమెల్లిరి మాయచేసిరి
ఉద్యులొడ్డిరి జాతిజీవను
జైనమంత్రుల వక్షితోసిరి
రామగురుడా సీతారాం.

గాంధిజీ వెలిగించియిచ్చిన
స్వేచ్ఛదీపం భూతగణముల
చేతబడితే కొంపరగులును
రామగురుడా సీతారాం.

గాంధి కాంగ్రెసువారిబట్టీ
కాంగ్రెసింటను బందెపెట్టి
పిరకాంగ్రెసు కొలువుదీరెను
రామగురుడా సీతారాం.

కాంగిరేసును కడుగుమిషతో
దేశభక్తుల జాతిభక్తుల
మంత్రిమండలి నుండితరిమిరి
రామగురుడా సీతారాం.

నేడురష్యా అద్భుతహస్తం
దోసేనార్చిర కేంద్రమంత్రుల
పిల్లమనదే అంబమనదే
రామగురుడా సీతారాం.

చీనిముప్పును దెబ్బపెట్టిన
ప్రజలకోపము చందుకాలిన
కృష్ణమీనన్ వ్యంగమాడెను
రామగురుడా సీతారాం.

అన్నకృశ్చేవ్ తృప్తిపడియెను
ఖాయిమావో నవ్వుచుండెను
భరతప్రజలే బాధపడిరో
రామగురుడా సీతారాం.

కమ్యూనిస్టుల కలలుపండెను
మంత్రివర్గం చీలిపోతిలు
రైతురాతలు రాలపాలే
రామగురుడా సీతారాం.

రష్యకమ్యూనిస్టు పత్రిక
ఖాతలిచ్చెడు జాతినేతకు
తిరుగులేని అజ్ఞలాయెను
రామగురుడా సీతారాం.

కామరాజు పథకం పేరుతో

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

ర్యంజేసుకొనుటకు, అపోహపడుటకు అవకాశం కల్పించిన అంశాలు డాక్టరు గోపాలరెడ్డి, డాక్టరు శ్రీమాలి లను బయటకు పంపడం. శాస్త్రి, మొరార్జీ, పాటిల్, జగజీవన్‌రాం విషయంలో పూహాగానాలు జరుగుతుండినప్పటికి, ఈ యిద్దరి ప్రస్తావన వారి రాజీనామా లామోదించేవరకు ఎవ్వరూ పూహించలేదు. తన రాజీనామా ఆమోదం విషయం డాక్టరు శ్రీ మాలికి రెండుగంటల ముందుమాత్రమే తెలిసిందన్నా, శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారికి తనవిషయం ఆమోదింపబడిన మరురోజు తెలిసిందన్నా ఇది ఎంత ఆశ్చర్యకరమైన పరిణామమైంది తెలుస్తుంది. అసలు తన రాజీనామా ఆమోదింపబడుతుందనే అనుమానం ఏమాత్రమున్నా, అంతముఖ్యమైన నిర్ణయం జరిగే రోజు శ్రీ గోపాలరెడ్డి రాజధానిలోలేకుండా కలకత్తాకు పోతారా అనే సందేహంగూడా ప్రకటింపబడుతున్నది. అదీగాక, శ్రీ గోపాలరెడ్డి పరిపాలనా వ్యవహారాలలో విశేషానుభవం గలవారు. కాని దానితో పోల్చితే సంస్థ గతంగా వారి అనుభవం స్వల్పం. కాంగ్రెస్ కార్యవర్గంలోగాని, లేక సంస్థలో దేశస్థాయిలో మరోక పదవిలోగాని వారు మున్నెన్నడు పనిచేయలేదు. సంస్థకు సంబంధించి డాక్టరు శ్రీ మాలి సేవగూడా అంతమాత్రమే. ప్రభుత్వంలోగాని, సంస్థలోగాని శ్రీమాలిపాత్ర, గోపాలరెడ్డిగారికంటె చాల స్వల్పమైనది. శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారైనా తన ముప్పయి పండ్ల రాజకీయ జీవితంతో, పదునాల్గేండ్ల మంత్రిత్వంతో, క్లిష్టసమయంలో ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షతను విజయవంతంగా నిర్వహించి దేశస్థులకు సుపరిచయులయినారు. శ్రీమాలి కేంద్రంలో మంత్రి అయ్యేవరకు రాజస్థానీయులకుతప్ప, బయటవారికి అపరిచితుడైనవ్యక్తి. అలాంటివారు అగ్రనాయకులుగా సంస్థసేవకొరకు మంత్రిత్వాలనుండి తొలగింప బడుతున్నారంటే నమ్మడం కష్టంగావున్నది. అందువల్లనే వీరి తొలగింపుకు ఇతర కారణాలేమైనా వుండవచ్చుననే వూహాలకు అస్కారం కలుగుతున్నది. కాని, నెహ్రూ ప్రకటనలోగాని, అపిమ్మట మంత్రివర్గంలో ప్రధాని వెలిబుచ్చినట్లు వస్తున్న వార్తలను బట్టిగాని ఆవిధంగా అపోహపడుటకు అవకాశం దొరకుటలేదు.

కాకతాళీయమైనా కమ్యూనిస్టులకోర్కె నెరవేరింది!

ఇక మొరార్జీ, పాటిల్ లకు సంబంధించి, ఇరువురిలో ఏ ఒక్కరో మారవచ్చునని వూహింపబడుతుండినది. కాని ఇరువురూ పోవడం ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించింది. అట్లనే పదహారేళ్లనుండి ఢిల్లీలోవున్న జగజీవన్‌రాం యిప్పుడు పార్టీ పటిష్టతకు ఎంతవరకు సహాయభూతుడు కాగలడనే ప్రశ్న వుదయిస్తున్నది.

అధికపన్నులు, సువర్ణ నియంత్రణం, నిర్బంధపొదుపు విషయాలలో మొరార్జీ మీద, తన్మూలంగా ప్రభుత్వంమీద తీవ్రమైన వ్యతిరేకత వచ్చింది. అట్లనే పాటిల్ ఆహారవిధానం మీద దుమారం రేగింది. అందులో పాటిల్ ను ఆహారశాఖవదలి, రైల్వేశాఖను స్వీకరించవలసిందిగా ప్రధాని కోరడం, పాటిల్ దానిని తిరస్కరించిరాజీనామాపత్రాన్ని పంపడం, తాత్కాలికంగా అనమస్య బాయిదాపడడం జరిగింది. ప్రధానికి తెలియకుండా పేశాఖకు సంబంధించి, ఏనిర్ణయమూ జరగకపోయినా, మొరార్జీని పాటిల్‌ను మాత్రం మంత్రివర్గంనుండి తొలగించాలని బయటనుండేగాక, పార్టమెంటులోగూడా కమ్యూనిస్టులు ఆందోళన చేయడం సంభవించింది. అట్లనే అమెరికా వాణితో మన ఆకాశవాణి ఒప్పందానికి సంబంధించి అటు కమ్యూనిస్టులమంతేగాక, ఇటు కృష్ణమీనన్ వర్గీయులనుండి గూడా గోపాలరెడ్డి విమర్శలకు గురికావలసివచ్చింది. ఇవి జరిగిన పుత్తరక్షణంలోనే వీరి రాజీనామాలు ఆమోదింపబడినవంటే, ఇది కాకతీయమే అయినా, ఈ ఆందోళనలకు తలయొగ్గి ప్రధాని వీరిని రాజకీయంగా బలిచేసారా అనే అనుమానం దృఢంగా నాటుకొనుటకు అస్కారం కల్గిస్తున్నది. దానికితోడు వీరి తొలగింపుకు కమ్యూనిస్టులు, కృష్ణమీనన్ పత్రికలు ప్రదర్శిస్తున్న సంతోషాన్నిచూచి నపుడు లేని అనుమానం కలుగుతున్నది.

విదేశాల అభిప్రాయాలు

విదేశాలలోగూడా ఈ పరిణామాలపై వెలువడుతున్న అభిప్రాయాలు మిశ్రమంగా వున్నాయి. ఇది వామపక్షంవైపు ప్రధాని నెహ్రూ మొగ్గను సూచిస్తుందని కొందరు; రష్యాను సంతృప్తిపరచుటకు తీసుకున్న చర్యలనికొందరు; భారత రాజకీయాలలో శ్రీ నెహ్రూ పలుకుబడికి, ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యానికి తార్కాణమని కొందరు; కృష్ణమీనన్,మాళవ్యాలను తీసివేసినందుకు పరిహారంగా యిప్పుడు మొరార్జీ, పాటిల్ తీసివేయబడినారని కొందరూ, ఎవరికితోచిన విధంగా వారువ్యాఖ్యానిస్తున్నారు.గోపాలరెడ్డిగారికి సంబంధించి అమెరికా వాణి ఒప్పందమూ, అందులో దానిపై సంతకాలు కాకముందే దానికి ప్రధాని నెహ్రూ ఆమోదమున్నదని బైటపెట్టడం వారి తొలగింపుకు కారణంగా అమెరికన్ పత్రిక ఒకటి పేర్కొంటున్నది. మొత్తానికి ఒక్కసారి యింతమంది మంత్రులను, అందులో విశేషానుభవంగల మంత్రులను తొలగించడం విదేశాలలో సంభ్రమాశ్చర్యాలను కల్గించింది. ఇది శ్రీ నెహ్రూ నాయకత్వానికి విజయచిహ్నంగా అన్నిదేశాలవారు, అందరూ ఏకాభిప్రాయంగా ప్రకటించారు.

ముఖ్యమంత్రుల వ్యవహారం

ఇక రాష్ట్రాలకు సంబంధించిగూడా, అందరూ సంస్థ పటిష్టతకు ముఖ్యమంత్రిత్వాలనుండి తొలగింపబడలేదనేది స్పష్టం. గ్రూపుతగాదాలతో సతమతమవుతున్న మధ్యప్రదేశ్, ఉత్తరప్రదేశ్, బీహారు ముఖ్యమంత్రుల రాజీనామాల ఆమోదం ఆ విషయాన్ని రుజువుచేస్తుంది. సమస్యారాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులలో మార్పుండదని ముందు వూహింపబడింది; కాని కాశ్మీర్ ప్రధాని రాజీనామాఆమోదం ఆశ్చర్యాన్ని కల్గిస్తుంది. అందులో బక్షీ కాంగ్రెస్‌సభ్యుడుగాడు, పి. బి. సి. సి. నిర్ణయాన్ని వారు శిరసావహించవలసిన అవసరంలేదు. అదీగాక వారు కాశ్మీరు జాతీయసభలో వివాదరహితుడైన ఏకైకనాయకుడు.

అనుమానాలతో, అసంతృప్తులతో ప్రారంభం

ఏదిఏమైనా ఒక్కసారి యింతమంది ముఖ్యులను తొలగించడం దేశప్రజలలో దిగ్భ్రమను కల్గించింది. ఇంతమంది అనుభవజ్ఞులు, సమర్థులు, నిజాయితీపరులైన మంత్రులు ఒక్కసారి పదవులను పరిత్యజించడంవల్ల ప్రభుత్వం బలహీనపడుతుందనే భయసందేహాలు సర్వత్రా వెలిబుచ్చబడుతున్నవి. దీనివల్ల కాంగ్రెస్ బలపడడము సందేహాస్పదంకాగా, ప్రభుత్వం బలహీనపడడం ఖచితంగాదనే సూచనలు, సలహాలుగూడా వినబడుతున్నవి. కామరాజు పథకాన్ననుసరించి స్వచ్ఛందముగా రాజీనామాలిచ్చినప్పటి వుత్సాహవాతావరణము నేడు కనబడదు. కాంగ్రెస్‌వాదుల హృదయాలలోగూడా అసమానాలు, అసంతృప్తులు చోటుచేసుకున్నవి. ఈవిధమైన వాతావరణంలో కాంగ్రెస్‌పటిష్టతకు వుద్దేశింపబడిన కామరాజుపథకం ప్రారంభమవుతున్నది.

ప్రధానిమీద విశ్వాసం వుంచుదాం

కామరాజుపథకాన్ననుసరించి తీసుకోవలసినచర్యలు యింకా చాలవున్నవి కాబట్టి, మంత్రివర్గం పునర్నిర్మింపబడవలసివున్నది కాబట్టి, రాజీనామాయిచ్చిన రాష్ట్రాలలో నాయకత్వంమార్పులు జరుగవలసివున్నవి కాబట్టి ఈ కార్యకలాపమంతా పూర్తియయ్యేవరకు, జరిగినమార్పులనుగూర్చి అపోహపడడంగాని, అనుమానించడంగాని, వివరీతవ్యాఖ్యానాలు గావించడంగాని సమంజసంగాదు. ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూమీద, వారి వుద్దేశ్యాలమీద, వారి చర్యలమీద పరిపూర్ణ విశ్వాసముంచి, భవిష్యత్ పరిణామాలను వేచిచూద్దాం.

పాత మంత్రులకు క్రొత్త శాఖలు

అర్గురు కేంద్రమంత్రుల రాజీనామాలను రాష్ట్రపతి ఆమోదించి; మొరార్జీ ఆర్థికశాఖను టి. టి. కృష్ణమాచారికి, లాల్‌బహదూరు హోం శాఖను గుల్జారీలాల్ నందాకు; పాటిల్ ఆహారశాఖను స్వర్ణ సింగుకు కేటాయించారు. మిగతామార్పులు యింకా జరుగలేదు.

లక్ష్మి గోల్డు కవరింగ్ జ్యూయలరీ & లేడీస్ ఫ్యాన్సీ సెంటర్

'ఉమునా బిల్డింగ్స్'
ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు

స్టాకిస్ట్:
(ఉమా గోల్డుకవరింగ్‌జ్యూయల్స్)
మావద్ద ప్రఖ్యాతిగాంచిన 'ఉమా గోల్డుకవరింగ్'వారి ఆభరణములు, భరతనాట్యమునకు కావలసిగలు సరిక్రొత్తరకములలో సరసమైనధరకు దొరకును

మీ రాకకొరకు
ఎదురుచూచుచున్నాము.

ప్రొ. కారంశెట్టి శేషయ్యశెట్టి

నెల్లూరు జిల్లా
అఫిషియల్ రిసీవరు కోర్టులో

నెల్లూరు సబ్‌కోర్టు I. P. 7 of 1950.
శెట్టి కోదండరామిరెడ్డి, తండ్రి కోటారెడ్డి, వావిలేటిపాడు - నెల్లూరుతాలూకా.

—యిన్‌సాల్వెంటు.

పై నెంబరులో యిన్‌సాల్వెంటువల్ల రావలసిన బాకీలకు యీ ఆఫీసులో దాఖలు చేసియుండు క్రెడిటర్లకాకీ రుజువుపత్రములను గురించి యే క్రెడిటరైనా ఆక్షేపణ చేయదలచిన యీ ఆఫీసులో 6–9–1963 తేది మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు సదరు క్రెడిటర్లు హాజరై తెలుపుకోవలెను.

—వి. విశ్వనాథం, అఫిషియల్ రిసీవరు

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

స్మాలు నె. 224/1963 రు.
దింటకుర్తి గరటయ్య —వాది.
బత్తుల యర్రయ్య —ప్రతివాది.

యీ నెంబరు వాది ప్రతివాదిమీద ప్రోనోటు బాకీ నిమిత్తము దావా చేసినందున ప్రతివాదిగారు ఆక్షేపణలను 16–9–63 తేదిన తెలుపుకోవలెను.

—శ్రీరామగిరి రామశాస్త్రి
వాదివకీలు.

ama

బిస్మో జాల్

అజీర్ణవ్యాధులకు దివ్యౌషధము, అతిశీఘ్రసంతమైన తీర్ణకారి. సమస్తవ్యాధులకు కారణభూతమైన అజీర్ణవ్యాధిని మొదలంట నిర్మూలించి, చక్కని ఆరోగ్యంను ప్రసాదించెడు A. M. A. వారి కల్పవృక్షము.

ఈ ఔషధరాజము ఈ క్రింది వ్యాధులయందు వుపయోగించిన తక్షణమే జఠరాగ్నిని చక్కబరచి అగ్నిదీపనము గావించి, ఆహారపచనముచేసి ఆరోగ్యమును ప్రసాదించి, జీవితమును ఉత్తేజపరచును.

అజీర్ణము (Indigestion)
అగ్నిమాంద్యం:
(Lack of appetite)
అధ్మానము కడుపు ఉబ్బరము
అజాహము (పేగు మందము)
ఉదావర్తము (Gass troubles)
పరిణామశూల (Gastrytis)
అన్నద్రవశూల (Colic)
అమ్లపైత్యము (Heart burn)
అతిసారము, అజీర్ణవిరేచనములు
(Diarrhoea)
అనవసరముగ, అధికముగ ఉత్పన్నమగు పాచక, జఠరద్రవముల నియతమొనర్చి, అట్టి అధిక్యత వలన కలుగు శూలమంట, అజీర్ణం, వమనము (Vomitting) ప్రేవులు అరచుట, మలబద్ధకములను నిర్మూలించును.

వాడువిధానము - ఔషధము
1–2 చెంచాలు, ½ ఔన్సు నీటితోచేర్చి రోజుకు 3 పర్యాయములు, భోజనానంతరము వాడవలెను. బాలురకు పై మోతాదులో ½ భాగము వాడవలెను. అన్ని మందుల షాపులలోను దొరకును. కీమతులు వెల : 112 ML. (4-OZ) గల సీసా - రూ. 2—50 న. పై. లు.

తయారుచేయువారు:-
A. M. A. Laborataries (P) Ltd., HYDERABAD-16.
డిస్ట్రిబ్యూటర్సు:-
ఆంధ్రమెడికల్ ఏజన్సీస్
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

ప్రకటన

నా పెద్దకుమారుడైన కరేటి వేణుగోపాలరెడ్డి అనువారు కొంతకాలంనుండి దురువృత్తులతో తిరుగుచూ వున్నారు. అతనికి ఎలాటి స్థిరచరాస్తులున్నూ లేవు. నా కుటుంబముతోగాని, నేను నెల్లూరు ట్రంకురోడ్డులోచేయు గోపీహోలు అనుపేరుగల గుడ్డల వ్యాపారంతోగాని అతనికి ఎలాటి సంబంధమున్నూ లేదు.సదరు వేణుగోపాలురెడ్డికి నా తాలూకు గోపీహోలుకు సంబంధించిగాని లేక అతనికి స్వయముగాగాని యితరులు ఎవ్వరేగాని అతనికి అప్పులు యిచ్చినయెడల అట్టి ఋణములు నన్ను బద్ధగించవు. మరిన్ని నాకురావలసినబాకీలను బాకీదార్లు ఎవ్వరైనా అతనివరముగాయిచ్చినట్లు చెప్పేయెడల అట్టివి నన్ను బద్ధగించవని తెలియజేయడమైనది.

కరేటి సుబ్బరామిరెడ్డి,
ప్రొప్రయిటరు : గోపీహోలు,
ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.
23–8–63.

పనిలో
ఉత్సాహానికి
రవి
కాఫీ
త్రాగండి

విజయవాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

(P) Sc. No. 598 of 1963.

తాతినేని కృష్ణమూర్తిగారి యెస్టేటుకు కృష్ణాజిల్లా కోర్టువారి వలన ఓ. పి. నెం. 10/61 దున అపాయింటు కాబడిన మేనేజరు : తోట పేరయ్యనాయుడుగారు - అడ్వొకేటు. ... —వాది.
మద్దాలి వెంకయ్య —ప్రతివాది.

వాది ప్రతివాదిపైన ప్రోనోటుకుబట్టి దేసిన యీ నెంబరులో ప్రతివాదియొక్క ఆక్షేపణలు తెలుసుకొనుటకు 9-9-1963 తేదికి వాయిదా అయియున్నది. ఆ రోజు పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టువారియెదుట హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకొననిచో ప్రతివాది పరోక్షమున యెక్సుపార్టీగా దావా తీర్మానించబడునని యిందుమూలకముగా తెలుపుకొనవలెను.

—ఎం. వి. రామచంద్రరావు-అడ్వొకేటు

కావలి సబ్ జడ్జి కోర్టులో

I. A. 1340 of 62. I. P. 7 of 60.

కందుకూరు వీరయ్య —పిటీషనరు.
(29) వడిగల శంకరయ్య—రెస్పాండెంట్లు.

పిటీషనరు యీ నెంబరున కాంపోజిషన్ స్కీం పిటీషన్ పెట్టినందుకు 29-వ రెస్పాండెంటుకు నోటీసు నిమిత్తము పై కోర్టువారు 27-9-1963 తేదికి వాయిదా వేసివున్నారు. కాబట్టి వాయిదారోజు 29-వ రెస్పాండెంటు పైకోర్టుకు పగలు 10 గంటలకు హాజరై తన ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలెను. లేనియెడల వాయిదారోజు 29-వ రెస్పాండెంటు పరోక్షమందు తీర్మానించుదురు.

—వి. రామకృష్ణరాజు—పి. అడ్వొకేటు

నంద్యాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

Small 672 of 60 E.P. 762 of 62

కోవూరు విశ్వనాథంశెట్టి, సా॥ గని, నంద్యాల తాలూకా —వాది.
1. కటకం నాగిరెడ్డి భార్య సర్వమ్మ,
2. కటకం నాగిరెడ్డి కుమారుడు సుబ్బారెడ్డి, గని, నంద్యాల తా॥—ప్రతివాదులు.

ప్రతివాది తా॥ షెడ్యూలు ఆస్తి పై కోర్టువారి వల్ల 9-10-63 తేదిన వేలం వేయబడును.

షెడ్యూలు:- నంద్యాల తా॥ పోర్వకల్లు సబ్ డి॥ గని గ్రామంలోని ఆస్తి. [తూ] కటకం శేషిరెడ్డి యిల్లు [ప] రస్తా [ఉ] రస్తా [ద] కటకం వెంకటరెడ్డియిల్లు. యీ లోనుయిన 3 అంకణములుగల పడమటి దిశ తలవాకిలిగల బోడా మిద్దెయిల్లు సర్కారు సవాలు రూ. 700/- లు.

—భూపతి పల్లె గురుమూర్తయ్య, అడ్వొకేటు

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడవనిలేదు
•
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు.
రంగనాయకుల పేట—నెల్లూరు

హృదయాలను స్పందింపజేసే సన్నివేశాలను, పాత్రలను పాఠకులముందుంచే శరత్ నవల

★ పరిణీత ★

వంగ సాహిత్యానికి మన ఆంధ్రసాహిత్యానికి చాలా దగ్గర పోలికలున్నవి. కనుకనే శరత్ బాబును బెంగాలీ రచయిత అనేమాట మరచిపోయి ఆంధ్రుడు అనుకునేంత సన్నిహితులయ్యారు. శరత్ చంద్రుని నవలలు చదువని ఆంధ్రులుండరంటే అతిశయోక్తికాదు. నిజానికి శరత్ రచనలకున్నంత ఆదరం తెలుగుదేశంలో తెలుగు రచనలకు లేదేమోననిపిస్తుంది. శరత్ వ్రాసిన నవలలన్నింటికి తెలుగు తర్జుమాలున్న వనుకుంటాను. ఆయనకు భారతీయ సాంప్రదాయమన్నా, స్త్రీజాతి అన్నా అపరిమితమైన ప్రేమ, గౌరవము. ప్రతినవలలోను మన భారతీయ స్త్రీ హృదయము ప్రతిబింబిస్తూనేవుంటుంది. వారి కథలలోని నాయికలైన స్త్రీ క్షమ, ఔదార్యము, సహనం, త్యాగం ఇవన్నీ మూర్తీభవించివుంటుంది. ఎన్నిమార్లు చదివినా వారి నవలలు పాతబడక, విసుగుకలుగక

శ్రీమతి రేబాల దమయంతీదేవి

ప్రతిమారూ ఒక దివ్యమైన, అపూర్వమైన అనుభూతి కలుగుతూనేవుంటుంది. శరత్ రచనలలో దేవదాసు, పరిణీత, బడదీది మొదలైనవి సినిమాలుగకూడా తీసినారు. చాలాబాగా రాణించినవికూడా. వాటిలో మన సినిమా నాయికలుకూడా బాగా అర్థంచేసుకొని అపూర్వంగా నటించి మన మనస్సులలో స్థానం యేర్పరచుకున్నారు. పరిణీత (హిందీ) లో మీనాకుమారి నటన రచయితలోని స్త్రీ మూర్తికి జీవంపోసినది. రచయిత ఉద్దేశాలు, అభిప్రాయాలు చెడనీయకుండా తీశారీచిత్రం.

రెండు సామాన్య కుటుంబాలలోని జీవితాల చిత్రీకరణే పరిణీతలోని ఇతివృత్తం. గురుచరణుడు ఒక బ్యాంక్ గుమాస్తా. రూ. 60 ల జీతంతో జీవితం గడపాల్సిన అభాగ్యుడు. కథ మొదలు పెట్టటమే శరత్ బాబు, గురుచరణుని భార్య మరలా ఆడపిల్లను ప్రసవించటంతో మొదలుపెడతాడు. అందులో అతనికి అయిదుగురూ ఆడపిల్లలు. చిన్నతనంలో తల్లి దండ్రీలేని అనాథ మేనకోడలు లలిత అనే ఒకామె వుంటారు. చాలీచాలని జీతంతో పొట్టపోసుకుంటూ ఇంతపెద్దసంసారాన్ని, తన మేనగోడల్ని చాలాగొప్పగా ప్రేమిస్తాడు. అతని మంచితనము అమాయకత మనలను చాలా ఆకర్షిస్తాయి. సానుభూతి కలిగిస్తుంది.

గురుచరణుడు తన యింటిని ప్రక్కయింటి నవీన్‌రాయికి తాకట్టుపెట్టి డబ్బు తెచ్చుకొని వాడుకుంటాడు. ఈ నవీన్ రాయి లక్షాధికారి. బెల్లం వ్యాపారం చేస్తుంటాడు. అతనికి యిద్దరు కుమార్లు. రెండో కుమారుడు శేఖర్ ఎం. ఏ. ప్యాసయ్యాడు. నవీన్‌రాయి భార్యపేరు భువనేశ్వరి. ఆమెనుగురించి ఒకచోట శరత్ చాలాబాగా చెబుతారు. ఆమెకు బాహ్యసౌందర్యంతోబాటు అంతరంగిక సౌందర్యంకూడావుంది. ఆమె మాతృహృదయం అత్యంత కోమలమేకాక, అత్యంత పవిత్రమైనది. ఆమె పల్లెటూరి పిల్ల. అక్కడేపుట్టి, పెరిగింది. ఐనా ఆమె పట్టణ జీవితంతోగాని, పట్టణవాసులతో కలసిపోవటంగాని ఏమీ కష్టం అనిపించలేదు. పట్టణంలోవుండే చాంచల్యం, ఉత్సాహమూ, ఆచార వ్యవహారాలు ఆమె ఎలా స్వేచ్ఛగా స్వీకరించినదో అలాగే; జన్మభూమిలోవున్న మాధుర్యమును ప్రశాంతతను వదలిపెట్టలేదంటారు శరత్ బాబు. శేఖర్ అలాంటితల్లినికలిగియుండటం ఎంత అదృష్టం. మనకూ అలాంటితల్లివుంటే యెంతబాగుంటుంది అనిపిస్తుంది ఆ వర్ణన చదివితే.

ఇక కథలోనికి వస్తాం. భువనేశ్వరి ఆరోగ్యంకొరకు ప్రతి సంవత్సరమూ పూర్వదేశం వెళ్ళుతూంటుంది. ఆమెతో శేఖర్, లలిత ప్రతిమారు వెళ్ళుతుంటారు. లలితను భువనేశ్వరి కన్నబిడ్డలా ప్రేమించి ఆదరించుతుంది. లలిత వారికుటుంబంలోని మనిషిలా మసలుతుంది. నవీన్‌రాయి కుటుంబము గురుచరణుని కుటుంబమూ ఒకరితో మరియొకరు కలిసిమెలిసివుండే వారు; ఒకరిమీద మరియొకరికి ఎంతో గౌరవమూ, ప్రేమ. ముఖ్యంగా లలిత మాటమీద అందరికీ గౌరవము. శేఖరునికి లలిత అంటే చాలా అభిమానం. వారిద్దరిలో వేరాయివారు అనే భావమేలేదు. లలితకు చారుబాల అనే స్నేహితురాలు వుంటుంది. ఇలావుండగా చారుబాల మేనమామ గిరీన్ అనేయువకుడు కలకత్తా వస్తాడు. ఈ గిరీన్ రాకతో మార్పులు మొదలుపెట్టుతాయి. చారుబాలకు పేకాటంటే చాలా ఇష్టము. వీరు బ్రహ్మమతస్థులు. గురుచరణుని కుటుంబానికి గిరీన్ పరిచయమవుతాడు. లలితను అతను పేకాటకు వారింటికి ఆహ్వానిస్తుంటాడు. అప్పుడప్పుడూ లలిత చారుబాల యింటికి పేకాటకు వెళ్తుంది. శేఖరుకు ఇష్టముండదు లలిత వాళ్ళింట్లో పేకాడటం. శేఖరుమాట లలితకు వేదవాక్కు. అతని అిష్టంలేనిదే యేపనిచేయదు. ఒకరోజు సాయంత్రం చారుబాల, గిరీన్ నాటకానికి వెళ్ళుతూ లలితను రమ్మని పిలుస్తారు. శేఖరుకు చెప్పను వెళ్ళుతుంది లలిత. శేఖర్ విముఖంగా నిష్ఠూరముగా మాట్లాడుతాడు. తిరస్కారభావంతో చూస్తాడు. లలిత నాటకానికి వెళ్ళడం మానేసి మనస్సులో లోలోపల చాలా బాధపడుతుంది.

ఇక గిరీన్ విషయం. అతను బ్రహ్మసమాజస్థుడు, ధనవంతుడు, రూపసి, బి. ఏ. దాకా చదువుకున్న సంస్కారవంతుడు, త్యాగధనుడు. తన అమిద్వారా గురుచరణుని అప్పులబాధవిని, జాలితో దయతో అతని స్నేహం పెంచుకుంటాడు. లలితపై మక్కువ ఏర్పరచుకుంటాడు. ఇలావుండగా నవీన్‌రాయి తన అప్పుకుగా గురుచరణుని ఇల్లు లాక్కోవాలని తలంచి డబ్బుకు వత్తిడితెస్తాడు. గురుచరణుడు కృంగిపోతాడు. అప్పుడు గిరీన్ ఏలాంటి నోటు, పత్రం లేకుండా డబ్బుఇచ్చి ఆదుకుంటాడు.

ఆ సంవత్సరముకూడా భువనేశ్వరి ఆరోగ్యం కొరకు పూర్వదేశం ప్రయాణమవుతుంది. ఈమారు పెండ్లిప్రయత్నాలు చేయాలని లలితను వెళ్ళనివ్వదు గురుచరణునికుటుంబం. బట్టలుసర్దిపెట్టడం మొదలు వారిప్రయాణానికికావలసిన ప్రతిపని లలితే చేస్తుంది. శేఖర్‌మనసులో లలితమీద మమకారంవుంటుంది. ఆమె తనకు కాకుండా పోతుందేమోననేభయం. కాని నోరువిప్పి చెప్పలేడు. వీరిప్రయాణానికి ముందురోజు రాత్రి గురుచరణుని కుమార్తె కాళీ బొమ్మల పెండ్లి చేస్తుంది. అప్పట లలితకూడా వుంటుంది. శేఖరును పిల్లలు బొమ్మలపెండ్లికి పిలుస్తారు. అప్పటికి వచ్చిన శేఖరుని మెడలో బొమ్మలపెండ్లికోసం తయారు చేసిన బంతిపూల మాలను నవ్వులాటకుగా వేస్తుంది లలిత. కాని శేఖరు అవకాశాన్ని జారవిడువక మరలా ఆ పూలమాలను పిల్లల బొమ్మలపెండ్లి మంగళవాద్యముల ధ్వనిలో, పండువెన్నెలలోని చంద్రుని సమక్షంలో లలితమెడలో వేసి, "నీవు నా కట్టుబాట్లలో వుండేటట్లు ఈపని చేసినాను. అనుకోకుండా ఈ శుభం జరిగినది. ఇక నీవుతప్పుకోలేవు, నేనూతప్పుకోను" అంటూ, శేఖర్ లలితను హృదయానికి హత్తుకుంటాడు. మరురోజు లలితను వదలి తల్లిని తీసుకొని పూర్వదేశం వెళ్లుతాడు.

ఆనాటి సంఘదురాచారాల్ని కండ్లకు కట్టినట్లుగా వర్ణిస్తాడు రచయిత. ఆడపిల్లలపెండ్లి చేయలేకపోతే తండ్రి అవస్థ తీర్చను బ్రహ్మతరంకూడాకాదు. ఎవరికో ఒకరికిచ్చి పెండ్లి చేయాల్సిందే. లేకపోతే సంఘబహిష్కరణ. ఈ సంఘబహిష్కరణంటేనే ప్రజలకు భయం. ఏ ముసలివానికో, అభాగ్యునికో యిచ్చి పెండ్లి చేసేవారు. దీనినుండి గురుచరణుడుకూడా తప్పుకోలేక పోయినాడు. పిల్లలపెండ్లి చేయలేని దారిద్ర్యం; సంఘ బహిష్కరణకి ఒకవైపు భయం. ఇవి గురుచరణుని (హిందూమతస్థుని) బ్రహ్మమతంలో కలిసేలాచేసినవి. రచయిత గురుచరణునిచే అనిపిస్తాడు– "ఈలాంటి సమాజంలో వుండేకంటే వాటిని వదలుకోవడమే మంచిది. తిండికి లేకపోయినా శాంతితో నైనావుండవచ్చు. దుఃఖితులదుఃఖం అర్థం చేసుకోలేనిది సమాజం. అర్థం చేసుకోక పోవడం అటుంచి, పైగా గుచ్చిపురిమి గొంతునొక్కే యీ సమాజం నాదికాదు. ఈ సమాజం నాలాంటి పేదవాళ్లదికాదు, భాగ్యవంతులది. అదివాళ్లకేవుండనీ. మాకు అక్కర్లేదు" అంటాడు. ఈ రూ 60 ల బ్యాంకిగుమాస్తా. బ్రహ్మసమాజంలో కలిసిపోతాడు. దీనితో నవీన్‌రాయి మండిపడి అతనితో సంబంధబాంధవ్యములు వుండకూడదని రెండిండ్ల మధ్య పెద్దగోడ కట్టిస్తాడు. రాకపోకలుండవు. ఈలాంటి పరిస్థితిలో శేఖర్ గురుచరణుని పలుకరించను వస్తాడు. ఇంట్లో లలిత, గిరీన్, మిగతావారి నవ్వులు వినిపించి కోపం కలిగిస్తాయి. శేఖర్ వచ్చింది గ్రహించిన లలిత వరండాలోకలుసుకొని "మామయ్య మతం స్వీకరించినా నేను మీ మతస్తురాలినేకదా? నన్నేంచేయమంటారు" అని దీనంగా అడుగుతుంది. సమాధానం ఇవ్వకుండానే వెళ్లిపోతాడు శేఖర్.

గురుచరణుని ఆరోగ్యం పాడవుతుంది. గిరీన్ తన స్వంతఊరు ముంగేరు రమ్మని వాళ్ళని ఆహ్వానిస్తాడు. గురుచరణుని కుటుంబం బయలుదేరుతుంది. అందరూ గిరీన్ లలితను వివాహంచేసుకుంటాడని అనుకుంటారు. ఇదివిన్న శేఖర్ (తండ్రిని ఎదిరించలేని తన అశక్తతకు భయపడు తుండినశేఖర్) ఎంతో వేదన పొందుతాడు. శేఖర్‌దగ్గరకు లలిత ముంగేరువెళ్తానని చెప్పనువస్తుంది. వచ్చి తిరుగా నన్నేమి చేయమంటారు అని ప్రశ్నించుతుంది. సమాధానంచెప్పకుండా నిశ్శబ్దంగా వుండి పోతాడు శేఖర్. లలిత గిరీన్‌భార్య అయినట్లు, ఆమెను కులటగా, సిగ్గులేనిదానిగా, నీచురాలిగా అనేకవిధాల మనస్సులో ద్వేషిస్తాడు. ఈర్ష్య పొందుతాడు. దీనితో లలితతో ఒక్కమాటకూడామాట్లాడకుండా, ఏలాంటి ఆశాభావంకూడా వ్యక్తంచేయకుండా మౌనంగా వూరకుంటాడు.

గురుచరణుని కుటుంబము, లలిత ముంగేరువెళ్తారు. గురుచరణుడు ముంగేరులో చనిపోతాడు. లలితమనస్సు గ్రహించి మాటలలోనిభావం అర్థంచేసుకొని, ఆమె స్వచ్ఛతకు, నిర్మలతకు, ధర్మనిరతికిమెచ్చి, చెల్లిగా స్వీకరించి చాలాఅభిమానంతో గౌరవిస్తాడుగిరీన్. గురుచరణుని మూడవకుమార్తె అన్నాకాళిని పెండ్లి చేసుకొని, వారితో మైత్రిపోగొట్టుకోకుండా ఇంటిఅల్లుడవుతాడు. మూడేళ్ళ తరువాత నవీన్‌రాయికూడా మరణిస్తాడు. ఆయన బ్రతికివుండగానే ఒక శ్రీమంతుల సంబంధము శేఖర్‌కు స్థిరపరుస్తాడు. లగ్నం కూడాపెట్టి కాశీలోవున్నతల్లిని తీసుకొని రాను శేఖరును పంపుతాడు. బట్టలుసర్దుకొనుపెట్టె తెరువగానే లలిత జ్ఞాపకం వస్తుంది శేఖర్‌కు. ఆమె తనచేతిమీదుగా ప్రతిప్రయాణానికి యిప్పుడు యేదిఅవసరమోనని జాగ్రత్తగా సర్దేది.

గురుచరణునిభార్య, పిల్లలు, లలిత, గిరీన్ అందరూ కలకత్తావస్తారు. గురుచరణునిభార్య శేఖర్‌ను పిలువనంపుతుంది. శేఖర్‌వస్తాడు. "అమ్మాయిపెండ్లి అనుకున్నట్లుజరిగిందిగాని చాలా త్వరగా జరిగింది. మాకిల్లు అమ్మదలచినాము. అది మీరేకొంటేబాగుంటుంది" అని చెబుతుంది. శేఖర్ గొంతుకవిన్న లలిత హాల్లోకివస్తుంది. కాని శేఖర్ లలితను కన్నెత్తిచూడకుండా వెళ్ళుతాడు.

ఒకరోజాపుదయం కచేరిగదిలో పేపరు చదువుకుంటుంటాడు శేఖర్. అలాంటి సమయంలో గిరీన్ వస్తాడు. మాటల్లో "అత్తగారి ఇంటిఅమ్మకము విషయమై చెల్లి లలిత మీదగ్గరకు నన్నుపంపినది" అంటాడు. శేఖర్ నిర్ఘాంతపోయి మీరు లలితను పెండ్లిచేసుకోలేదా అంటాడు.

లలితకు అదివరకే మరొకరితో వివాహమైనట్లు, భర్త బ్రతికేయున్నట్లు తెలిసి గురుచరణుని మూడవకుమార్తె అన్నాకాళిని పెండ్లాడినట్లు చెబుతాడు గిరీన్ శేఖర్‌తో. అప్పుడు శేఖరుని మనోనేత్రం విచ్చుకొంటుంది. సరాసరి తల్లిదగ్గరకెళ్ళతాడు. లలిత భువనేశ్వరిదగ్గరవుంటుంది. ఆమె శ్రీమంతులపిల్లతో తనకుమారునికి కాబోయే వివాహానికి బట్టలుచూస్తుంటుంది. తల్లికి లలితనుచూపించి "ఈమెను నాలుగు సంవత్సరాలక్రితమే నేను పెండ్లిచేసుకున్నా నమ్మా" అంటాడు. భువనేశ్వరి నిండుమనసుతో "పెండ్లికుమార్తెనులాగేమార్చుకుంటాములేగాని నీపెండ్లి ఆగదునాయనా శేఖర్" అంటూ లలితను ప్రేమతో దగ్గర తీసుకుంటుంది. ఇదీ క్లుప్తంగా పరిణీత కథ.

చదువుతుంటే హృదయం స్పందిస్తుంది. సాంఘికబాధలు, సంఘబహిష్కరణలుకలిగి ఆడపిల్లల తండ్రులపాలిటి యమదూతలాంటి సమాజాన్ని కండ్లకు కట్టినట్టువ్రాసాడు శరత్. శేఖర్ లలితల మధ్య మమకారం, ప్రేమవుందని అందరికీతెలుస్తూనే యిలాపరిణమిస్తుందని అర్థం కాదు యెవ్వరికీ. ఎందుకంటే వారిప్రేమ చిన్ననాటిది. కనుక యెవ్వరూ అపార్థం చేసుకోరు. అనుచితముగాకూడా తలపరు. ఆమె ఆయింటికోడలవుతుందని లలిత అత్తమామలుకాని అభిరుకు భువనేశ్వరిగాని అనుకోరు. వీరిఅనురాగాన్ని విచిత్రంగా సృష్టించినారు రచయిత.

ఇక శేఖర్ మనస్సు ఈనాటి మన యువకుల మనస్సుకు సరిగా పోల్చినాడు. లలిత ఇతరులసొత్తు అయిపోతుందనే వ్యాకులతతో ఎవరిసొత్తూకాకుండా దొంగతనంగా పూలమాలవేసి తనదానిగా చేసుకుంటాడు. గిరీన్ విషయం, గురుచరణుని మతంమార్పు విని మనస్సులో లలిత తన నుండి వేరవుతుందేమోనని వ్యథచెందుతాడు. కాని ఆమె తనజీవితాన్ని తనకు అర్పించుకొని, ఏమిచేయమంటావు అంటే, ఎలా తప్పించుకుంటావూ అని ఆలోచించుతాడు. లలిత వదలదేమో తన్ను అనికూడా భయపడుతాడు. వేరే పెండ్లికికూడా తయారవుతాడు యీ యువకుడు. ధనమేకాని వైశాల్యంలేని దౌర్బల్యహృదయం అతనిది. లలితకు అతి, ధైర్యం కల్పించక పోవడం అటుంచి అపరాధమంతా లలితదే నన్నట్లు ఎప్పుడూ మనస్సులోనే ఆమెమీద నేర

—కొరవ 11 వ పేజీలో

చిత్రజగత్

* 'కీలుబొమ్మలు' పునః ప్రారంభం
* వాద్యసమ్మేళనంలో పాములు పాల్గొన్న జానపదచిత్రం 'నాగదేవత'
* రాజసులోచన ఇంటిమార్పు వార్త
* తిరుగా నాగేశ్వరరావు–జమున జంట

హైదరాబాద్ మువీస్‌లో మార్పులు

'జల్సారాయుడు', 'పెళ్ళికానిపిల్లలు' చిత్రాలనునిర్మించిన హైదరాబాద్ మువీస్ వారు కె. ఎస్. ప్రకాశరావు దర్శకత్వాన 'కీలుబొమ్మలు' చిత్రాన్ని ప్రారంభించి చాల కాలమైంది. జి. వరలక్ష్మి ఆచిత్రంలో ఒక ప్రముఖపాత్రనుకూడా ధరించింది. కాని ఆమెతోను, దర్శకునితోను నిర్మాతకు యేర్పడిన మనస్పర్థలకారణంగా అపురూప్య పరిహాఅయిన ఆచిత్రం అంతటితో ఆగిపోయింది.

నిర్మాత గంగాధరరావు యిప్పుడా చిత్రాన్ని మళ్ళీప్రారంభించాడు. అయితే దర్శకుడు ప్రకాశరావుకు బదులుగా సి.

'శారద'

ఎస్. రావును, జి. వరలక్ష్మికి బదులుగా హేమలతను బుక్ చేశారు. ఆచిత్రంలో రాజశ్రీకూడా నటించింది. కాని యిప్పుడామె పొంకాయిచిత్రాలకు వెళ్లడంతో దీనికి పిలుకానందువల్ల ఆమెనుకూడా తొలగించి, ఆంధ్రసిస్టర్స్ గీతాంజలిని బుక్ చేశారు. ఈ మార్పుమార్పులతో 'కీలుబొమ్మలు' వాహినీ స్టుడియోలో పునః ప్రారంభమైంది. మళ్ళీతొలిసారిగా రమణారెడ్డి, సూర్యకాంతంలతో ఒక సెట్ పని పూర్తిచేశారు. మార్పులు, చేర్పులు అన్నీ అయిపోయినవికాబట్టి, ఇకమీదట నిరాఘాటంగా షూటింగ్ కార్యక్రమం సాగిపోతుంది.

నాగ దేవత

కాంతిలాల్‌సోని హిందీ లో 'నాగదేవత' చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించారు. ఇదొక జానపద చిత్రం. ఆచిత్రంలో అంజలీదేవి కథానాయిక. మహీపాల్ కథానాయకుడు. జానపదచిత్రాలన్నింటిలోవుండే లక్షణాలన్నీ యీచిత్రంలోవున్నవి. కాని అన్నిటికంటే ఒక్కవిశేషముంది. నటీనటులను దర్శకుడు డైరెక్టుచేయడం సాధారణ విషయమే. కాని ఈచిత్రంలో కాంతిలాల్ సోని పాములచే నటింపజేశాడు. క్లైమాక్స్‌సీన్సులో పాములు మురళి వూదుతవి. మృదంగంవాయిస్తవి. వీణ మీటుతవి. జలతరంగిణి మ్రోగిస్తవి. సన్నాయి వాయిస్తవి. ఈ పాముల ఆర్కెస్ట్రాను అంజలీదేవి నాట్యంచేస్తుంది. ఈ దృశ్యాలను కెమెరామన్, దర్శకుడు బ్రహ్మాండంగా చిత్రీకరించారు. ఇంతవరకు మన చిత్రాల్లో పాము–ముంగిస పోట్లాటనే ఘనంగా చెప్పుకున్నాము. కాని యీచిత్రంలో పాములు వాద్యసమ్మేళనంలో పాల్గొనడం విడ్డూరంగా వుంటుంది. పామరజనరంజకమైన ఈచిత్రాన్ని అలంకార్ చిత్రవారు తెలుగులోకి అనువదించారు. ప్రీమియర్ ఫిలింస్‌వారు ఆంధ్రదేశమంతటా సెప్టెంబరునెలలో విడుదలచేస్తారని తెలుస్తోంది.

రాజసులోచన

రాజసులోచన తనయింటినివదలి అత్తవారింటికివెళ్ళిందని ఇంతకుముందు పత్రికలలో తెలియజేశాముకదా! ఇటీవల నేను ఆమెను కలుసుకుందామని, సి. పుల్లయ్యగారింటికి ఫోన్‌చేస్తే, ఆమె తనయింట్లోనే వున్నదనిఅన్నారు. ఇదేమిటాఅని, గోవతి నారాయణచెట్టిరోడ్‌లోని ఆమె యింటికి వెళ్లాను.

నటి షీలాదేవి, 'హిందూ'పత్రిక రంగరాజుల ప్రణయకలాపం పెళ్ళివరకూ వెళ్ళింది. వారిద్దరూ పెళ్ళిచేసుకున్నారు కూడా. వారికి తాత్కాలికంగా యిల్లుకావలసివచ్చేసరికి, ఒక నెలరోజులపాటు మాత్రమే వారికి రాజసులోచన యిల్లునిచ్చి, తను అత్తవారింటికివెళ్ళినదని తెలిసింది.

—కొరవ 10 వ పేజీలో

రాజస్థాన్

(4వ పేజీ కొరవ)

కత్తితో నరికివేసినది. మొగలుసైనికులు యీలోగా ప్రతాపును ముట్టడించిరి. ఈ విపత్తునుండి ప్రతాపుసైనికులు రాణాను సంరక్షించుకొని దాటించుకొనిపోయిరి. చేతకులు క్రమ్ముకొనుచుండెను. చేతక్ హల్దీఘాటువద్ద ఒక కాలువనుదాటుటకు ప్రయత్నించి, రెండవకాలుకూడావిరిగి కూలబడి, ప్రాణాలను యజమానిఒడిలో విడిచిపెట్టింది.

దుఃఖసాగరంలోమునిగి ప్రియమైన గుఱ్ఱముపైన కన్నీరుకార్చుచుండిన రాణా, తన్ను తుదముట్టించుటకై శరవేగంతో సమీపించుచుండిన మొగలాయి అశ్వికుల్ని గమనించలేదు. కాని అప్పటికి కొన్నిసంవత్సరాల్కితమే అతనివిచందిని పడవేసిన కీర్తి ఎవరిదనే వివాదముపైన ఒకలనుండి కత్తులనుదూసి కలియబడి, భ్రాతృవివాదాన్ని తప్పించుటకై మధ్యకు దూరిన బ్రాహ్మణపౌరోహితుల్ని అనుద్దేశ్యముగ బలిగొని, రాణా వుత్తరువుమేరకు రాజ్యాన్ని సూర్యాస్తమయంలోగా వదలివెలసి, మొగలుశత్రువులను పగసాధించుకొనుటకైచేరిన శక్తిసింగు, అన్నను కాపాడుటకై కనుటికటిలోపరుగిడి తురకను దంపి, రాణాకు తనగుఱ్ఱాన్నిసమర్పించి, సమస్కరించి మరలిపోయినాడు. మేను పులకరింపగల యీ సన్నివేశం జరిగింది ఉదయపూరుకు ముప్పదిమైళ్ళదూరంలో వున్న హల్దీ (పసుపురంగు) ఘాటులో. చేతక్ ప్రాణాలువిడిచినచోట నిర్మింపబడిన చలువరాతిమందిరములో యింతసేపు కూర్చున్న వ్యక్తి తనివితీరలేదు. పిన్నవతావు కథ గండ్లు అంతటితో ముగియలేదు.

చిత్తూరుకోటను మానసింగు, జహంగీరులు మరల ముట్టడించారు. కొన్ని నెలలుసాగిన మొగలుముట్టడి రాణాప్రతాపును పలచబరచినవి. ఒకానొకదినమున ఒకేఆధారమైన మందినీటిసాలలో కూడ శత్రువులు విషాన్నికలిపారు. అడవి దొన్నెలతోచేసిన రొట్టెలను తన 16 మంది కుమారులకు, భర్తకుపెట్టి, తానుతిని విశ్రమించబోవు మహారాణికి కెవ్వుమన్నకేక వినవచ్చింది. కడవటిబిడ్డచేతిలోని రొట్టె ముకకను కాకితన్నుకొనిపోయింది. మరొక రొట్టెకుపిండిలేదు. సిసోడియారాణా బిడ్డకు గూడా తిండికి కరువయ్యేనేయని రాణి కంట తడిపెట్టింది. రాణా రాతిగుండె కరిగింది. కంటినీరు జలజల ఒలికిపోతుటలు చవిచూచిన బుగ్గలపైనజారింది. వేదాన్ని ఆపుకోలేక ఒక తాళపత్రాన్ని అందుకొని కొంతకాలంవరకు యుద్ధవిరమణను కోరుచు అక్బరుచక్రవర్తికి వ్రాసి వార్తావహుని చేతికిచ్చి ఢిల్లీకి పంపినాడు. ఇంతలో ఈ వర్తమానం పాథ్వీమణిమైన యిల్లాలుకు తెలిసింది. ఆ వీరమాతపతిని మందలించి, వంశమర్యాదను స్ఫురణకుదెచ్చి, విరమణ ముమ్మాటికితగదని సూచించింది. అవసరమైతే తన్ను, తన బిడ్డలను కత్తికిబలియిచ్చి, తాను స్వర్గతుల్యమైన రణభూమిలో వీరవిహారమొనర్పవలెనని ఆదేశించింది. క్షణంలో రాణాను ఆవరించిన మబ్బు తొలగింది. మొదటివుత్తరాన్ని రద్దుచేయుచు, యుద్ధానికి సిద్ధమని తెలుపుతూ రాణా రెండవవుత్తరంవ్రాసి ఢిల్లీకిపంపాడు.

ఢిల్లీలో సింహకొలువుతీరియుండిన అక్బరుకు మొదటి ఉత్తరం అందినది. చదువవలసి పృథ్వీరాజువేశారు చక్రవర్తి. తోరయమల్లును కన్నీరు మున్నీరుగా ముంచివేయుచున్న చదువలేక పోయినాడు. ప్రధానమంత్రి అబుల్‌ఫైజులకు కూడా అదే స్థితి సంభవించినది. ఓర్పును పొగొట్టుకున్న చక్రవర్తిని మెప్పించుటకై జానమహరి మానసింగు(భార్య జోధబాయి అన్న) ఉత్తరాన్ని అతిసంతోషముతో చదివి, సిసోడియా పౌరుషాలు అనాటితో పాదుషాకు పాదాక్రాంతమయ్యెనని అట్టహాసముతో ప్రకటించి విజృంభిగసాగెను. కినుకవహించిన పాదుషా కొలువుచాలించి సంభ్రమముతో విశ్రాంతికిపోయెను.

నీలిది ఢిల్లీ గోరీలపైన, ఎర్రకోటపైన, కుతుబ్‌మీనారుపైన, యమునానది యిసుకదిన్నెలపైన నల్లని రెక్కలతో వాలింది. మాసిపోసాగిన సూర్యవంశరాజుల కీర్తిచంద్రికలకు చిహ్నముగ చుక్కలు లక్షలతో మినుకుమినుకని తొంగిచూచుచుండెను. ఆ రాత్రి తోడరుమల్లుకు, మంత్రి ఫైజీకి, ముఖ్యమంత్రి అబుల్‌ఫైజలుకు నిద్దురపట్టలేదు. ముగ్గురు ఫైజల్ యింటిలో సమావేశమై వార్తావహుని వేగిరముగ పిలువనంపి, రాణా ఎన్ని కష్టములు సంభవించినను రాజీనికోరరాదన్న రాజపుత్రుల పరాక్రమభానుడు అస్తమించిన పిదప భారతభూమి కళంకభరితమై యశోవంతులకు నిలువనీడ యుండదని వెంటనే యుద్ధానికి సన్నద్ధతను ప్రకటించవలెనని జాబువ్రాసి హుటాహుటిగ రాణాకు పంపించారు.

ఈలోగా భార్య మందలింపుపైన ప్రతాపసింహుడు మనసు మార్చుకున్నాడు. యుద్ధాన్ని ప్రకటించాడు. మరల యుద్ధం కొన్నాళ్ళు కొనసాగింది. ప్రతాపు సేనలు ధనాభావం వల్ల సన్నగిల్లినాయి. బిల్లులు వర్షాకాలం సమీపించగానే కొండకోనలకు పరుగెత్తినారు. గత్యంతరములేక రాణా అవమానాన్ని భరించుటకన్న పరాయిదేశానికి పోవుటే మేలని నిశ్చయించి కొలదిపాటి భటులతో అజ్ఞాతస్థానానికి పోవు మండగా ఒంటెలబారు కనుపడినది. వాటి యజమాని దామాషా మారువేషంలోవున్న రాణాను కొంత కష్టంమీద గుర్తించాడు; పరస్పరం పలకరించుకున్నారు. రాజవంశాన్ని పౌరోహితుడు కాప్పటించువుతో తడిపినాడు. రాణా అసహాయతనుచిని ఈ ఒంటెలను అవి మోసుకొని వచ్చుచుండిన ధనాన్ని బంగారాన్ని ప్రభువుకు అప్పగించి మరల తన వ్యాపారస్థలమైన కాబూలుకు తరలివెళ్లాడు.

రాణా మరల సైన్యాన్ని ప్రోగుచేసుకొని యుద్ధానికి సన్నద్ధుడైనాడు. ఈసారి గెలుపు రాణాది. అంతట జరిగిన సంధిలో చిత్తూరు పోటికి ఢిల్లీ రాజుండునట్లు తీర్మానింపబడింది. ఆపైన 12 సంవత్సరాలపాటు రాణాప్రతాపు శాంతియుతముగ పాలించి దావండిలో స్వర్గస్థుడైనాడు. అట్టిది ప్రతాపు ప్రతాపము. రాణాప్రతాపు కుమారుడు అమరసింగు జీవితమంతా ఢిల్లీపాదుషాల పోరులోనే గడిపాడు. మేవారు రాణా వుదయసింహుడు ప్రతాపు అనంతరము ఉదయపూరు కోటను దుర్భేద్యమైన కొండగుట్టలమధ్య నిర్మించినాడు.

కుంభరాణా

ఉదయపూరుకు ఢిల్లీకి నిరంతరము కయ్యమేకాని వియ్యము ఎన్నడూ జరుగలేదు. 14 వ శతాబ్దములో గుజరాతు సుల్తానులను, ఢిల్లీ పఠాను నవాబులను ఒక్కతూరే ఓడించిన కుంభరాణాకు రెండు లక్షల కాల్బలము, 2000 హయదళము, మొక్కవోని పరాక్రమము ఉండినవి. కీర్తి నలుదశల ప్రాకింది. విజయ చిహ్నముగ అతడు చిత్తూరు కోటలో సుందర ప్రాసాదాన్ని నిర్మించాడు. కొన్నాళ్లకు రాజ్యకాంక్షకు లోబడిన అతని పెద్దకుమారుడు ఉదయసింగు విశ్రాంతిని అనుభవించుచుండిన తండ్రిని వెనుకనుండి పొడిచి సంహరించి పాపము కట్టుకున్నాడు. రోతపుట్టిన ప్రజలు ఉదయసింగును రాజధానినుండి తరిమివేశారు. ఉదయసింగు పాదుషాలనుచేరి కుమార్తె వివాహ సంబంధానికి ఒప్పుకొని, పోయిన రాజ్యాన్ని తెచ్చుకొనుటకు వచ్చుచుండగా మార్గమధ్య పిడుగుపడి మరణించాడు. అంతటితో ఆ వివాహ సంబంధము ఆగిపోయింది. మరల ఆ ప్రస్తావనే లేదు.

—(సశేషం)

చిత్రసమీక్ష : 'శారద'

ప్రసాద్ ఆర్ట్సుపిక్చర్సు ప్రిస్టేజ్ చిత్రం
★ ★ పునర్జన్మ ★ ★

ప్రసాద్ ఆర్టు పిక్చర్సు వారి చిత్రం ఈనెల 29 వ తేదీన విడుదలవుతోంది. గుల్షానందా హిందీనవలకు దర్శకుడు. ప్రత్యగాత్మ దర్శకుని స్క్రీన్‌ప్లేను తయారు చేశారు.

కళాకారుడైన గోపి,చిత్రలేఖనంలోనూ, శిల్పకళలలోను ఆసక్తి కలవాడు. గొప్పింటి బిడ్డ కాబట్టి ఈ హాబీలోనే అతను ఆనందాన్ని అనుభవించేవాడు. బరద్వానంలో కాలుతున్న సిగరెట్‌ను విసరివేయగా, దానివల్ల కళామందిరానికి నిప్పంటుకుని, తాను తయారుచేసిన శిల్పసుందరికూడా దగ్ధమైపోతుంది. దీనితో అతనికి మతిభ్రమించి పిచ్చివాడైపోతాడు. డాక్టర్ సలహావల్ల ఒక అందమైన అమ్మాయి, ఆట, పాటలు తెలిసిన అమ్మాయి అతనికి సహాయంగా ఉంటే మనస్థిమితం రావచ్చునని డాక్టర్ సలహాయిస్తాడు తండ్రికి. ఆ తండ్రి ఒక నాట్యకత్తెను తీసుకవచ్చి, ఇంట్లో వుంచుతాడు. ఆమె గానంతో, ఆటలతో అతన్ని మామూలు మనిషిని చేస్తుంది.

గోపికి మతిస్థిమితం చిక్కగానే, అంతకు ముందు అతను ప్రేమించిన మేనత్తకూతురు వాసంతిని పరిచయంచేస్తారుకాని, నాట్యకత్తె రాధను పరిచయం చేయరు. మతి రాగానే పిచ్చిదశయం గుర్తుకు తీసుకు రావటం మంచిదికాదని డాక్టర్ సలహా యివ్వటం వల్లనే అవని చేస్తాడు తండ్రి. కాని రాధ ఈ విషయాన్ని నెమ్మదిగా తెలుసుకుంటుంది. తెలుసుకొని ఆమె ఆ యింటినుంచి వెళ్ళిపోతుంది. తనపిచ్చిలో నకలోపచారాలు చేసింది వాసంతియేనని వినటంవల్ల గోపికి ఆమెపై సానుభూతి కలుగుతుంది. కాని, వాసంతి మాత్రం-

—కొరవ 10.వ పేజీలో

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
జీవామృతం
ఆరోగ్యానికి బలానికి
ఆయుర్వేదాశ్రమం
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
మదరాసు-17

స్థాపితం :: 1920.
రెడ్డి అండ్ కో., (REGD.)
గోపాలపురం (తూ. గో. జిల్లా)
బొల్లి - మేహశాఖ - మేహ పత్యలు సమస్త చర్మ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స.
శాస్త్రీయ ఆయుర్వేద ఔషధములు లభించును. కేటలాగ - సలహా ఉచితం.
బ్రాంచి:- ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు
(వేలుమొదలియార్ వర్తకషాపు ప్రక్కన)

నూజివీడు డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. 403 of 62. E.P. 44 of 63.

పొట్టిముత్యపు గురవయ్య —వాది.
మల్లా నారాయణ —ప్రతివాది.

యీ డిక్రీ బాకీక్రింద యీ దిగువ నుదహరించిన ఆస్తిని పైన చెప్పబడిన కోర్టువారివలన 19–9–63 తేదీన పగలు 11 గంటలు లగాయతు యేలం వేయబడును.

షెడ్యూలు:- కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు మైలవరం సబు రిజిస్ట్రారు ఇలాకా, మైలవరం గ్రామములోని నెం 68 కు అసిస్మెంటు సర్కారు దాఖలా 2-వవార్డులోని డోర్ నెం 2/2 కు యిల్లు–స్థలముకు హద్దులు:- [తూ] గోగుల పాటి వీరభద్రాచార్యులుస్థలం [ద] గోగులపాటి నాగభూషణాచారి యిల్లు–స్థలము [ప] రాజవీధి [ఉ] మురుగు కాల్వ. యీ హద్దులమధ్య షుమారు 200 చ॥ గ॥ నివేశన స్థలమున్నూ, ఇందులోని పెంకుటి యిల్లు, తల్పులు, దర్వాజాలు, కిటికీలు, యింటికవ్వునహా. సదరు స్థలములోను, యింటిలోను ప్రతివాదికిగల ⅓ వంతు పొయింటుహక్కు.

వాదికిమ్మతు రూ. 100/- లు.
సర్కారుపాట రూ. 250/- లు.
అన్యాక్రాంతములు లేవు.

—నూరి కృష్ణమూర్తి—వాదివకీలు.

బనగానిపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. 73 of 53. E P. 211 of 62.

తమ్మినేని రంగప్ప —వాది.
మునగల ఆదెయ్య } (వరప్) బాలయ్య } —ప్రతివాది.

పైవెంబరు డిక్రీబాకీలోకి ప్రతివాది తా॥ షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తులు కోర్టుయెదుట 3–9–63 తేదీన యేలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:- కర్నూలు డి. కోవెలకుంట్ల తాలూకా, అవుకు సబు డి. లో చేరిన పెద్ద వెలుతుర్లలోని ప్రతివాది తా॥ భూములు:

(1) స. నుక్కి. 262 2–62 2–10–0 పొట్టకాడచేను పూర్తి
(2) ,, 655/2 పైకి 0–40 2– 6–0 కలంకావితోట
(3) ఇ. కు. 100 పైకి 0–25 0– 6–0 దన్నుగాడచోపచేను
(4) ,, 186 పైకి 0–25 0– 6–0 దన్నుగాడచోపచేను
(5) సదరు పెద్దవెలుతుర్లలోని తె. డి. తాలూకా యింటికి చెక్కుబంది:- [తూ] మునగల యోహానుయిల్లు [ప] మునగల యేసుదాసుదొడ్డి [ఉ] బయలుబాగా [ద] యేసుదాసు పట్టాభూమి. యీ దిశలకు లోనైన 3 అంకణాల మాతమిద్దె. [ఉ] తలవాకిలికలది [తూ] పైలుదేళిలు. యింటికి కొలతలు:- [తూ–ప] గ. 10 లు [ఉ–ద] గ. 6 లు. పైలుస్థలముకు కొలతలు:- [తూ–ప] గ. 6 లు [ఉ–ద] గ. 3 లు.

—ఎ. కొలముబ్బయ్య—వాదివకీలు.

Before the Estates Abolition Tribunal - Chittoor.

O. P. No. 268 of 1963.

Raja Parthasarathy & others —Petitioners.

V. Rangamannar Krishna Yachendra Bahadur & others —Respondents.

The above petitioners filed the above petition for recognition of their claim for 1697-54 nP. towards their share of final compensation amount deposited for the estate of Vengalaapalle alias Indrapalle in Kalahasti Taluk and the same is posted to 9-9-63 at 11 A. M. for hearing.

—K. Subbaramiah, Advocate.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E.P 164 of 63. O.S 264 of 59

ఆంధ్రప్రదేశ్ రెవెన్యూడివిజన్-నైల్లూరు-జిల్లా కలెక్టరువారు —పిటిషనరు.

ర్యాపూరు వెంకమ్మ - వెంకనపాళెం - నెల్లూరుతాలూకా—రెస్పాండెంటు-(వాది)

యీ నెంబరులోని రెస్పాండెంటుకు హాజరుపోలీసు నిమిత్తము 16-9-1963 తేదిన వాయిదావేసియున్నది. ఇందుకుగల ఆక్షేపణలను రెస్పాండెంటు వాయిదారోజు పగలు 11 గంటకు యీ కోర్టువారియెదుట తెల్పుకోవలెను. లేనియెడల రెస్పాండెంటు పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

—డి. సుబ్రహ్మణ్యం, గవర్నమెంటు ప్లీడరు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 219 of 62. Sc. 389 of 61.

వార్ల కోదండ్రామిరెడ్డి —వాది.

కూరపాటి వెంకటేశ్వర్లు - దాగిల - నెల్లూరు. —ప్రతివాది.

యీ క్రింద వుదహరించిన పెద్యూలు దాఖలా ప్రతివాది తా॥ స్థిరాస్థి 16-9-63 తేదిన పై కోర్టువద్ద యీలాం జరుగును.

షెడ్యూలు- కావలి సబ్ రిజిస్ట్రరులో చేరిన కావలిగ్రామంలో ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవముగల ఆస్థి వివరము:-

11-1-32 యేరుగల మిద్దెయిల్లు—తాలీ స్థలము హద్దులు- [తూ] కనపరాజు కృష్ణారావు వగైరాల స్థలము [ద] వరిసి వరంధామయ్యకు, ప్రతివాదికిమధ్య వుమ్మడి గోడ [ప] పైరోడ్డు [ఉ] పి. వి. యం. న్యాలు. ఈ హద్దులలోని 65 అంకణంల స్థలము. ఇందులోని 6 అంకణముల మిద్దె కట్టుబడి, [ద] పూరిదపాకము మహారు 4 అంకణములు [తూ]-2 అంకణములు రేకులపంచ, దెడదాదిన్ని, యిండ్లపైకప్పు సామానులు, తలుపులు, ద్వారబంధములు, కిటికీలు, అడమరలు వగైరాలు ప్రహరీ గోడలు క్రయుం రూ. 4000/-లు.

—పసుమర్తి పర్వతాలరాయుడు, డి. హో. అడ్వకేటు.

పెద్దాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. 153 of 62 E. P. 367 of 62

తోట వెన్నమాలం —వాది.

(1) దాసం సూర్యారావు (2) పులగం అప్పయ్యమ్మ —ప్రతివాదు.

ఈ నెంబరువాది ప్రతివాదులపైన పొందిన డిక్రీబాకీనిగాను 2-వ ప్రతివాది తా॥ జప్తు అయిన స్థిరాస్థిని 11-9-63 తేదిన సదరు కోర్టువారియెదుట వేలము వేయబడును.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా, పెద్దాపురం సబ్ డి. వీరవరంగ్రామం తా॥ 2-వ ప్రతివాది తా॥ తాటిఆకుల యిల్లు-స్థలము హద్దులు:- [తూ] గొల్లపల్లి సూర్యనారాయణమూర్తి గారి స్థలం [ప] చింతల రామారావు తా॥ యిల్లు [ఉ] వేలుబ పెద్దినాయుడు తా॥ తాటిస్థలం-యిల్లు[ద] సొదాల నాగయ్యమ్మ తా॥ యిల్లు. [తూ-ప]గ. 19 లు [ఉ-ద] గ. 7 లు. సదరు హద్దులమధ్య తాటిఆకుల యిల్లు-స్థలం. సర్కారుపాట రూ. 200/-

—కలపాక వెంకటకృష్ణుడు, అడ్వకేటు

శివారెడ్డి పద్యాలు

కేంద్రమంత్రాగం

అరవకామరాజు ఆదేశమిచ్చాడు,
పట్టుబట్టనట్లు వండితుండు
కాదనంటెపోల? కదిలించిపోతమ్ము;
అంతమాత్రమునకె హైకమెండు!

పార్లమెంటుదాటి హైకమాండుదాకా
ఎంతటమ్ముళ్ళు ఎన్నికల్లో,
రాజినామబెట్టి రమ్మంటెటీవాళ
యిగిరిపోద? గుండెపగిలిపోద?

అంధ్రముఖ్యమంత్రి అలకపాన్పుజేసి
రాజినామయిచ్చి రగులుకొలిపి
దాటుమాటతిరిగి నవ్వుకున్నట్లుంది
మనకు కుంభ్లో, తంతు మాటవట్లు!

గొప్పవాడుమాలి, గోపాలరెడ్డి కే
కాయిగార్డునీతి శాస్త్రవిమల
ఎక్సుపర్టుశాస్త్రి, ఎక్కెపాటిల్లేక
పాతకోతలేమ లోకపలక

పాతచేతులన్ని పట్టమ్ము వదిలేసి
ప్రజలముందుకొస్తె పార్టికొలకు,
క్రొత్తగాంగిపోయ్యి కొవదాకరాజ్యాన్ని
నడుపుతుంద? నాకు నమ్మకంల.

ఇల్లువాకిలొదిలి, పెళ్లాన్నిపిల్లల్ని
విడిచిపెట్టిజైల్లో విడిదిజేసి
కాంగిరేసుపార్టి కాలదన్నేస్తుంది
ప్రాకులాడబోదు పదవికొలకు

ఎఱ్ఱపురుసుపైకి యుగత్రాటిపట్టెల్లో
పైరుపచ్చలన్ని పాడుజేసి,
మందువేసిదాన్ని ముందుతాళిజేస్తె
పార్టిముందుకొనది, ఫలితమునది

జాడి చెప్పదిండి, బలహీనమయ్యింది
కాంగిరేసు, లేదు కడుపునిండ
తిండి, మంచెమెక్కి తిరగలేకొచ్చింది
వచ్చి వుస్తరిస్తె వద్దటనము

జూబ్లీ ఆస్పత్రి

వచ్చినామె ప్రజకు నరసమ్మ, సావిత్రి
చెప్పదగినతల్లి గొప్పదమ్మ,
ఆ యశోదరమ్మ అంటెవేసినదెయ్యి
జూబిలాసుపత్రి కోరుగుంది.

ఎందరు రాయలవద్దులు
ఎందఱు నర్సెంట్లు, డాక్టరెందఱుఅబ్బా!
నందేలేమర రోగులు
అందఱు జాలింతరాళ్ల ఆస్పత్రిల్లో.

ఇతర జిల్లాలు

(4 వ పేజీ తరువాయి)

అధ్యక్షులైన శ్రీ లచ్చన్న, రాష్ట్ర పెనుక బడిన జాతుల నూతన కార్యవర్గాన్ని నిర్మించారు.

గుంటూరు కిసాన్ సమ్మేళన్

ఇటీవల శ్రీ నాగినేని వెంకయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన గుంటూరుజిల్లా కిసాన్ సమ్మేళనం కార్యవర్గ సమావేశం—

భూములపై రైతులకున్న స్థిరమైనహక్కులకు, పవిత్రమైన రాజ్యాంగ చట్టము కల్గించిన ప్రాథమిక హక్కులకు భంగం కల్గించి, అధికోత్పత్తిని కుంటుపరచి, ఈ అత్యవసర పరిస్థితిలో అందోళనపరచు 17 వ సవరణ బిల్లును ఉపసంహరించుకోవలసిందిగా కేంద్రప్రభుత్వాన్ని, పార్లమెంటును కోరుతూ—

ప్రతి రైతుకు పట్టా పాసుపుస్తకములు యిచ్చేందుకు, అందులో సరిగా లెక్కలు సమూదు చేయించవలసిందని; జమీన్‌దారీ ప్రాంతములో జరిగిన సర్వే లోపముల వలన రైతులు అనేకబాధలకు గురియవు తున్నారని; ఈ లోపాలను సవరించుటకు వెంటనే రీ సర్వే జరిపించి, క్రొత్త సెటి ల్మెంటు చేయించవలసిందిగా రాష్ట్రప్రభు త్వానికి విజ్ఞప్తిచేస్తూ తీర్మానాలు గావిం చింది.

అదనపు పన్నులను వసలుకోవలసిం దని; ఎరువులు, చక్కెర, సిమెంటుమీద వున్న కంట్రోళ్లను రద్దుచేసి పివస్తువుమీద ఎలాంటి కంట్రోలు విధింపకూడదనిగూడా ఈ కార్యవర్గం మరొక తీర్మానంలో ప్రభు త్వాన్ని కోరింది.

విజయవాడ మున్సిపాలిటీ క్రొత్త భవనం

2 ఎకరాల 30 సెంట్ల విశాలమైన ప్రదేశంలో 8½ లక్షల రూపాయల వ్యయంతో నిర్మింపబడిన విజయవాడ మునిసిపల్ కార్యాలయ నూతనభవనానికి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి 25 తేది ప్రవేశోత్సవం జరిపారు. ఈ సంద ర్భంలో జరిగినసభకు మునిసిపాలిటీల మంత్రి శ్రీ అలపాటి వెంకటరామయ్య అధ్యక్షత వహించారు. మునిసిపాలిటీల మంత్రి, ప్రొహిబిషన్ మంత్రి శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు, శాసనమండలి అధ్య క్షుడు శ్రీ మాడపాటి హనుమంతరావు గారలకు మునిసిపాలిటీ పౌరసన్మానం జరిపింది. చేర్మన్ శ్రీ ఎస్. ఎం. ఖుద్దూస్ సన్మానపత్రాలను చదివి సమర్పించారు. కమీషనరు శ్రీ బషీర్‌అహమ్మద్ నూతన భవనాల అవసరాలను నివేదించి, వందన సమర్పణంగావించారు. కృష్ణజిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ మరుపిళ్ళచిట్టి నూతనభవ నాలపై జాతీయ పతాకాన్నెగురవేశారు.

ఈ ప్రారంభోత్సవానికి పదిమంది మంత్రులు ఆహ్వానింపబడి వుండినారు. వీరందరికి పౌరసన్మానం జరుపుటకు మునిసిపాలిటీ కార్యక్రమం నిర్ణయించుకొని వుండినది. పౌరసన్మానం కోరకుగా అంత మందిమంత్రులు రావడం వుచితంగాదని, వారు వేరే కార్యక్రమంలో యిచ్చటకు వచ్చినపుడు సన్మానించడం బాగుంటుం దని, "మీ రైనా పొండి; తేక నేనైనా పోతాను" అను తన వైఖరివల్ల తక్కిన మంత్రులందరూ రాకుండా నిల్చిపోయారని ముఖ్యమంత్రి వెల్లడించారు.

మంత్రుల ఇలాంటి ప్రదర్శనాన్ని అరి కట్టడం నిజంగా అభినందనీయమే!

ఈ సందర్భంలోనే రూ 29,200 ల ఖర్చుతో విజయవాడ మునిసిపల్ బ్రావె లర్సు బంగళాలో నిర్మింపబడిన నాలుగు అదనపు గదులకు శ్రీ మాడపాటి హను మంతరావుగారు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు.

మద్రాసులో నాటక పోటీలు

మద్రాసు సోషల్, కల్చరల్ క్లబ్, (6 విజయరామవారాదారి రోడ్డు, మద్రాసు-17) ఆధ్వర్యాన అక్టోబరు 22 మొదలు 27 తేదివరకు దసరా నాటక, నాటిక, సంగీతపోటీ ప్రదర్శనలు నిర్వ హించబడుననీ; ఇందులో పాల్గొనదలచిన వారు నాటకానికి రూ 5 లు, నాటికకు రూ 3 లు ప్రాత లేక అచ్చుప్రతి కాపీతో సెప్టెంబరు 10 తేది లోగా దరఖాస్తులను పంపాలనీ; ఉత్తమనాటక ప్రదర్శనానికి ప్రథమ, ద్వితీయ బహుమతులుగా రూ 250, 116 లు; ఉత్తమనాటిక, నాటికా రచయితకు రూ 116 లు యివ్వబడుననీ; ఇవిభంగనే ఉత్తమనటి, నటుడు, హాస్య నటుడు ఇతర ప్రత్యేకబహుమతులుగూడా వున్నాయనీ; ఇవిగాక శాస్త్రీయ, లలిత గాత్ర సంగీతపోటీలుగూడా నిర్వహింప బడుననీ; రూ 2 లతో దరఖాస్తులు పంపా లని కార్యదర్శిగారి ప్రకటన. ఇతర వివ రాలు వారికి వ్రాసి తెలిసికోవచ్చును.

గుంటూరు బాపూజీ సేవాసంఘం

గుంటూరు పట్టణ కాంగ్రెస్‌సంఘము, బాపూజీ సేవాసంఘం అధ్యక్షుడు శ్రీ కొత్త వెంకటేశ్వర్లు ఈ విధంగా ప్రకటిస్తు న్నారు–

"అక్టోబరు 18 నుండి 28 తేది వరకు గుంటూరు బాపూజీ కమిటీ హైస్కూలు ఆవరణంలో జిల్లా సంఘసేవాసంస్థల వ్యవ స్థాపకుల, సంఘ కార్యకర్తల మహాసభలు జరుగనున్నవి. జిల్లాలోని సాంఘికోద్య మము, వివిధ సంఘసేవా సంస్థలకు సంబంధించిన వివరాలు, విశేషాలతో ఒక సావనీర్‌గూడా ప్రచురిత మవుతుంది. కావున ఆయాసంస్థలు, ఆయా వ్యక్తులు పూర్తి వివరాలను తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను".

తెనాలిలో ఆయుర్వేద మహాసభలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద కాంగ్రెస్ మహాసభలు డిసెంబరు రెండవవారంలో తెనాలిలో జరుగుననీ; పండిత శివశర్మ (ఢిల్లీ) అధ్యక్షత వహిస్తారనీ, కేంద్ర ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిణి డాక్టరు సుశీలా నయ్యర్ మహాసభను ప్రారంభిస్తారనీ; అఖిలభారత ఆయుర్వేద కాంగ్రెస్ అధ్య క్షులు శ్రీ అనంత త్రిపాఠీ పతాకావిష్క రణం జరుపుతారనీ, ఆహ్వానసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి డాక్టరు పసుపులేటి కృష్ణమూర్తి గారు తెలియజేస్తున్నారు.

సూరంపల్లి కాల్పులకేసు త్రోసివేత

కృష్ణజిల్లా సూరంపల్లిలో ఒక చెరువు హక్కు సందర్భంలో రైతులు, కమ్యూ నిస్టుఅధ్వర్యానవున్న కూలీలమధ్య ఘర్షణ జరిగి, అందులో ఒకరైతు తుపాకికాల్పుల వల్ల ముగ్గురుమరణించినకేసును, దానికి సంబంధించిన కౌంటరు కేసులను కృష్ణజిల్లా అడిషనల్ సెషన్సుజడ్జి శ్రీ వి. కామేశ్వర రావుగారు విచారించి, రెండుకేసులను త్రోసివేస్తూ; హత్యకేసులో 10 మంది ముద్దాయిలను, కౌంటరుకేసులోని 35 మంది ముద్దాయిలను విడుదలజేస్తూ తీర్పుచెప్పారు.

ఇది కృష్ణజిల్లాలో సంచలనం కల్గిం చిన రాజకీయసంబంధంగల కేసు.

మునిసిపాలిటీలు

శ్రీకాకుళం మునిసిపల్ చేర్మన్ శ్రీ మాటూరి రామారావుపై తేబడిన అవిశ్వాస తీర్మానం 22 తేది ఆమోదింప బడింది. మొత్తం కౌన్సిలర్లు 20 మంది అయితే అందులో 15 మంది తీర్మానంపై సంతకం చేసారు. వారిలో 12 మంది మాత్రం సమావేశానికి హాజరైనారట.

• • •

క్రొత్తగా మునిసిపాలిటీ గావించబడిన తునిలో 20 స్థానాలకు 18 కాంగ్రెస్ గెల్చుకున్నది.

చిత్రజగత్

(9 వ పేజీ తరువాయి)

తర్వాత ఆ క్రొత్తదంపతులు యిల్లుచూసు కొనివెళ్ళగానే రాజులోపల తనయింటికి వచ్చేసింది.

సి. ఎస్. రావు క్రొత్తగా యిల్లుకట్టిస్తు న్నాడు. అయిల్లు పూర్తికాగానే యిద్దరూ అయింటికివెళ్తారు. అప్పుడు రాజులోపల యిల్లు ఖాళీఅవుతుంది.

నాగేశ్వరరావు-జమునల జంట

జమునకు నాగేశ్వరరావు, రామా రావులకు మనస్పర్థలు వచ్చినతర్వాత జమున కాంబినేషన్ తక్కువైంది. 'గుం డమ్మకథ'లో మళ్ళీకలిశారు. కాని మళ్ళీ యింతవరకు జమునతో వారిచిత్రాలు రాలేదు. ఇప్పుడు మళ్ళీ గాలి వాటంగా పీస్తోంది. నాగేశ్వరరావు, జమున కలిసి నటిస్తున్నచిత్రం 'పూజాఫలం' తయారులో వుంది. వి. పుల్లయ్యగారు హైదరాబాదులో నిర్మిస్తున్న చిత్రంలో ఈ నాగేశ్వరరావు, జమున నటిస్తున్నారు. అన్నపూర్ణావారి 'డాక్టరు చక్రవర్తి'లోకూడా జమున నటించే అవకాశాలున్నట్లు వినవస్తున్నవి.

చిత్రసమీక్ష

(9 పేజీ తరువాయి)

గోపీకి అసలు విషయాన్ని చెబుతుంది. రాధకోసం గోపి ఆమెయింటికి వెళ్తాడు. క్లయిమాక్స్‌సీనులో ఆమెను పొందుతాడు.

స్థూలంగా పరికిస్తే కథ యిది. ఈ కథను దర్శకుడు ప్రత్యగాత్మ అత్యంత సమర్థతతో తెరపైకి ఎక్కించారు. సాధా రణ ప్రేక్షకుని మనస్సులో పెట్టుకున్న ట్టుగా చిత్రంలో అక్కడక్కడ కనిపిం చినా, ప్రత్యగాత్మ ఈ చిత్రాన్ని క్లాస్ పిక్చర్‌గా తీయాలని అనుకున్నారా అని పిస్తుంది.

గోపిపాత్రను నాగేశ్వరరావు ధరిం చారు. ఆ పాత్రను నాగేశ్వరరావు ఎంతో ప్రతిభావంతంగాపోషించారు.పిచ్చివాడుగా ఆయన నటన మహోన్నతంగా ఉంది. రాధ పాత్రలో కృష్ణకుమారి తన ప్రతిభ నంతనూ ప్రదర్శించింది. ఈ యిద్దరు నటీనటులు ఈ చిత్రానికి శివాక్షరలు.

సంగీత దర్శకుడు చలపతిరావు చక్కని సంగీతాన్ని అందించారు. ముఖ్యంగా రీరికార్డింగ్ చాలా బాగుంది. దర్శకుని టేస్టుకు తగినట్లుగానే పాటల బాణీలుకూడా పాప్యులారిటీకోసం చీప్‌గా లేకుండా, క్లాసికల్‌గావున్నవి. ప్రసాద్ ఆర్ట్ పిక్చర్స్ ప్రస్తుత చిత్రం 'పునర్జన్మ'.

ఎరువులకరవులేదు

(5 వ పేజీతరువాయి)

లను తొలగించుటకు కార్తు పద్ధతిని రద్దు చేస్తామనీ; రసాయనిక ఎరువులకు కరవు లేదనీ, ఈ సంవత్సరానికి (1963-64) కావలసినంత ఎరువులస్టాకు ప్రభుత్వం వద్ద వున్నదనీ, అందువల్ల దొరకవని ఎవ్వరూ ముందు నిల్వజేసుకోవలసిన అవ సరం లేదని మంత్రి శ్రీ బలరామిరెడ్డిగారు చెప్పారు.

వాతావరణ ప్రతికూలతవల్ల మంత్రి తన శ్రీహరికోట పర్యటనను రద్దుజేసు కున్నారు. —మా గూడూరు విలేకరి

పంచాంగం

మహాలయపక్షములు

సెప్టెంబరు 4 తేది భాద్రపద బహుళ పాడ్యమి బుధవారముమొదలు 17 తేది అమావాశ్య మంగళవారం వరకు పితృ పక్షములు.

పుబ్బకార్తె

ఆగస్టు 31 తేది శనివారం పగలు 11-08 గం.కు పుబ్బకార్తె.

వృష్టి

ఆగస్టు 31 తేది శనివారం మొదలు సెప్టెంబరు 6 తేది శుక్రవారములోగా గాలితోకూడిన సామాన్యవర్షం.

ఆగస్టు తిథి

31 శని ద్వాదశి రా. 2-30 గం.వ

సెప్టెంబరు తిథులు

1 ఆది త్రయోదశి రా. 2-32 గం.వ
2 సోమ చతుర్దశి రా. 2-06 గం.వ
అనంతపద్మనాభవ్రతం
3 మంగళ పూర్ణిమ రా. 1-10 గం.వ
4 బుధ బహుళ పాడ్యమి రా. 11-45 గం.వ
5 గురు విదియ రా. 9-56 గం.వ
6 శుక్ర తదియ రా. 7-46 గం.వ

—పిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

జనవాణి

సెల్సుటాక్సు సవరణ బిల్లు

1963 సం॥ 15వ నెం. సవరణచట్టము ఆంధ్రఅసెంబ్లీలోకొన్ని సవరణలతో జూలై 31న ఆమోదించబడి ఆగష్టు1నుండిఅమలు జరపబడింది. ఈ విషయం గజిట్‌లో ప్రకటించక గవర్నరుఆమోదంపొందకముందే అమలులోనికివచ్చినది. ఈ సవరణ చట్టం యొక్క సాధకబాధకాలు వాణిజ్య వర్గం వారుఅవగాహన చేసికొనుటకుకూడావ్యవధి లేదు. పత్రికలవారి దృష్టికికూడా రాలేదు.

అమ్మకపుపన్ను కమీషనర్ శ్రీ ఎం.టి. రాజుగారు క్రొత్త నిబంధనలను సరిగాఅవగాహన చేసుకొనుటకు ప్రభుత్వం వ్యాపారులకుగాని అధికారులకుగాని తగినవ్యవధి యివ్వలేదని విజయవాడలో జరిగిన ఒక సమావేశంలో అన్నారు. వ్యాపారుల శ్రేయస్సుదృష్ట్యా ఈచట్టం అమలును కనీసం 3నెలలైనా వాయిదా వేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

ఉలిచేడు — ఆర్.వి.ఎస్.సుబ్రహ్మణ్యంగుప్త
మెంబరు, రీజనల్ ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సు.

రోడ్డుప్రక్క చెట్లు

రోడ్డుకు ఇరువైపుల కరుతుమ్మచెట్లు, తుమ్మచెట్లు విచ్చలవిడిగా ఎదిగివున్నవి. కరుతుమ్మచెట్లుకొమ్మలు చాలపొడవై, రోడ్డు మధ్యవరకు ఆక్రమించుకొని వుంటవి. బస్సులలో అటు ఇటు చివర కూర్చున్న ప్రయాణీకులకు వీటివలన ఎంత ప్రమాదమో ఆలోచిస్తే చాల విపరీతంగా వుంటుంది. బస్సు వేగానికి కొమ్మలుతగిలి ముఖం ఎగిరిపోయే పరిస్థితి గూడా వుంటుంది. కావున సంవత్సరానికి రెండు సార్లయినా వీటి కొమ్మలు కొట్టివేసి, ఈ ప్రమాదాన్ని నివారించడంఅవసరం. హైవేస్ శాఖ, జిల్లాపరిషత్తు ఈ అవసరాన్ని గమనించగలవని ఆశిస్తాము.

రేబాల —కె. ఎల్. కె. శర్మ.

గూడూరు బస్‌స్టాండు

గూడూరు బస్‌స్టాండు వంచలాది బస్సు లకుకూడలి. అంతటిముఖ్యమైన ఈస్టాండు వుండవలసినంత సౌకర్యంగా, పరిశుభ్రంగా లేదు. పాకీవాండ్లు దొంగలీలుగావున్నవి. వాటిచుట్టూమూత్రవిసర్జన, మురుగుకాలువ, పందులుపొర్లాడడం, ఇంకా ఎన్నోవిధముల అపరిశుభ్రంగావుంటూ, బస్‌స్టాండులోనిలబడియుండుటకుగూడా వీలులేకున్నది. అద్దె యున్నంతసేపు నాఫీసరు/ఉద్యోగులకు వీలు వేసుకొనవలసివస్తున్నది. మునిసిపల్ ఆరోగ్యశాఖ ఈ బస్‌స్టాండు ముఖం చూస్తున్నదా అనిపిస్తుంది. ఛైర్మను, కమీషనరు గారలు బస్‌స్టాండు పారిశుద్ధ్యం విషయంలో శ్రద్ధవహించడం అవసరం.

—ఒక ప్రయాణీకుడు

** పల్లెలు **

(5 వ పేజీ తరువాయి)

చారు. న్యాయమూర్తి తనతీర్పులో వారి సాక్ష్యాలు నిరాధారమని నమ్ముటకు వీలు లేదని వెలిబుచ్చుతూ, రమణమ్మను శాశ్వతంగా కురూపిని చేసినందుకు ఇం.పి.కో. 326 సెక్షను క్రింద 18 నెలల కఠినశిక్ష విధించారు.

అసిస్టెంటు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు శ్రీ వి. ఎల్. నరసింహారావు ప్రాసిక్యూషన్ కేసు నడుపగా; న్యాయవాది శ్రీ ఎస్. వి. రమణారెడ్డి ముద్దాయిపక్షంగా వాదించారు.

' ' '

కావలి సమితి నిర్వహింపబడిన పెంచలకొండ శిక్షణ కేంద్రంలో 12 నెలలపాటు శిక్షణపొందిన 20 మంది శిక్షకులకు శ్రీ రాజగోపాల్ 24 తేదీ యోగ్యతాపత్రాలు, యోగ్యతాపత్రాలు యిచ్చారు. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వేమిరెడ్డి అయ్యపరెడ్డి ఈ సందర్భంలో జరిగినసభకు అధ్యక్షతవహిస్తూ, ఇప్పటికి ఈ కేంద్రం మూడు బ్యాచీలను తయారుచేసిపంపించిన్నారు. —మా. వి.

పొట్టెంపాడు ఎండ్రిన్‌చావు

గత సంవత్సరమే మనుబోలునుండి ఇక్కడకువచ్చి స్థిరపడిన ఏలూరు శంకరరెడ్డి 22 తేది ఎండ్రిన్‌త్రాగి ఆత్మహత్య చేసుకున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

చీట్లాటవంటి కొన్ని దురలవాట్లుగల శంకరరెడ్డి తండ్రితో కలహించి గతసంవత్సరమే యిక్కడకువచ్చి భూమివుంచి కొనుక్కున్నాడని, 22 తేది పొట్టెంపాడులో భార్యతో మామతో కలహించి, ఆత్మహత్యకు పూనుకున్నాడని ఆ గ్రామంలో చెప్తున్నారు.

శంకరరెడ్డి తండ్రిమాత్రం తన కొడుకును ఎండ్రిన్ యిచ్చి హత్యచేసి వుంటారని అనుమానం వ్యక్తంచేసాడట. శంకరరెడ్డి చావుకు సంబంధించి పోలీస్‌రిపోర్టు జరిగినట్లుగూడా చెప్తున్నారు.

ఎండ్రిన్ ఎన్ని ప్రాణాలను బలిగొంటున్నదో చూడండి. ఎండ్రిన్ చావులలో నూటికి పై ఒకటి రెండుతప్ప పోలీస్ రిపోర్టులావు; బయటకురావు. గ్రామాధికారులద్వారా రహస్యంగా ఈ వివరాలను కలెక్టరుగాని, జిల్లా పోలీస్ సూపరింటెండెంటుగాని సేకరిస్తే, ఈ ఎండ్రిన్‌చావులు యెంతయెక్కువగావుండేది తెలుస్తుంది. ఇది ఉపేక్షించదగిన విషయంకాదు. ప్రభుత్వం ఎండ్రిన్ అమ్మకాన్ని, వాడకాన్ని క్రమబద్ధంచేయడం అవసరం.

పాలేరు—బిట్రగుంట సప్లయిఛానల్

నాల్గేండ్లక్రితం ప్రారంభమయిన ఈ కాల్వపని ఈ సంవత్సరారంభంలో పూర్తి అయి, ఇటీవలి తొలకరి వర్షాలకు వచ్చిన నీటిని ఈనెలలోనే చెరువులకు వదిలారు. కాని అవి పాతికభాగంగూడా నిండలేదు. రైతులు నార్లు వేయలేదు.

కాని 21 తేది రాత్రి జువ్వలగుంట ఆయకట్టు రైతులు ఈ సప్లయిఛానల్‌ను రైల్వేలైనుకు పడమటవైపు తెగగొట్టి, ఆ నీటిని తమ చెరువుకు మరలించుకున్నారు. వారి చెరువు సగంనిండినది. ఈ కాల్వ ఆయకట్టులోని ఈ గ్రామస్థులు చేసిన ఈ అక్రమాన్నిగూర్చి పాతలరైతులు వెంటనే కందుకూరు అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగారికి తెల్పడం, వారు 23 తేదివచ్చి పరిశీలించి, ఇది ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా తెగగొట్టబడిందే నని అభిప్రాయం వెలిబుచ్చడం జరిగింది. ప్రాజెక్టు ఆయకట్టులో లేనివారు ఇలాంటి అక్రమాలకు పూనుకున్నందువల్ల, గ్రామాలమధ్య వైషమ్యాలు పెరిగి, శాంతిభంగం ఏర్పడుతుంది. కలెక్టరుగారు జువ్వలగుంట చెరువును, సప్లయిఛానలును స్వయంగా పరిశీలించి, ఈ అక్రమచర్యకు బాధ్యులైన వారిపై అధిక పెనాల్టీలు విధించి, ఇకమీదనైనా ఇలాంటివి జరగకుండా చూడడం అవసరం.

—వి. వి. నరసింహాచార్యులు.

ఈపూరు సన్మానం

గత 20 రోజులుగా ఈపూరులో నాటకాలను ప్రదర్శిస్తున్న సురభి కంపెనీ నటీనటులు, నిర్వాహకుడు శ్రీ నాగేశ్వరరావు, 24 తేది రాత్రి 'సావిత్రి' ప్రదర్శనం మధ్యలో ఘనంగా సన్మానింపబడినారు. సురభి కంపెనీ నటనావిశిష్టతకు ప్రశంసాదివ్యాంగా శ్రీ ఈపూరు రంగనాథరెడ్డి ఒక రజితపాత్రను బహూకరించారు. ఉపాధ్యాయుడు శ్రీ ఎస్. చెన్నకేశవయ్య ప్రసంగించారు. శ్రీ నాగేశ్వరరావు కృతజ్ఞత వెల్లడించారు. —ఊ. వి.

కనిగిరి వార్తలు

శ్రీ వై. వెంకటేశ్వర్లుగారు తాసిల్దారుగా వచ్చి నాలుగుమాసాలే అయినా, వారు అత్యంతంగాదూరగొన్న ప్రజాభిమానాన్ని చూస్తే ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. వీరి నిజాయితీ, నిరాడంబరత, నిస్వార్థత, చిన్న పెద్దలయెడ సమానదృష్టి, నిజమైన ప్రజాపాలన చూచినవారికి, ఇలాంటివారు ఈరోజులలో గూడా వున్నారా అనిపిస్తుంది. గతమాసంలో కనిగిరికి బదారు మైళ్లదూరంలో ఒక గ్రామం అగ్నిప్రమాదానికిగురియై, ఆ మంటలు కనిగిరికి కనుపించగా, ఆ 10 గంటలరాత్రి సమయంలో భోజనంగూడ చేయకుండా, అగ్నిప్రమాదం ఏ గ్రామంలో అయినది తెలియకుండా, మంటలవైపు తీపునుపోనిచ్చి ఆ గ్రామం చేరి, మంటలనార్పుటలో అందరినీ ప్రోత్సహించి, వారిలో తానూ ఒకరై, వేకువ 4 గంటలకు కనిగిరి చేరారు శ్రీ వెంకటేశ్వర్లు. వీరి ప్రజాసేవానురక్తికి ఈ చిన్న సాదృశ్యంచాలు. ఇక చక్కెర పంపకంలో వీరు చూపిన న్యాయదృష్టి, నిజాయితీలు ప్రశంసనీయాలు. శిస్తు వసూలులోగూడా కందుకూరు డివిజన్‌లో మొదటివారుగా రావడం గమనార్హం. కనిగిరి ప్రజలకు మరపురానివారుగా శ్రీ వెంకటేశ్వర్లు పని చేస్తున్నారు. వీరు అనతికాలంలో ఉన్నతోద్యోగానికి పోవాలని మా అందరిఆకాంక్ష.

శ్రీ వెంకటేశ్వర్లుగారి మంచిపేరును, ప్రజానురంజకతను తాలూకాఫీసు ఉద్యోగులు ఇనుమడింపచేయ లేకపోయినా, కనీసం వారికి మచ్చరేకుండా వుండగలిగితే సంతోషిస్తాము.

' ' '

గత 20 సంవత్సరాలుగా కనిగిరిలో ప్రాథమిక పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయుడుగా అందరి ప్రేమ గౌరవాలకు పాత్రుడైన శ్రీ చెరుకూరి వెంకటనారాయణ, 21 తేది వైద్యానికై నెల్లూరుకు పోయివుండి, అచ్చట జబ్బుచేసి, 23 తేది అచ్చటనే హఠాత్తుగా మరణించారు. వారి భౌతికకాయం కనిగిరికి తీసుకరాబడి అంత్యక్రియలు జరిగినవి.

వీరి మరణానికి సానుభూతి సూచకంగా సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ గోళ్ల తిరుపతినాయుడుగారి అధ్యక్షతన 25 తేది సభ జరిగింది. 26 తేది వీరిమృతికి సంతాపచిహ్నంగా టవునులోని పది ప్రాథమిక పాఠశాలలు మూయబడినవి. శ్రీ వెంకటనారాయణ కుటుంబ సహాయార్థనిధి సేకరణకు శ్రీ తిరుపతినాయుడు అధ్యక్షుడుగా, శ్రీ వి. బాలయ్య కార్యదర్శి—కోశాధికారిగా ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేయబడింది.

' ' '

కనిగిరి సమితి ఆధ్వర్యాన పామూరులో ఏర్పాటు చేయబడిన మహిళా కుట్టుపని శిక్షణ కేంద్రానికి, గ్రామసహాయకుల శిక్షణకేంద్రానికి 24 తేది శ్రీమతి పి. సువర్చలాదేవి ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. శ్రీ గోళ్ల తిరుపతినాయుడు అధ్యక్షత వహించారు. బి. డి. ఓ. శ్రీ జి. రఘురాం, ఎస్. ఇ. ఓ. శ్రీ సి. కోటిలింగం ఉపన్యసించారు. 30 మంది స్త్రీలు శిక్షణపొందిన ఈ శిబిర నిర్వహణలో పామూరు పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ గర్జం వెంకటస్వామి అత్యంతంగా సహకరించారు.

—మా క. వి.

సింగరాయకొండ సన్మానం

యంగ్‌మెన్స్ అసోసియేషన్‌వారు తమ కార్యాలయంలో దేవాలయాల మంత్రిణి శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మిగారిని, 10 తేది సన్మానించారు. ఈ సభకు శ్రీ గోళ్ల మూడి రమణారెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. సంఘ మరాదార నిర్మాణంలో సంఘ సభ్యులు కృషిచేయవలసని శ్రీమతి సదాలక్ష్మి ఉద్బోధించారు. కార్యదర్శి శ్రీ ఎం. వెంకటసుబ్బయ్యగారి వందన సమర్పణానంతరం, అల్పాహార విందు జరిగింది.

—ఊ. వి.

విరువూరు సారస్వత సంఘం

మిడిల్‌స్కూల్ సారస్వత సంఘానికి జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ బి. స్వామిదాస్ 17 తేది ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. ఈ సందర్భంలో జరిగిన సభకు తెలుగు పండితుడు శ్రీ పి. వి. రత్నాచారి అధ్యక్షత వహించారు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ బి. వెంకటరెడ్డిగారు వందన సమర్పణం గావించారు.

—ఊ. వి.

రేపూరుస్కూలు ఎన్నికలు

హైస్కూలు పార్లమెంటరీ ఎన్నికలు రహస్య ఓటింగుపద్ధతిన జరిగి; బి. విమరత్నం విద్యార్థి నాయకుడుగా, ఎం. రమణయ్య సహాయనాయకుడుగా, వై. యానాదయ్య విద్యార్థి సంఘాధ్యక్షుడుగా, ఎస్. ఖాజామియా విద్యార్థి సంఘ కార్యదర్శిగా, జె. పెంచలయ్య సారస్వత సంఘ కార్యదర్శిగా, పి. వెంకటయ్య సహాయ కార్యదర్శిగా ఎన్నుకోబడినారు.

—హెడ్మాస్టరు.

రాపూరు సమితిలో కలెక్టరు

తుమ్మలతలుపూరు ఆదిఆంధ్రపాలెంలో శ్రమదానంతో 30 అడుగుల లోతున త్రవ్వబడిన మంచినీటి బావిని కలెక్టరు శ్రీ రాజగోపాల్, నెల్లూరు ఆర్. డి. ఓ. శ్రీ డి. జగదీశ్ వెంటరాగా 13 తేది తనిఖీచేసారు. వారికి సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ ఆదినారాయణరెడ్డి, పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎస్. పెంచలునాయుడు స్వాగతమిచ్చారు. ఈ సందర్భంలో సభ, తేనీటి విందుగూడా జరిగాయి.

ఆరోజు సాయంకాలం సైదాపురంలోని సోషల్ వెల్ఫేర్‌హాస్టలును సందర్శించారు. హాస్టలులోని బాలురసంఖ్యను 13 నుండి 50 కి పెంచుకొనుటకు అనుమతిన్నూ, గ్రాంటు యిప్పించవలసిందిగా హాస్టలు నిర్వాహకుడు శ్రీ కందాటి చెంచయ్య కోరారు. కలెక్టరుగారు సహాయపడగలనని వాగ్దానం చేసారు. ఈ సందర్భంలో శ్రీ శ్రీనివాస అయ్యంగార్ అల్పాహార విందు గావించారు.

' ' '

15 తేది రాపూరులో సమితి రిక్రియేషన్ క్లబ్బుకు శ్రీ ఎం. ఆదినారాయణరెడ్డి ప్రారంభోత్సవం చేసారు. బి. డి. ఓ. శ్రీ డి. సత్యనారాయణమూర్తి ఉపన్యసించారు. — —ఊ. వి.

పరిణీత

(8 వ పేజీ తరువాయి)

విచారించ చేస్తుంటాడు. పైకి ఒక్కమాట కూడా మాట్లాడడుకాని మనస్సులో కోపం, ద్వేషం, అసూయలతో ఉడికిపోతుంటాడు. అతని స్వార్థపురుషహృదయాన్ని చూపెడుతాడు మనకు రచయిత.

అందరిలోకి గిరీన్‌పాత్ర చాలా ఉదాత్తమైనది. స్వార్థంతోగాక త్యాగంతో ప్రేమించమంటుంది. నిజమైన ప్రేమ స్వార్థాన్ని జయిస్తుంది అనినిరూపిస్తుంది ఈ గిరీన్‌పాత్ర. శేఖర్, లలిత గిరీన్‌ల పెండ్లి కాలేదని తెలిసికూడా "మీరు లలితను ప్రేమించలేదా" అని అడుగుతాడు. గిరీన్ బాధలోనే చిరునవ్వుతో "ప్రేమ యెంత వున్నా తెలిసివుండి ఇతరుల భార్యను ఎవ్వరూ వివాహం చేసుకోరు. పోనిండి (లలిత వివాహం చేసుకున్నాననేఅతను శేఖర్ అని గ్రహించి) పూర్వాలను విమర్శించను" అని నవ్వుతూ వెళ్లిపోతాడు.

ఇక లలితపాత్ర ఎంత ఉదాత్తమైనదో చదివితేకాని తెలియదు. నిందు కుంకు అంటారే అలాంటిది ఆమె. ఏదైతే భగవంతుడు నాకు అనుగ్రహించినాడో దానినే స్వీకరిస్తాననే సహనశౌదార్యశాంతమూర్తి, దృఢహృదయ. తన బాధ తనే అనుభవిస్తూంటుందికాని ఎవ్వరినీ దోషిగా తలంచదు. అందరినీ ప్రేమిస్తుంది. క్షమ, త్యాగం మూర్తీభవించిన స్త్రీ లలిత. అందరూ చాలామటుకు శరత్ పరిణీత చదివేవుంటారు. సినిమాకూడా చూచేవుంటారు. ఈ నా పరిణీత పుస్తకపరిచయం చాలా అల్పము.

బోడవరం డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. 519 of 62. E. P. 229 of 63.

నక్కెళ్ళ అప్పలనాయుడు —వాది.

పెంకెల్లి వెంకటస్వామి —ప్రతివాది.

వాది డిక్రీబాకీ రాబట్టేనిమిత్తం ప్రతివాది కా॥ శృంగవరపుకోట తా॥ వెంకేరుగ్రామములో యున్న ప్రతివాదికి పూర్తి హక్కు అనుభవములు గల నెం 304 రు ఊ॥ పట్టా సర్వే నెం 67/1 రు ఊ॥ వల్లంకు హద్దులు:- [తూ] దింతల అప్పలనర్సమ్మవల్లం [ద] పోరంబోకు - గెడ్డ [ప] వారవు సోములు వగైరాలవల్లం [ఉ] నాగిరెడ్డి అప్పన్న ఊ॥ పై హద్దులమధ్యస్థమైన షుమారు యె 0-80 సెంట్లు వర్షాతిగల వల్లంభూమి రు. 400/- కోర్టువారిమదింపుతో పై కోర్టువారియెదుట 30-9-63 తేదీన పగలు 11 to 5 గం॥ మధ్య యాలము కాబడును.

-K. R. S. సత్యాసిరావు-అడ్వకేటు

నంద్యాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. 347 of 62. E. P. 110 of 63.

దొంతు యల్లయ్య, సాః నంద్యాల—వాది.

పోలుకం బలరామిరెడ్డి, సాకిన్, కానాల - నంద్యాల తాలూకా —ప్రతివాది.

ప్రతివాది కా॥ షెడ్యూలు ఆస్తి పై కోర్టువారి యెదుట 9-10-1963 తేదీన యాలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:- నంద్యాల సబ్ డిస్ట్రిక్టు కానాల గ్రామము ఆస్తి:-

(1) స. నెంబరు 319 పైకి యె 1-58 ట్లు శిస్తు రూ. 2- 6-0.

(2) „ 316/A2 పైకి యె 0-40 ట్లు శిస్తు రూ. 0-10-0

రెండున్ను బ్రాహ్మణపల్లె దోవ చేను- [తూ] కాల్వ [ప] గుద్దేటి వెంకటయ్యచేను [ద] పోలుకం బాలిరెడ్డి చేను [ఉ] పోలుకం సుబ్బమ్మ చేను.

షరా:- యీ రెండు ఐటములు పల్లగట్ల పుల్లయ్యపేర ప్రతివాది 22-7-61 తేదీన రూ. 1500/- లకు నెల 1 - 100-కి 0-50 న.పై. ప్రకారం వడ్డీతో వ్రాయించిన ఆయకం అసలు వడ్డీకి లోబడి 1-వ లాటుగా యాలము. ఖర్చుం రూ. 50/- లు.

—యిమిడపల్లి గురుమూర్తయ్య, వాది అడ్వొకేటు.

నెల్లూరు జిల్లా అఫిషియల్ రిసీవరు కోర్టులో

కావలి డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టు

I. P. No. 7 of 1958.

కాకాణి వెంకటసుబ్బయ్య - తండ్రి అంకయ్య కాశ్యపాలెం - కావలి తాలూకా —యిన్‌సాల్వెంటు.

పై నెంబరులోని క్రెడిటర్లు యీ ఆఫీసులో దాఖలు చేసియుండు తమ బాకీ రుజావు పత్రములను గురించి ఏ క్రెడిటరు అయినా అక్షేపణ చేయదలచిన 5-9-63 తేది మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు యీ ఆఫీసులో హాజరై తెలుపుకోవలెను.

—బి. విశ్వనాథం, అఫిషియల్ రిసీవరు.

నెల్లూరు జిల్లా అఫిషియల్ రిసీవరు కోర్టులో

కావలి డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టు

I. P. No. 1 of 1958.

పములాల రామస్వామి - తండ్రి వెంకటపతి - వేగూరు - కోవూరుతాలూకా —యిన్‌సాల్వెంటు.

పై నెంబరులోని క్రెడిటర్లు యీ ఆఫీసులో దాఖలు చేసియుండు తమ బాకీ రుజావు పత్రములను గురించి ఏ క్రెడిటరు అయినా అక్షేపణ చేయదలచిన 5-9-63 తేది మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు యీ ఆఫీసులో హాజరై తెలుపుకోవలెను.

—బి. విశ్వనాథం, అఫిషియల్ రిసీవరు.

స్వాతంత్ర దినోత్సవం

(5వ పేజీ తరువాయి)

నము, వాతావరణము, విద్యార్థుల క్రమ శిక్షణ తనను ముగ్ధుణ్ణి చేసినవని, విద్యార్థులు ఈ పాఠశాల పేరును ఇనుమడింప చేయాలని కోరారు. శ్రీ బత్తెన వెంకురెడ్డి బహూకరించిన నూత్నవస్త్రములను శ్రీ స్వామిదాస్ 200 మంది పేద విద్యార్థులకు పంపకం చేశారు. సాయంకాలం విద్యార్థుల సాంస్కృతిక వినోద కార్యక్రమాలనేకం ఆకర్షణీయంగా జరిగాయి. హెడ్మాస్టరు శ్రీ హనుమంతరావు వందన సమర్పణం గావించారు.

సౌత్ ఆములూరు: పాఠశాలలో శ్రీ ఆర్. రామాచార్యులు పతాకావిష్కరణంజేసి, సభకు అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ మద్దిన రామయ్యచౌదరి, బి. నరసయ్య ప్రసంగించారు. శ్రీ ఎం. రామయ్యచౌదరి పిల్లలకు మిఠాయిపంచారు.

—బి. రాజయ్య

చెన్నూగారిపాళెం: పంచాయతీ కార్యాలయంవద్ద పోస్టుమాస్టరు శ్రీ అరిగల చెంచురామయ్య పతాక ప్రతిష్ఠాపన గావించారు. తర్వాత ఉత్సవం జరిగింది. ఎనభైయేండ్ల ముదుసలి మ్యారెడ్డి చినతంబిరెడ్డి ఉత్సాహంతో పాల్గొనడం విశేషం. పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎం. రాఘవరెడ్డి, ఉత్సాహవంతులైన క్రొత్తలీడరు శ్రీ సుబ్బయ్యశ్యాం ఈ కార్యక్రమంపట్ల చాల శ్రద్ధ జూపారు. శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వర్లు వందన సమర్పణం గావించారు.

విద్యాయపాళెం: హైస్కూలులో హెడ్మాస్టరు శ్రీ బి. సీతారామరావు జండా ఎగురవేశారు. రమ్యాలంకృతమైన రథంపై దేశనాయకుల పటాలను వుంచి వేడుకగా ఊరేగింపు జరిపారు. తర్వాతజరిగిన సభలో శ్రీ సీతారామరావు, ప్రొగ్రెస్ అసిస్టెంటు పరిగరాజు ప్రసంగించారు.

—పి. సుబ్బయ్య

రాపూరు: సమితి కార్యాలయంలో అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎం. అదినారాయణరెడ్డి పతాకోత్సవం జరిపారు. బి. డి. ఓ. శ్రీ బి. సత్యనారాయణమూర్తి, హైస్కూలుహెడ్మాస్టరుగారలు 'ఒకయమమనిషి' అను విషయంపై ప్రసంగించారు. అనాథ్యశాలాన్ని ఎస్. ఐ. ఓ. శ్రీ బి. ఓ. శేషయ్య నిర్వహించారు.

రేపూరు: ప్రజాభివృద్ధిపంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎ. ఎల్. నారాయణరెడ్డి అధ్యక్షతలో స్వతంత్ర దినోత్సవం ఆయోపంగా జరుపబడింది. హైస్కూలు కమిటీ అధ్యక్షుడు శ్రీ పి. ఎస్. రామిరెడ్డి జండా ఎగురవేశారు. శ్రీ డి. ఎల్. నారాయణరెడ్డి స్వతంత్ర పోరాటాన్ని వివరించారు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ పి. నరసింహం విద్యార్థులకు స్వాతంత్ర్యము, దాని ప్రాముఖ్యము విషయమై బోధించారు. శ్రీయుతులు శ్రీ. రాజు, కె. ఓ. శేషయ్య, కె. రామబ్రహ్మయ్యం, పి. చెంచురామయ్య గారలుకూడా మాట్లాడారు.

తూర్పుగంగవరం: మిడిల్‌స్కూలులో, కమిటీ కార్యదర్శి శ్రీ బయపనేని కోటయ్య పతాకావిష్కరణం గావించారు. కమిటీ అధ్యక్షుడు శ్రీ టిప్పెర్ల కోటయ్య మంద అధ్యక్షత వహించిన సభలో ప్రధానోపాధ్యాయుడు భాలాని శర్మగారలు, ఎం. వెంకటేశ్వర్లు, పి. ఏ. సుబ్బారెడ్డి, డి. ఏ. సుబ్బారెడ్డి, పి. పాపమ్మ, శ్రీమతి పి. అదెమ్మగారలు ప్రసంగించారు.

శ్రీనాచలం: పి. ఆర్. పి. మ కమిటీ ప్రాథమిక పాఠశాలలో శ్రీ పరిపిరెడ్డి పద్మరామిరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన స్వతంత్ర

దినోత్సవ సభలో శ్రీ బద్వేలు సుందర రామిరెడ్డి ప్రసంగించారు. ముదివర్తి పంచాయతీ వారు బహూకరించిన తినుబండారములు పిల్లలకు పంచబడినవి.

పంచేడు: పాఠశాలలో బుద్ధిపంచాయతీ ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ సూరా బాల శంకరరెడ్డి పతాకావిష్కరణం జరిపి, సభకు అధ్యక్షత వహించారు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ చీమలమర్రి రామకృష్ణయ్య, టీచరు శ్రీ వై. రమురామయ్య, కరణం శ్రీ మల్లవరపు వెంకటకృష్ణయ్యగారలు ప్రసంగించారు. ఆటలలో గెలుపొందినవారికి, ప్రతిభావంతులైన విద్యార్థులకు బహుమతులు, పేదపిల్లలకు పలకలు యివ్వబడినవి.

క్రొత్తమినగల్లు: ప్రాథమిక పాఠశాలలో శ్రీ పి. వి. శేషగిరిరావు అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో ఉపాధ్యాయుడు శ్రీ యమ. మోసెస్, పటేలు శ్రీ బి. లక్ష్మీనరసింహం, గ్రామలక్ష్మి శ్రీమతి బి. కామేశ్వరమ్మగారలు ప్రసంగించారు.

—సురేంద్రనాథ్

బొద్దువారిపాళెం: పాఠశాల అధ్వర్యాన, శ్రీ పరవస్తు లక్ష్మయ్య అధ్యక్షతన జరిగినసభలో, హెడ్మాస్టరు శ్రీ అల్లెరెడ్డి శ్రీరాములు ప్రసంగించారు.

దేవరువల్లి: బండగానిపల్లె,గంగులవారి అయ్యవారిపల్లె, దేవరువల్లె, కృష్ణారెడ్డిపల్లె, కొత్తపల్లె, లింగమనేనిపల్లె గ్రామాలలోని ఉపాధ్యాయులు, పిల్లలు పంచాయితీ ఆఫీసు వద్ద ఉపాధ్యాయులు శ్రీ పల్లకొలను మురికయ్య, గంగా సుబ్బానాయుడు అధ్వర్యాన స్వతంత్ర దినోత్సవాన్ని విజయవంతంగాజరిపి, రోడ్డుకు పదిమైళ్లదూరంలోవున్న ఈ కుగ్రామాలలో నవచైతన్యాన్ని కల్గించారు. దేవరువల్లి పాఠశాలలో శ్రీ అంబవరం వెంకటసుబ్బారెడ్డి పతాకాన్ని ఎగురవేశారు. పాఠశాల సుబ్బారెడ్డి రచించిన ప్రత్యేకరచనైన జాతీయ గీతములు శ్రావ్యంగా గానంచేయబడినవి. ఈ సందర్భంలో జరిగినసభలో శ్రీ అంబవరం వెంకటసుబ్బారెడ్డి సుదీర్ఘ ఉపన్యాసాన్ని గావించారు. అనంతరంపిల్లలకు నిర్వహించబడి, శ్రీ మురికయ్య గారిచే బహుమతులు పంచబడినవి.

—పి. సుబ్బయ్య.

ముత్తుకూరు: హరిజన బాలికా వసతిగృహంలో, హైస్కూలుహెడ్మాస్టరు శ్రీ డి. కామయ్య అధ్యక్షతన స్వతంత్ర దినోత్సవం వైభవంగా జరిగింది. గాంధీపటం పూలతోనింపబడింది. హైస్కూలు టీచరు శ్రీ పి. ఆంజనేయులు, వార్డు కౌన్సిలరు శ్రీ బి. పి. నరసింహం ప్రసంగించారు.

నాపూరు: హయ్యర్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలో పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ పొట్లవినంటయ్య పతాకాన్ని ఆవిష్కరించారు. బి. ఎల్. డబ్ల్యు. శ్రీ కె. రమణయ్య మాట్లాడారు. సాయంకాలం సహకార సంఘకార్యదర్శి శ్రీ పి. ఆత్మారాం అధ్యక్షతవహించిన సభలో శ్రీ కె. మస్తాన య్య, శ్రీమతి బి. సుబ్బమ్మ ప్రసంగించారు. చెన్నారెడ్డిపల్లె అధ్యక్షుడు శ్రీ పెళ్ళిరెడ్డి పెంచలరెడ్డి బహుమతులు పంచిపెట్టారు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ బి. సూర్యనారాయణరావు వందన సమర్పణం గావించారు.

అన్నారెడ్డిపాళెం: సోషల్‌వర్కర్ పెంటరులో శ్రీ బండారు రామచంద్రారెడ్డి గారిచే జండావందనం గావింపబడింది. ఈ పాఠశాల యందు ఉపాధ్యాయసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ పెంచలనాయుడు అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎం.వి. గోపాలరెడ్డి పెన్నార్‌మెంబరు పంచారు.

—ఎం. రామాసుబ్బారెడ్డి

మన్నెముత్తూరు: ప్రాథమిక పాఠశాల విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు జండావుత్సవం గావించారు. పిల్లలకు తినుబండారములు పంచబడినవి.

మర్రిపాడు: మాధ్యమిక పాఠశాల సారస్వత సంఘ అధ్వర్యాన, పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ మాదుపూరి వెంకమనాయుడు పతాకావిష్కరణతో, హెడ్మాస్టరు శ్రీ కె. కోటీశ్వరరావు అధ్యక్షతన సభలో స్వతంత్ర దినోత్సవం వేడుకగా జరిగింది. —పి. వి. సుబ్బయ్య.

కోటంబేడు: పాఠశాల ఆవరణంలో పోస్టుమాస్టరు శ్రీ వేమూరు రమణారెడ్డి పతాకావిష్కరణం గావించారు. శ్రీ వేమూరు రామరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో శ్రీ ఓ. వెంకటరమణారెడ్డి శ్రీ వేమూరు సుబ్బారెడ్డి శ్రీ బాపూజీ గారలు ప్రసంగించారు. పటేలు శ్రీ పి. రామరెడ్డి, యువజన సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ సి. శంకరరెడ్డి తినుబండారములు పంచారు.

—వి. గోపాలరెడ్డి

తాళ్ళపూడి: ప్రాథమిక పాఠశాలలో తోటపల్లిగూడూరు సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ మెట్టా రాజగోపాలరెడ్డి జండా ప్రతిష్ఠాపన గావించారు. గ్రామసేవకుడు శ్రీ సింగ్, హెడ్మాస్టరు శ్రీ మల్లికార్జునంగారలు స్వతంత్ర పోరాటగాథను వివరించారు. పిల్లలకు మిఠాయి పంచబడింది.

విరూరు: పాఠశాల హెడ్మాస్టరు శ్రీ షేక్ అబ్దుల్ అజీజ్ జండా ఆవిష్కరించారు గ్రామసేవకుడు శ్రీ షేక్ మహబూబ్ బాషా ప్రసంగించారు. పంచాయతీ వారి బిస్కెట్లు పంచబడినవి.

నలదలపూరు: స్థానిక పరిషత్ మాధ్యమిక పాఠశాలయందు స్వాతంత్ర్య దినోత్సవము జరిగింది. స్కూలుకమిటీ ప్రెసిడెంట్ శ్రీ ఆత్మకూరు పెరుమాళ్ళుగారి శ్రీరాములు జండా ఎగురవేసిరి. పిల్లలకు తినుబండారములు పంచిపెట్ట బడినవి.

—మా. వి.

వారం...వారం

(3వ పేజీ తరువాయి)

మీద విపరీతమైన విసుగు పుడుతున్నది. గమనించి ప్రవర్తించకపోతే కొంప మునుగుతుంది సుమా! అని నెహ్రూ ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించింది, ముఖ్యమైన పాలనా విషయాలలో ప్రభుత్వాన్ని సమర్థించింది. అమెరికా ప్రాన్స్‌ఫర్ వేరం, పాక్స్థాన్తో కలిసి మన వైమానిక విన్యాసాలు వగైరాలను తమ స్వతంత్రదృష్టితో గమనించి అంగీకరించారు గనక మిగిలినవారు కొంచెం సమర్థించారు. జనసంఘ ప్రతినిధి త్రివేది అందులో పరిశీలనలు, అనవసరపు వైఖరిని గంభీరంగా ఆయన వెల్లడించారు. అఖిలపక్షాలన్నింటిగూర్చి, ఆయన ఏమన్నా అన్నదేమిటి? సూటిగా మెరుగులన్ని అంతరింపచేసినంతగట్టిగా హెంగరి మురారాన్ని బంధించివేసినాన్నారు. అఖిలపక్షాన్నీ సంపూర్ణంగా సమర్థించే ఆయనకు దారాశ్రయ అనేకసభ్యులు ఇదేమాటన్నారు. రెండు వైపులాగదట్టిగా పుంచే, అలాగే నిర్ణయించే అఖిలాపాయం?

కమ్యూనిస్టుపార్టీ ధోరణి తన స్థితికను జాలంగానే వున్నది. ఇది ప్రపంచయుద్ధం, శాంతియుద్ధం కాదు. తన ప్రాథమిక దృష్టిలో, తన పిత్ర్యపాలనలు, మిత్రులు వాలకు నమ్మకంగా వుండేవారు వారికి భుజాలు. ప్రస్తుతం మన ప్రభుత్వ విదేశాంగ నీతి తమవారికి నచ్చిందిగనక మన ప్రభుత్వ నీతి, నెహ్రూ ధోరణికి మద్దతుపోయినట్లు వైనది. అది, విరమ అనేదేదం వారికి లేదు. ఇప్పటికీ, లోక్‌సభలో ఆ పార్టీ నాయకుడు (శ్రీ డాంగే ఉపనాయకుడు గాని, కమ్యూనిస్టులో నాయకుడు) హిరేన్ ముఖర్జీ గావించిన ఉపన్యాసం పార్టీమెం బరి సాంప్రదాయాలకు ఒప్పిన ట్లుగా వున్నది. కృపలానీ పక్కన మౌళికమైన అంశాలతో తమపార్టీ విభేదాన్ని తెలియజేసినప్పుడుగాని, మొరార్జీ-పాటిల్ గారలను దింపివేయవలసిందని కోరినప్పుడుగాని, ప్రభుత్వానికి 'తస్మాత్ జాగ్రత' హెచ్చరిక గావించినప్పుడుగాని ముఖర్జీ పక్కిన వైనం, వాడిన పదజాలం సభామర్యాదకు ఏమాత్రం భంగం రానియలేదు.

అందువలననే మొరార్జీ తన జవాబులో దీని విషయమై అధికమైన తీవ్రతను కన్పరచలేదు. ఒకటి తిట్టి పది తిట్టించుకొని మళ్ళీ జరవైతిరుతూ నిర్విరామంగా సాగిపోవటం కొందరికి అసందం. మనదేశంలో ఇందులో ఎవరు సిద్ధహస్తులో ప్రత్యేక ప్రస్తావన అనవసరం. అట్టికోవకు చెందిన హిరెన్‌ముఖర్జీ ఎదటివారిని తీవ్రంగా విమర్శించేటప్పుడు ఒక హుందాతనాన్ని ప్రదర్శించడం ముదావహం. పార్టీ తరగతులలో ఈ విధానాన్ని నేర్పేవిర్పాటు చేస్తే బాగుంటదేమో?

* * *

ఈ పంక్తులు వ్రాసేటప్పుడు లోక్‌సభలో నెహ్రూ జవాబు చెప్తుతోంది. కృపలానీ అంతిమ ఉపన్యాసం ముగిసింది. ప్రజాహితోద్యమ సిద్ధాంతాలలో ఒకరైన దినిక (మాజీ గవర్నర్, విద్యావేత్త) యమ్. యస్. అణే పక్కిన హితవాక్యం వినిపించింది.

ఆ మాటలో ముందరికర్తవ్యం ఇమిడి వున్నది. ఇది చాల క్లిష్టసమయం-మన కలతలు చైనావారికే ఎక్కువ ఉపకరించగలవు-అందువలన, ఇట్టి పరీక్షలు మొదలైన ఐనప్పటికీ, అందరంకలసి దేశాన్ని వృద్ధి జేసేమార్గాన్ని పెంపుజేయవలెనని మన ప్రధాని అన్నారు. ఐనదేమో జనది-ఇంతటి పైనా దేశక్షేమంకోసం అందరం కృషి చేయవలెననియే నా అభిలాష-అని కృపాచార్యులన్నారు. అట్లయితే ప్రతిపక్షాల సహకారాన్ని అర్థించడానికి ప్రధానమంత్రి వెంటనే పూనుకోవలెను-ద్వితీయ ప్రపంచ సంగ్రామంలో బ్రిటన్ లో జరిగినట్లు, ఇక్కడకూడా ఒక సంయుక్త సంగ్రామ సమితి వుండవలెను. కారణమేమంటే ఒకప్పుడు కాంగ్రెస్ మహాసంస్థలో గొప్ప స్థానాన్ని ఆక్రమించినవారిచే ప్రప్రథమంగా 15 ఏండ్ల తరువాయిగా ఒక విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానం ప్రతిపాదింపబడినది-అందువలన సంగతి సందర్భాల పునఃపరిశీలనఅవసరమని అణేమహాశయ్ అన్నారు.

అణేవాదాన్ని రెండు భాగాలుగాచేసి అవరణయోగ్యం చేయవచ్చును. ఒక భాగంలో సోషలిజం-అభినవిధానములలో నమ్మకమున్న వారినందరిని కూడదియడం. ఈ కలయిక జనసంఘ స్వతంత్ర పార్టీలవంటి జాతీయశక్తులతో ఒక తాత్కాలికమైన ఒప్పందాన్ని ఎప్పట్నించో నమయం వరకు కలిగివుండడం. ఈ కలయిక అవలంబన కృపాషెవ్ మెచ్చుకుంటాందేవరకు, కమ్యూనిస్టుపార్టీ సహకారం దానికి తప్పక లభిస్తుంది.

కోట పంచాయతీ సమితి రోడ్లపనికి

టెండరు నోటీసు నెం. 6/63 రు.

* * *

కోట బ్లాకు డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరువారిచేత యీ దిగువ కనుపరచిన పనులకు 5-9-63 తేది సాయంత్రం 3 గంటలకు టెండర్లు తీసుకొనబడును. ధరావత్తు చెల్లించిన టెండర్లు, సకాలములో రానిటెండర్లు నిరాకరించబడును. సకాలములో వచ్చిన టెండర్లన్నియు, 5-9-63 తేది సాయంత్రం 4-30 గంటలకు హాజరైన కంట్రాక్టర్ల సమక్షమున తెరువబడును. పూర్తి వివరములు ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో తెలుసుకొనవచ్చును. టెండర్లు వేయువారు పంచాయతీ సమితి కాంట్రాక్టర్ల లిస్టులో చేరియుండవలయును.

పని వివరము	ఎస్టిమేటు మొత్తము రూ.	చెల్లించవలసిన ధరావత్తు రూ.	టెండరుఫారముకిరీదు రూ.
(1) క్రొత్తపాళెం గ్రాండిరోడ్డుకు మైలు ¾నుండి 3/0 వరకు తారువేయుట	37,000/-	938/-	5-04
(2) కాలిరెడ్డిపాళెం గ్రాండిరోడ్డు మైలు ¾నుండి 2/4 వరకు తారువేయుట	28,500/-	713/-	5-04

4-9-63 తేది సాయంత్రము 5 గంటల లోపల టెండరు ఫారములు ఆఫీసునుండి పొందవచ్చును.

—యం. యానాది,
బ్లాకు డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరు - కోట.

గ్రామ్సు : భారత్ * టెలిఫోను : 44.

కమ్మని కాఫీకి - సువాసన వక్కపొడికి

* రెడ్డీస్ కాఫీపొడి

* భారత్ వక్కపొడి

పేరు ప్రఖ్యాతి చెందినవి.

*** విక్రేతలు ***

బి. కోటారెడ్డి, బి. తిరుపతిరెడ్డికంపెని

ట్రంకురోడ్డు—కావలి

Edited, Printed and published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore (A. P)